

ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΤΕΦΕΙ ΤΩΝ Α. Α. Μ. Μ.

ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

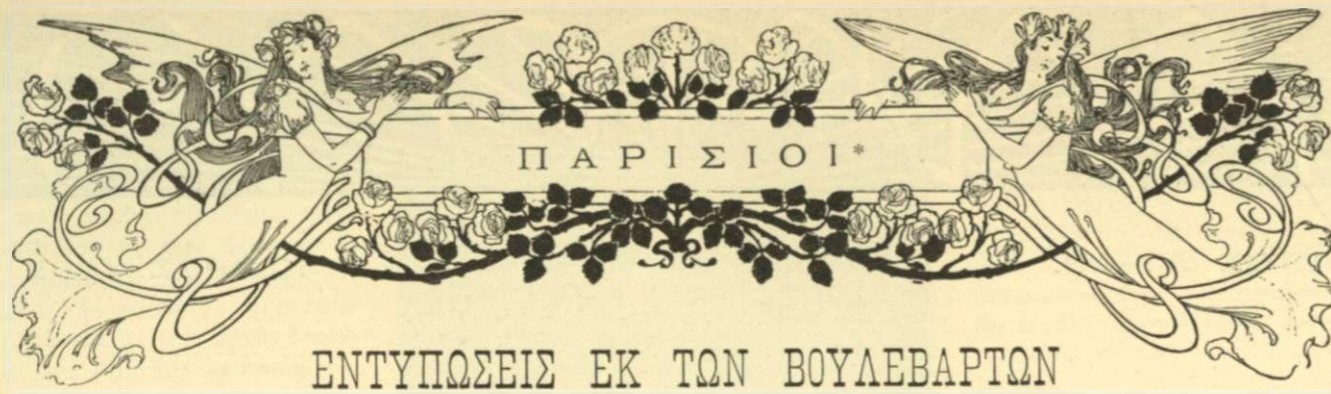
ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ VII

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

*God save our gracious King,
Long live our noble King,
God save the King:
Send him victorious,
Happy and glorious,
Long to reign over us:
God save the King.*

*O Lord, our God, arise,
Scatter his enemies,
And make them fall:
Confound their politics:
Frustrate their knavish tricks,
On Thee our hopes we fix;
God save us all.*

*Thy choicest gifts in store
On him be pleased to pour;
Long may he reign.
May he defend our laws,
And ever give us cause
To sing with heart and voice,
God save the King. Amen.*

Είνε λευκαὶ ὡς τὰ κρίνα αἱ γυναῖκες αὐτῶν Παρισίων βουλευβάρτων μὲ ὀφθαλμοὺς μουσικίδας καὶ κόμην ξανθὴν ὡς ὁ χρυσός. Νύμφαι ἢ μάγισσαι, σελφίδες ἢ σειρήνες, βρασιλίδες ἢ πριγκίπισσαι, ὁμοιάζουσι πολλάκις πρὸς ὄνειρα κατηστερισμένα, κατεθόντα τυχαίως ἐκ τῶν νεφελῶν, ἢ πρὸς ἀγγέλους κεκμηκότας ἐκ τοῦ ταξιδίου των, καὶ πίπτοντας ἐπὶ τῶν βουλευβάρτων τούτων, ἐφ' ὧν βραδίῳσι μὲ τὸν ἄρμονικὸν ἐκείνον θροῦν, ὃν ψάλλει ἢ ἐκ μεταξῆς ἐσθῆς διαχέουσα περὶξ ἀρώματα Ἀφροδίτης. Καὶ ὅμως ὁ ἔρωσ εἶνε ἀπὸ τὰς ὥραις καὶ ροδιζούσας ταύτας προσωπίδας, ἀπὸ τὰς θελκτικὰς ταύτας πλαγγόνας, αἰτινες δαμάζουσιν ἀληθῶς τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα. Εἰς ἄλλον Θεὸν ἔθνικόν καὶ ὄλιως ἐπίγειον ἀνήκουσιν αἱ ξανθαὶ αὐταὶ ἐστιάδες. Τοῦτο δὲν εἶνε ποσὸς περίεργον διὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς πάντων ἐκείνων, οἵτινες τρέφοντες ἀκοῦσαν διὰ τὴν ἀνθρωπότητα περιφρόνησιν δὲν μελαγχολοῦσιν οὐδ' ἀγανακτοῦσι διὰ τὸν βόρβορον τοῦτον τοῦ κοινωνικοῦ βίου. Καὶ ὅμως ἀποτελοῦσι πάντοτε θέαμα παράδοξον αἱ μοιραεῖαι αὐταὶ περὶ τοῦ αἰφερωμένου εἰς τὸν ἔρωτα καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἔρωσ εἶνε ἀπὸν, αἱ ἔχουσαι στήθη Παρίας, ἀλλ' οὐδεμίαν καρδίαν. Τὰ ὥραια αὐτῶν χεῖρη ἄτινα δὲν ὠφείλον νὰ εἶνε ἢ φωλεὰ φιλημάτων, δὲν προσφέρουσιν ἢ ἀριθμοὺς καὶ χρηματολογικὰς συμφωνίας. Τὰ μικρὰ καὶ ἀριστοκρατικά των ὠτα, ἄτινα δὲν ὠφείλον νὰ ἀγαπῶσιν ἢ τὴν μουσικὴν, δὲν τέρπονται ἢ εἰς τὸν ἦχον τῶν λουδοβικέων. Δὲν εἶνε τοῦτο σκανδαλώδες διὰ τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες τρέφουσι λατρείαν καὶ θαυμασμόν πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ οἵτινες εἶνε συνειθισμένοι νὰ βλέπωσιν ἐν αὐτῇ τὸ εὐγενέστερον τῶν πλασμάτων; Ὡ! εἶνε σκανδαλώδες ἀναμφίβωλως. Ἄλλ' οἱ τίμοι ἀνθρωποὶ οὐδὲν ἔχουσι ν' ἀπολέσωσι μετ' αὐτῶν. Δι' ἐκείνουσ οἵτινες μετὰ γαληνιακῆς ἀδιαφορίας παρακολουθοῦσιν ἐν τῇ βίῳ πᾶν ὅ, τι ἐν αὐτῷ ἐξελεύσεται, ἀκοῦνται εἰς τὸ νὰ παρατηρῶσι μακρόθεν ὡς ἐρασιτέχναι τὰς ὥραις ταύτας χρυσαλλιδὰς ἀπέχοντες νὰ ἐγγίσωσιν αὐτάς ὡς . . . ἀπηγορευμένα τραγῆματα.

Ἄλλως δὲ ὀφείλει νὰ πιστεύσῃ τις εἰς τὴν ἀναγκαίαν ἀποστολὴν τῶν ἱεροδούλων τούτων τῆς Ἀστάρτης. Ἡ ζωὴ, ὡς ἡ τέχνη, ἔχει ἀνάγκην τῶν ἀντιθέσεων τούτων, ἄλλως θὰ ἐφραίνετο εἰς ἡμᾶς πεζὴ, φορτικὴ, μονότονος καὶ ἀήδης. Τὰ μυστηριώδη σκόπη τῆς νυκτὸς συντελοῦσιν εἰς τὸ νὰ καταστήσωσι λαμπροτέραν τὴν χρυσῆν αὐγὴν. Αἱ μεγαλύτεραι καὶ ἀμυγέστεραι εὐτυχίαι μας εἰσὶν ἐκεῖναι, ὧν προηγήθησαν αἱ μᾶλλον ὀδυνηραὶ πικρίαι. Καταργήσατε τὰ δάκρυα καὶ θὰ καταργήσητε τὸν γέλωτα. Καταργήσατε τὴν κακίαν καὶ θὰ καταργήσητε τὴν ἀρετήν. Καθ' ἣν ἡμέραν ὁ κόσμος ὄλιος εὐτυχίης θὰ ἐξερρήγνυτο εἰς γέλωτα, ἢ ἀνθρωπότης θὰ ἐπληττε μὲχρι θανάτου. Καθ' ἣν ἡμέραν οἱ πάντες θὰ ἀπέβαινον ἐνάρετοι, οὐδεμία πλέον θὰ ὑπῆρχεν ἄξια εἰς τὸ νὰ εἶνε τις τοιοῦτος, οὐδεμία εὐχαρίστησις, καὶ θὰ εἰσῆρχετο τις εὐχαρίστως εἰς τοὺς κόλπους τῆς κακίας. Ἡ αἰώνιος ἠχὴ οὐδὲν ἔχει νὰ ὠφεληθῇ ἐκ ματαίων καὶ πομπωδῶν ρητορικῶν

οράσεων. Ἀναλαμβάνει πάντοτε τὰ δικαιώματά της, ἄτινα οὐδέποτε ἀπόλλυσι, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀσφαλεστέρας καὶ πολλὰκις σκληροτέρας. Ἡ ἐκπλήρωσις ἐκάστου ἔργου ἔχει τὰ βάρη ἢ τὰ κέρδη του. Αἱ γυναῖκες αἱ ἀκούσαι τὴν ἀρετὴν καθ' ὅλον αὐτῶν τὸν βίον ἀναμειβόνται διὰ τῆς γαλήνης τῆς συνειδήσεώς των, διὰ τῶν ἀρωμάτων ἄτινα ἀδιαλείπτως περιπνεύουσιν αὐτάς, διὰ τῆς εὐχαριστήσεως, ἣν δοκιμάζει τις πάντοτε ἐν τῇ ἐκπλήρωσι: τοῦ καθήκοντος, ὅσον δῆποτε καὶ ἂν εἶνε τοῦτο τραγῆ. Αἱ γυναῖκες αἱ ρίψασαι μακρὰν τὴν αἰδῶ μετὰ τῆς καλύπτρας των τιμωροῦνται ταχέως διὰ τῆς ἀδυσωπότητος ἀνίας, ἣτις εὐρίσκεται εἰς τὰ βῆθη τῆς ψυχῆς των, ὡς ἡ ἴλις εἰς τὸ βάθος τοῦ βύκκου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὁ ὄχλος ἐσέβασε τὴν διψκν του. Τὸ γῆρας τῶν πρώτων εἶνε ἐορτῆ. Ἡ παρακμὴ τῶν δευτέρων κόλασις. Αἱ λευκαὶ τρίχες τῶν πρώτων ἐπισύρουσιν εὐλαβῆ φιλήματα ὡς τὰ ἐρεΐπια ναοῦ. Αἱ τῶν δευτέρων θλίβουσι καὶ ἀπομακρύνουσι τὸ βλέμμα ὡς βᾶτο ἀκκινθώδεις πλήρεις ἐγιδνῶν ἐγκαταλείμμενου τινὸς σπηλαίου. Ἄ! ἠθικολόγοι στωμύλοι, δὲν θὰ ἠδύνασθε νὰ στιγματισήτε τὰ θύματα ταῦτα διὰ σιδήρου μᾶλλον ἐρυθροῦ ἐκείνου, μεθ' οὗ στιγματίζονται διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν των!

Ἄλλὰ τὸ νὰ ἔχη τις γυναῖκα δι' ἐκὐτὸν μόνον εἶνε θαῦμα, ὅπερ δυσκόλως δύναται τις νὰ ἶδῃ ἐν Παρίσι. Ἡ Παρισινὴ γυνὴ ἢ μᾶλλον ἡ Παρισινὴ ἑταῖρα δὲν ζῇ ἢ διὰ τῆς ἀδιακόπου ἐναλλαγῆς ἐραστῶν. Ἐν Παρίσι οἱ εἰς τὴν εἶνε φυτόν σπάνιον, τὸ ὁποῖον, ὡς ἡ ἀλγή, δὲν ἀνθίζει ἢ κατὰ πᾶν ἑκατοστὸν ἔτος. Ὁ Θεόφιλος Γωτιέ εἶχε βεβαίως ὑπ' ὄψιν τοὺς Παρισίους παραδεχόμενος ὅτι ἡ φυλὴ τῶν πιστῶν καὶ τιμιῶν γυναικῶν ἐξέλιπε πρὸ πολλοῦ. Νέαι καὶ ὥραιαι, γραιαὶ καὶ ἄσχημοι, ἅπασαι νῦν αἱ γυναῖκες ὁμοιάζουσι, ἔχουσι πᾶσαι τὰς αὐτὰς ὀρέξεις, ὡς φέρουσι πᾶσαι τὸ αὐτὸ ἔνδυμα. Ἡ τιμιότης δὲν ὑφίσταται, κατ' αὐτὸν, ἢ κατ' ὄνομα, καὶ οὐδέποτε γράμματα συνεδύασθησαν τόσο γελωίως διὰ τὰ ἀποτελέσωσι λέξιν μᾶλλον ἀσῆμαντον. Καὶ ἀληθῶς ἐρωτᾷ: Τίς εἶνε ἡ γυνή, ἣτις βεβαία περὶ τῆς τηρηθησομένης μυστικότητος θὰ ἔχη τὴν δύναμιν νὰ ἀντισταθῇ; Οὐδεμία. Ὑπάρχουσι γυναῖκες, αἰτινες μένουσιν ἐνάρετοι διὰ νὰ δίδωσιν εἰς ἐαυτάς τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ὑβρίζωσι τὰς ἄλλας, αἰτινες δὲν εἶνε, ἄλλα: ἕνεκα φόβου, ἄλλα: ἕνεκα βρῆμιας, ἢ δι' ἔλλειψιν περιστάσεων, ἄλλα: τέλος ἕνεκα ἀδυναμίας ἢ ἐκ φυσικῆς ψυχρότητος, διότι δὲν ἔχουσι οὔτε καρδίαν, οὔτε ἐντόσθια, διότι δὲν αἰσθάνονται οὔτ' ἐννοοῦσιν εἶνε αὐταὶ αἱ χεῖρισται πασῶν καὶ αἱ μᾶλλον κοιναί. Κυρίως δὲν εἶνε, κατὰ τὸν Θεόφιλον Γωτιέ, ἢ τὸ μέσον τῆς διαφορᾶς ὅπερ ποικιλίαι, ἀλλ' εἶνε πᾶσαι ὑποκειμεναί. Ἡ μὲν παραδίδεται διότι ὁ ἐγωισμὸς της κολακεύεται, διότι ἔχετε τίτλους ἢ ἄλλην τινὰ ἐπισημότητα ἢ ἄλλη διότι ἀγαπᾷ τὰ κοσμήματα, τοὺς ἀδάμαντας καὶ τὰ πεπερά, ἢ ἄλλη δι' ὄλιω ἄλλο ἐλαττήριον. Εἶνε λίαν εὐαρίθμοι αἱ παραδιδόμεναι ἐξ ἔρωτος. Εἶνε αὐταὶ αἱ ἐνάρετοι, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Γωτιέ. Ἐκείνη ἣτις ἀνθίσταται ἀκόμη εἰς τὰς ἐκατὸν χιλιάδας θὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὰς διακοσίας. Καὶ εἶνε ἱστορικοὶ οἱ λόγοι αὐλλικῶς τινος πρὸς τὴν βασιλίαν τῆς Ἀντωνιέτταν. Δὲν ὑπάρχει δια-

φορὰ μετὰ τῆς γυναικὸς τῆς παραδιδόμενης δι' ἐν ἑκατομύριον καὶ τῆς ἑταίρας τῆς πωλουμένης ἀπὸ ἐνὸς ταλλήρου. Ἡ Παρισινὴ Φρόνη εἶνε νινάρα, ἐκ τῆς ὁποίας ἕκαστος τρώγει ἐν φύλλον, ἀλλ' ἣτις εἰς οὐδὲνα παρέχεται ὀλοκήρωσ. Οἱ μᾶλλον ἄσχημοι καὶ δυσειδεῖς, ἢ οἱ μᾶλλον ἀδέξιοι πληρῶνουσιν, εἶνε ἀληθῆς, διπλοῦν καὶ τετραπλοῦν τὸ τίμημα τῆς παραχωρήσεως τῆς εὐνοίας των. Ἄλλ' Ἀπόλλωνες ἢ Μαρσύαι, Θεοσῖται ἢ Ἀντινοῖοι, ἐπέραστοι ἢ δυσειδεῖς, δεξιοὶ ἢ ἀδέξιοι, πληρῶνουσι πάντες καὶ πάσας. Αἱ μαρμάρινα αὐτὰ θεότητες δὲν δελεάζονται, δὲν κάμπτονται ὑπὸ οὐδενός. Ἀριθμοῦσι περὶ τὰς 150 χιλιάδας ἐκ τῶν γυναικῶν τούτων, ἐξαρουμένων τῶν δυστυγῶν ἐργατιδῶν, αἰτινες καθ' ἐκαστὴν ρίπτονται ἐπὶ τοῦ ληλοστρώτου τῶν Παρισίων λεία τοῦ πρώτου καταλαχμβάνοντος. Ἡρίθμησαν ἄλλοτε περὶ τὰς 60 χιλιάδας βραπτριῶν*. Αἱ λεωφόροι αἱ ἐκτεινόμεναι ἀπὸ τοῦ δάσους τῆς *Montmartre* βροῦουσιν ἐκ τῶν γυναικῶν τούτων, αἰτινες κατὰ ζεύγη ἢ καὶ μόναι τρέχουσι μετὰ τοὺς μεγαλοπρεπεῖς κόσμους των πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ἀγνωστοῦ. Διὰ τὸν ἀγνωστον τὰ ἀνήθη ταῦτα, ἢ μεταξά, τὰ τρίχαπτα, τὰ κοσμῆματα. ἢ ἀληθῆς ἢ ψευθῆς κόμη, ἢ χρυσῆ ἢ ἐβενώδης διὰ τὸν ἀγνωστον τὰ μειδιήματα ταῦτα, δι' ὧν ὀμιλεῖ ψυχὴ ἐρωτικῶσα. τὰ βλέμματα ταῦτα τοῦ πόθου, τῆς ἠδονῆς, τοῦ ἡμέρου. Διὰ τὸν ἀγνωστον, *Dius ignotis*, καὶ ἐλέγηθη δικαίως ὅτι ἐὰν ὁ ἄγιος Διονύσιος κατήρχετο ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῶν Παρισίων βουλευβάρτων μετὰ τῆς ἐξέτης καὶ δεκάτης ἑσπερινῆς ὥρας, θὰ ἐκπενέρισκε τὴν παράδοξον ταύτην τοῦ ἀγνωστοῦ λατρείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὄλων τῶν Παρισίων ἑταιρῶν! Ἄπασαι αἱ γυναῖκες αὐταὶ πρὸς ἐνάσχισιν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν ἔχουσι ἀνάγκην ἐκκεντρικῶν καὶ ἐπιδεικτικῶν ἐσθῆτων ἄλλὰ πλείστα: ἐξ αὐτῶν ὡς τὰ πτηνὰ τῆς νυκτὸς ἀγαπῶσιν ἐλάχιστα νὰ ἐξέρχωνται τὴν ἡμέραν καὶ ἀντιμετωπίσωσι τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου, διότι τὸ φῶς εἶνε δυσμενὲς εἰς αὐτάς. Ἐὰν ἐν τῇ σκιά πᾶν ὅ, τι λάμπει δὲν εἶνε χρυσός, ἀλλὰ τὸ πᾶν εἶνε ἀμφίβολον, ἀσταθές, ἀπροσδιόριστον, συγκεκαλυμμένον. Ἡ μορφή περιβάλλεται μυστηριώδη θελγήτρᾳ. Δὲν ἀκούει τις ἢ τὸν θροῦν τῶν ἐσθῆτων, χωρὶς νὰ διακρίνῃ τὰς κηλίδάς των. Κατὰ τὴν ἐγγύθησιν ταύτην ὥραν, καθ' ἣν ὁ ἥλιος δύει, αἱ ὥραιαι τῆς νυκτὸς ἀρπυζίζονται διὰ νὰ ἐπιπέσωσι κατ' ἀναριθμητὰ στίφη ἐπὶ τῶν ὁδῶν καὶ βουλευβάρτων ὡς οἱ κόρακες ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ἡ ἡμέρα αὐτῶν ἀρχίζει, ὅταν τῶν ἄλλων τελειώσῃ. Ὅλαι αἱ γυναῖκες αὐταί, αἰτινες χαιραφροτοῦνται κατὰ βούλησιν, καὶ τὰς ὁποίας ἕκαστος δύναται νὰ λάβῃ δι' ἐκὐτὸν, παρουσιάζουσι ἀπερίγραπτον ποικιλίαν τύπων καὶ μεθόδων στρατηγικῶν. Ὁ περιπατητὴς νέος ἢ γέρων εἶνε θήρημα, καὶ ἐὰν ἐκφυγῇ ἐκ τῆς μιᾶς, ἐμπίπτει εἰς τὴν παγίδα τῆς ἄλλης. Οὐδὲν περιεργότερον τῆς ὑπομονῆς καὶ ἐπιμονῆς, ἢ ἀναπτύσσουσιν αἱ καλλοναὶ αὐταὶ τῶν βουλευβάρτων πρὸς κατάρτησιν ἢ ἀπαγωγῆν τοῦ θύματος των. Εἶνε ἀληθῆς στρατηγικὴ εἰς τὰς πλείονας τῶν περιστάσεων.

Ἡ βιομήχανος ἑταῖρα, ἣτις ὀφραίνεται σοβαρὸν διαβάτην, ἀρχίζει νὰ τὸν παρακολουθῇ, καὶ ἐμφανίζει τὴν παρουσίαν της διὰ τοῦ θορυβώδους βαδίσματος καὶ τοῦ παραταμένου θροῦ τῆς ἐσθῆτός της, τὸν διαγωνίζει ἐνίοτε ἐπιτοδείως διερχομένη, ἀντιπαρέχεται πρὸ αὐτοῦ καὶ ἱσταται ὁ διαβάτης ἐκὼν ἄκων ἀναγκάζεται νὰ τὴν παρατηρήσῃ. Διὰ ταχέως τότε νεύματος ἢ ἄλλου ἐκφραστικοῦ σημείου δίδει εἰς αὐτὸν μειδιῶσα καὶ ἐνοήσῃ τὸ εἶδος τῆς ἠδονῆς, οὗ ἐπαγγέλλεται τὴν εἰδικότητα, εἶτα χωρὶς νὰ ἀναμείνῃ τὴν ἀπάντησιν ἐξαφανίζεται καὶ ἀπομακρύνεται ὄπισθεν περιπύρου διὰ τῆς αἰφνιδίου καὶ ἀποτόμου αὐτῆς ἀναχωρήσεως.

* D'Orville.

γυναῖκα *rosee*, ἣτις περιπατεῖ δίκην ἀγάλματος μὲ βήματα βραδέα, καὶ μὲ τὸ ὕψος ἀλαζονικὸν καὶ ὑπερφίαλον. Μετ' αὐτὴν ἔρχεται τὸ εἶδος τῆς μικρᾶς, ζωηροτάτης καὶ ραδίνης ἑταίρας, ἣτις διασχίζει ταχέως τὸ βουλευβάρτον καὶ σκανδαλίζει τὸν διαβάτην, ὅστις ὄνειρεύεται παράταιρα ὅτι ἔχει ἐνώπιόν του δεσποινίδα οἰκογενεῖας καὶ δὲν γνωρίζει πῶς νὰ προσπελάσῃ ἢ τρέξῃ πρὸς καταδίωξιν τῆς ἀποικομένης δορυκάδος, ἣν, τέλος, μετὰ πολλοὺς διαταγμούς καὶ ἀμυρταλαντεύσεις καταρθάνει: «Αἱ λοιπόν, θελκτικέ μου ἄγγελε, δὲν ἀπνυδῆσατε ἀκόμη τρέχουσα, ποῦ σπεύδετε τόσο ταχέως,» λέγει πρὸς αὐτὴν, ἀλλ' οὐδεμία ἀπάντησις. Ἡ καταδίωξις ἐν τοῦτοις ἐξοκολοῦθαι μετ' ἱλιγγιώδους ταχύτητος, εἰς στοῦ ἀσθμαίνουσα ἢ καταδιωκόμενη οὕτως ἀθήα περιστέρᾳ σταματήσῃ πρὸ τῆς προθήκης ἀδαμαντοπωλείου ἢ καταστήματος τινος νεωτερισμῶν εἶνε τοῦτο τὸ ἀπόρητον σγέδιόν της. Ἐκείθεν ὁ ἀπαγωγεὺς ἀποκομίζει τὴν πολυτίμητον λίαν του, ἐκτὸς ἐὰν οὗτος συναίσθανθῇ τὴν πλάνην του, ἢ δηλώσῃ ἄρνησιν καὶ ἀδυναμίαν πρὸς ἱκανοποίησιν ὑπερβολικῶν ἀξιώσεων.

Ἄλλη διὰ νὰ λάβῃ ἦθος σοβαρὸν καὶ σπουδαῖον φέρει μεθ' ἐαυτῆς ὡς μουσουργὸς καλλιτέχνης τετραδία καὶ βιβλία μουσικῆς, ἢ κρατεῖ ἐν τῇ χεῖρι μικρὸν σάκκον κενὸν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρίσκονται ἐνίοτε κτένιον καὶ νυκτικὸς χιτῶν διπλωμένος ἐντὸς ὀθόνης διὰ τὰς ἀναλόγους περιστάσεις. Κατόπιν ἔρχονται αἱ περιπατοῦσαι κατὰ ζεύγη. Ὑποκρίνονται ἐνίοτε τὰς ξένας καὶ προσαγορεύουσιν ἀλλήλας κομῆσας καὶ βαρωνίδας.

Ἡ παρισινὴ ἑταῖρα μετέχει Κύπριδος καὶ Κυθερείας, Παρίας καὶ Ἀναδυομένης, Ἀστάρτης καὶ Πανδύμου Ἀφροδίτης. Ὅταν ἡ ἑσπέρα φθάνῃ καὶ τὰ φωταεῖρα ἀνάπτωσι βλέπει τις καὶ ἐν ταῖς μᾶλλον ἀποκεντρικῆς ὁδοῖς ἀνοιγομένης τὰς τρώγλας καὶ τὰ καταγῶγια μυριάδων γυναικῶν, νέων, μεσηλικῶν καὶ γραιῶν, αἰτινες παρελαύνουσι διὰ τῶν πεζοδρομίων ἐκλιπαροῦσαι τὸν ἔρωτα τοῦ πρώτου διαβάτου ἀπὸ ἐλαχίστου τιμήματος. Τετραδία δὲ τις εἶνε λίαν συνήθης ἐν Παρίσι καὶ αὕτη εἶνε ἡ ἀκολασία καὶ ἀσελγεια ἐτοιμοθνήσκων γερόντων. Διὰ τὴν Παρισινὴν ἑταῖραν εἶνε ἰδεώδες, ὅπερ διαρκῶς ὄνειρεύεται καὶ ζητεῖ ὁ κρονόκληρος οὗτος ἐραστής, διότι ἐλπίζει νὰ δημιουργήσῃ εἰς ἐαυτὴν ἀποκατάστασιν τινα, ἐὰν ἔχη τὴν τύχην νὰ ἀνακαλύψῃ τὸν θησαυρὸν τοῦτον. Καὶ βλέπει τις καθ' ἐκαστὴν σχεδὸν τοιαυτὰ ἐρωτικὰ γερῶντια, στήριζόμενα ἐπὶ τοῦ βραχίονος νέας γυναικῆς, εἰς ἣν δὲν ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ προσφέρωσι τὸν ἰδικὸν των. Μὲ τὸν ἕνα πόδα ἐντὸς τοῦ τάφου ὀδηγοῦνται καὶ ὑποστηρίζονται ἐν τῇ ἀτιμῇ ὑπὸ νεαρᾶς συντροφῆς, καὶ παρέχουσι εἰς τοὺς διαβάτας τὸ παράδοξον θέαμα ἀνθρώπων, οἵτινες, ἀφοῦ ἐθυσίασαν καθ' ὅλην των τὴν ζωὴν τὴν ἠδονὴν εἰς τὴν ἐργασίαν, κατανάλισκουσι τοὺς καρπούς αὐτῆς εἰς τὴν ἀκολασίαν καὶ ἀσελγίαν, καὶ κλείουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὰς ἀγκάλας διεφθαρμένης τινὸς ἑταίρας.

Οἱ δημόσιοι χοροὶ, ὀμιλοῦμεν περὶ ἐκείνων οἵτινες φημίζονται ὅτι συχνάζονται ὑπὸ τοῦ ἐλκετοτέρου κόσμου *Casino*, *Moulin Rouge*, *Bullier* καὶ εἶνε τοσοῦτον ὀνομαστοὶ διὰ τὰς μαχητικὰς καὶ μονοῦ μωθῶδεις ἐορτάς τῶν ἀνθρώπων των, εἶνε κέντρα ἐμπορικᾶ τῆς σαρκός, ἐν οἷς συναπτᾷ τις ὄλιωσ τοὺς τύπους τῶν γυναικῶν ἀπὸ τῶν μᾶλλον πλαστικῶν καὶ ἐξοχῶν μὲχρι τῶν μᾶλλον δυσειδῶν καὶ γελωίων. Ὅταν τις ἐξέρχεται τοῦ κήπου τοῦ Λουξεμβούργου διὰ τῶν ἀπέανται τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου κιγκλίδων, ἔχει δεξιζ μὲν τὸ βουλευβάρτον *Montparnasse*, καὶ ἀριστερᾷ τὸ *Bullier*, ὀνομασθῆν οὕτως ὑπὸ τοῦ ἰδρυτοῦ αὐτοῦ, ὅστις ἠθέλησε νὰ ὑπενθυμίσῃ διὰ τοῦ χορευτικοῦ του ἱδρυματος τὰ θαυμασὰ τῆς *Allambra*: εἶνε ὡς τὸ *Casino*, *Moulin Rouge*, ναὸς τοῦ ὀρχομένου Ἐρωτος, φέροντος πτερὰ εἰς τοὺς πόδας, μὲ τὰς αἰθούσας των πλήρεις φωτὸς καὶ θορύβου, πρὸ τῶν ὁποίων παρελαύνει ἅπασα ἡ Παρισινὴ νεότης, ὅλαι αἱ ἐξοχότητες

* Συνέχεια ἴδε σελ. 68.

της τέχνης και των γραμμμάτων διασκελίζουσι πολλάκις τόν οὐδὲν τῶν χορευτικῶν τούτων κατασττήματων. Γυναικίαις αἰτινες πολλάκις ὑπερκόντισαν τὸν συρμὸν καταστρέψασαι τὴν χάριν, σαρώνουσι μεγαλοπρεπῶς τὸ πάτωμα διὰ τῆς οὐρᾶς τῶν ἐσθῆτων των, πηγαίνουσιν, ἔρχονται, διέρχονται, ἐπανέρχονται, ἀνοίγουσιν ὀφθαλμούς ἐκτεπληγμένους, ὑποκρινόμεναι ὅτι δὲν βλέπουσιν τίποτε καὶ τὰ πάντα ἐξετάζουσι. Εὐρίσκουσιν ἐνίοτε χωρὶς νὰ τὰς ζητήσωσι στάσεις τοσούτων μεγαλοπρεπεῖς.

αἰτινες θὰ κατεμάγειον καὶ τὸν δυσκολώτερον καλλιτέχνην. Ἄλλοτε δεικνύονται βραβεῖαι, μονότονοι, ἀηδεῖς μετὰ κυνισμοῦ ὅπως ἀνδρικοῦ καπνίζουσαι σιγάρα. ἢ παραδιδόμεναι ὡς Ἀνατολίτιδες εἰς τὸν βεμβασμὸν καὶ τὴν πλῆξιν. Ὑπάρχει κατηγορία τῆς γυναικῶν, αἰτινες μεταβαίνουν εἰς τὸν χορὸν περὶ τὴν ἐνδεκάτην ἢ δωδεκάτην ὥραν. Εἶνε αἱ ἐξέχουσαι τοῦ χορευτικοῦ τούτου ὠραιότητες, αἰτινες τρέφουσιν τὴν μᾶλλον βαθειὰν περιφρόνησιν πρὸς τὰς ἄλλας τὰς *galvadeuses* τὰς πληρωνομένας διὰ νὰ χορεύωσι καὶ ἐκπλήττωσι τὸ κοινόν. Εὐρίσκει τις ἐκεῖ καλὴν ὀρχήστραν, χορευτικὴν αἰθουσαν ἐν πλήρει κατὰ τὸ θέρος ἀέρι, παντοειδῆ παίγνια, κίβητιν, θέρουδον, ἀρθόνους σπονδάς, γέλωτας, εὐθυμίαν πραγματικὴν, ἄσματα φαιδρά, φωταγώγησιν λαμπράν, ἀνοδοδέσμας ἐκ πυροτεχνημάτων, τέλος πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ἀρέσκη εἰς τὸν προεξέχοντα ὄγκον τῶν φίλων τῆς ἡδονῆς, τοῦ χοροῦ, τῆς εὐθυμίας καὶ τῆς φαιδρότητος. Ἐκαστον εἶδος τῶν γυναικῶν τούτων ἔχει σφεδρὸν ἰδίαν θέσιν ἐν τοῖς δημοσίοις τούτοις χοροῖς. Αἱ διακρίνονται ἑταίραι, ἐκεῖναι αἰτινες τιμῶσι τὸν τόπον τοῦτον τῶν ἡδονῶν διὰ τῆς παρουσίας των, μένουσι καθήμεναι ἐπὶ τῶν ἐδρῶν καθ' ὅλην τὴν ἐσπέραν, καὶ ἀποτελοῦσι τὸ βάθος τῆς εἰκόνας. Πέριξ τοῦ μέρους ἐνθα χορεύουσι, καὶ ὅπου πάντες συνωθῶνται νὰ βλέπωσιν, ὑπάρχουσιν αἱ κοιναὶ καὶ ἡ ἀνθοπωλῆς ἣτις παραμοῦνοι τὰ μέλλοντα νὰ σηματοποιῶσιν ἐρωτικὰ ζεύγη, ἵνα ἐκποιήσῃ τὸ ἐμπόρεμά της. Ἡ πληθὺς αὕτη τῶν γυναικῶν, ὑπὸ τὰς μυριάς λάμπεις τοῦ ἀερίφωτος, τοὺς ἐναρμονίους περυσισμούς, ἢ ἡδυπαθῆς αὕτη μουσικὴ πλήρης προκλήσεων εἰς βαλλισμούς, ἣτις διεκρούγει εἰς ἄρμονικὰ κύματα ἐκ τῆς ὀρχήστρας, πάντα ταῦτα εἶνε ἀντάξια χρυσοῦ διὰ τοὺς ἔχοντας καλοὺς πόδας, καλοὺς ὀφθαλμούς, καλοὺς ὀδόντας, καλὸν στόμαχον καὶ τὰ ἐπίλοιπα. Ὑπάρχουσι μεταξύ τῶν γυναικῶν τούτων πολλαί, αἰτινες λόγῳ τῆς πολυτελείας καὶ εὐχνοίας ἀμιλλῶνται πρὸς ἀθηντικὰς δοκιμάσεις καὶ μαουχσίας, ἔχουσαι ἐνίοτε ἰδιόκτητα μέγαρα καὶ πάντοτε ἀδάμαντας, ἀκολούθους χρυσοπαρύρους καὶ ἀμάξας. Ἄν καὶ πολὺ πλούσιαι καὶ πολὺ εὐτυχεῖς, δὲν εἶνε διὰ τοῦτο πιστότεραι τῶν ἄλλων.

Ἄπασαι αἱ γυναῖκες αὗται εἶνε ἐλεύθεραι νὰ πίνωσι καὶ νὰ καπνίζωσι. Καὶ ἐκ μὲν τῶν οἴνων προτιμῶσι τὸν καμπανίτην, μεθ' οὗ ἀρέσκονται νὰ ρυπαίνωσι τὰς ἐσθῆτάς των, ἐκ τῶν φραγῆτων τὰς καρδιδας, ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοὺς πλουσιωτέρους, καὶ ἐκείνο ὅπερ περισσώτερον μισοῦσιν εἶνε αἱ τίμαι:

γυναικίαις. Εὐτυχῶς, ὡς λέγουσι, δὲν ὑπάρχουσι πολλαὶ ἐξ αὐτῶν*. Ἄλλ' ἡ ἐλευθεριότης τῶν γυναικῶν τῶν χορῶν τούτων ἄπτεται τοῦ ὀργισμοῦ. Ὁ χορὸς τῆς *Ninon* εἶνε πλήρης ἰδιοτροπιῶν καὶ φαντασίας ὅτε μὲν ἡ νεαρὰ αὕτη χορεύτρια μένει ἀκίνητος, ξερμῶδης, λησιμονοῦσα ὅτι λαμβάνει μέρος ἐν τετραγώνῳ, ὅτε δὲ ὑψοῖ τὸν πόδα μέχρι κεφαλῆς ἐπαγωγότερα τῶν γυναικῶν τῆς Ἀσίας, καὶ ὑπερβάλλουσα ταύτας κατὰ τὸ ἀνεμεινόν τῆς ἐνδυμασίας καὶ τῶν κινήσεων. Ἐκ τῶν σοφῶν χορευτριῶν τοῦ *Bullier* εἶνε καὶ ἡ *Amalia* μὲ τὴν μαύρην ὡς ἡ νύξ κόμην, μὲ τὸ χαμηλὸν μέτωπον καὶ τὰ ἡδυπαθῆ χεῖλη, Ἀεοντίνη ἣτις φαίνεται κατελθούσα ἐκ τινος εἰκόνας τοῦ Ρουβένς, Παυλίνα ἡ ὠραία *Karuzits* τοῦ *Μιχαήλ Ἀγγέλου*, ἐρωτικὸν κομῆται, αἰτινες ἐξοφρανήθησαν ἤδη ἐν τῇ σιοτίξ, ἀφοῦ διέγραψαν τὰς παραδόξους καμπύλας των ἐν τῷ *Παρισίνῳ* οὐρανῷ. Ἡ φήμη τῶν πλείστων ἐκ τῶν χορευτριῶν τούτων εἶνε πανευρωπαϊκὴ. Οἱ ἔξογοι αὐτῶν χοροὶ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βυθίζομενοι ἐν τῇ θεωρίξ ἰδεῶδους ἀγνώστου ἔχουσι περιπαθείας τοσούτον ἡδονικὰς, ὥστε οὐδὲν τοῦ κάλλους αὐτῶν ἐπαγωγότερον. Οἱ *Βογιάραι* ἀπὸ τῶν ἐσχαιῶν τῆς Ρωσίας, οἱ *Λορδοὶ* ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς Ἀγγλίας, οἱ *Μανδάρινοι* ἀπὸ τοῦ ἀπωτάτου *Οὐρανίου* κράτους, οἱ *βεζύρονται* πανταχόθεν τῆς *Τουρκίας*, ἐνίοτε καὶ αὐτοὶ οἱ *Βασιλεῖς*, ὡς ὁ τοῦ *Βελγίου*, συρρέουσιν ἵνα θαυμάσωσι τὰς χορευτρίδας ταύτας, κατὰ τὸ ἥμισυ καλλιτεχνιδας καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ἑταίρας. Περὶ τὴν ἡμετέραν θριαμβευτικὴν ἐπιτυχίαν διὰ τὴν ἐξαίρετον ἐκκλίον τῶν κνημῶν της εἰς κόρδακα, ὃν ἐρεῦρεν ἡ ἴδια καὶ εἰς ὃν ἐπιτυχῶναι μετὰ ἡ ἀνευ περισσεύσεως. Ἡ *Λιλὰ* ἡ ὀρειλούσα ἐπίσης τὴν μεγάλην αὐτῆς φήμην εἰς τὰς καλλιτεχνικὰς κνήμας της, καὶ ἡ *Ραχὴλ* ἣτις θαυμάζεται διὰ τὰ λαμπρὰ της χορευτικὰ κινήματα, ἄτινα θεωροῦνται ὡς *un bon coup de fourchette*, ὡς διεγείροντα ἰδιζόντως τὴν ὄρεξιν τῶν θαυμαστῶν της. Ἡ *λευκὴ* ἡ κομφοπρεπὴς χορεύτρια, διὰ τὴν ὁποῖαν ἔπασαν ἄματα τόσαι νεανικαὶ καρδίαι καὶ τόσα βαλλάντια γερόντων. Ὑπῆρξεν αὕτη τὸ μετέωρον, ὅπερ ἐφώτισε καὶ κατέκαυσεν ἐπὶ ἔτη ὀλόκληρα τοὺς φιλέρωτας *Παρισίους*.

Ἡ αἰθουσα τοῦ *Casino*, αἰθουσα θεάτρου, χοροῦ, συνδικαλέξεως καὶ περιπάτου, οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἐπίσης ἢ ἀγορὰ συγκαζομένη ὑφ' ὅλης τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας τῶν ἑταίρων. Καλλοναὶ ἐκ μαρμαροῦ, μαχλάδες περικομφοῖ, αἰτινες μεταβαίνουν καθ' ὀρισμένην ἡμέραν ἐκεῖ ὡς εἰς τὸ χρηματιστήριον διὰ τὰς ὑποθέσεις των. Αἱ *Folies Bergères* προσφέρουσιν ἐπίσης ἀνοδοδέσμη ὀπτασιῶν, ἄς μήτε τὰ ἀνατολικά παζάρια θὰ ἡδύνατο νὰ ὑπερβῶσιν, ἀλλ' εὐτυχῶς ὅστις οὐδεμίαν θὰ ζητήσῃ ποιμενίδα, καὶ οὐδένα θὰ παίζῃ βόλον προβάτου, ἀλλὰ καὶ ὀλίγοι ἴσως οἱ δυνάμενοι νὰ ἀντιταχθῶσιν εἰς τὸ βεῦμα, καὶ νὰ μὴ ἀφήσωσιν ἑαυτοὺς νὰ παρασυρθῶσι καὶ διασχίσωσι τὴν κόλασιν ταύτην ἐψυμυθωμένην

* Les memoires d'une cocotte. Delvaux.

ὡς παραδείσον. Διότι, ἄς σημειωθῆ καλῶς, οἱ χειροκτιοφόροι καὶ κομφοπρεπεῖς τῶν *Παρισίων* λέοντες δὲν ἀμφιβάλλουσι σχεδὸν ὅτι αἱ πλείστα τῶν λατρευομένων τούτων ἑταίρων, αἱ στολιζοῦσαι τὸ πλευρόν των, ἔλκουσι τὴν καταγωγὴν ἐκ τῶν προαστείων, ἄτινα εἶνε τὰ μεγάλα ἐργαστήρια τοῦ γυναικείου τούτου εἶδους. Ὅλαι αἱ ὠραῖαι αὗται λέαινας, ὠχρόλευκοι ἢ βόδινοι, μελαγχροναὶ ἢ ξανθοχρῶσοι, νοχελεῖς ἢ φαιδιναί, ὑπερφίαλοι ἢ ἀφελεῖς, αἰτινες ἔχουσι τακτικῶς θεωρεῖα εἰς τὸ μελόδραμα, ὀχήματα καὶ δῖφρους, μέγαρα χρυσότευκτα καὶ καλλιπαισμούς ἀνηκούστους, αἰτινες κολυμβῶσιν ἐντὸς τριγῶπων καὶ ἀκτινοβολοῦσιν ὡς ἥλιοι, πλέουσαι ἐντὸς χειμάρρου ἀδαμάντων, ἄπασαι αὗται αἱ καλλοναὶ, αἰτινες ὀμοιάζουσι τούλαχιστον πρὸς βασιλίσσας, ἤρξισαν τὸ ἐνδοξὸν στάδιόν των ἀπὸ τῶν πλυντηριῶν καὶ τῶν ἐργαστασιῶν τῶν προαστείων. Ὁ πρῶτος ἐραστῆς των, ἐκεῖνος, ὅστις τὰς ἔδερεν, καὶ οὗτινος τὴν στέφηνιν μετὰ λύπης φέρουσι πάντοτε διὰ μνήμης, ὑπῆρξε βλοσυροφόρος τις ἐργάτης ἀγροίκος ἢ γυδαῖος οἰοσθῆποτε φάνεται τοῦτο παράδοξον, ἀλλ' εἶνε ἐν τούτοις ἀληθές. Οἱ βάνουσι οὗτοι τῶν προαστείων λαμβάνουσι τὴν κορυφὴν, τὸ ἐκλεκτότερον μέρος τοῦ κανίστρου τῶν ἐρώτων, καὶ ἐπειδὴ ἔχουσι τὴν ὄρεξιν καὶ τοὺς ὀδόντας τῆς νεότητος, δάκνουσι τοὺς εὐχύμους τούτους καρπούς ἀκριβῶς καθ' ὃν χρόνον ἔχουσι ὅλην αὐτῶν τὴν δροσερότητα. ὅλην τὴν ἡδύτητα καὶ ὅλον τὸ ἄρωμα. Ἄλλ' ἀπομένει μία παρηγορία εἰς τοὺς ἀποφυλλίζοντας τελευταίους τὰς ἐρωτικὰς ταύτας ἀμπέλους μετὰ τοὺς πρώτους τρυγητάς, ἢ παρηγορία τῆς παροιμίας «*Qu'importe le flacon pourvu qu'on ait l'ivresse*».

Ἐὰν κατέλθωμεν χαμηλότερον ἀκόμη εἰς τοὺς χορούς, ὧν ἡ εἴσοδος στοιχίζει πενήτηκοντα λεπτά, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ποτοῦ, φθάνομεν εἰς τὸ μᾶλλον ρυπῶδες καὶ ἐκπεριουλισμένον εἶδος. Οἱ θαυμάσιες τῶν χορῶν ἔλκουσι τὴν καταγωγὴν ἐκ τῆς φυλῆς ἐκείνης, ἣτις δὲν ἀναπτύσσεται ἀλλαγῶν ἢ ἐν *Παρισίοις* μεταξύ τῶν λιθοστρώτων καὶ τῶν ὑπονόμων, καὶ τὴν ὁποῖαν ὁ *Victor Hugo* ἀπεπειράθη νὰ ἐκπονητικῆσιν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ *Gavroche*. Βλέπει τις ἐκεῖ *gavroches* μὲ τὰς Ἐποινίας καὶ τὰς *Φαντίνας* των, παιδίσκας, αἰτινες οὐδέποτε ἐγνώρισαν τὴν ἀθρότητα. Καὶ ὅμως, κυρίως εἰπεῖν, μεταξύ ὅλων τῶν γυναικῶν τῶν χορῶν τούτων δὲν ὑπάρχουσι διαφοραὶ ἢ ἐσθῆς μόνον εἶνε διάφορος, ἢ γυνὴ εἶνε ἡ ἴδια. Ἀποστάζουσι πᾶσαι τὴν διαφθορὰν καὶ τὸ μόλυμα. Διότι αἱ ἐξέχουσαι καὶ διακρίσεις ἑταίραι, οἱ ἀστέραι οὗτοι τοῦ ἡδονικουμένου κόσμου, αἱ περικομφοῖ *Μαγδαληναί*, αἰτινες συνήθως δὲν θεωροῦσι τὰς ὑποδεδεστέρας συναδέλφους των ἢ ὡς γυναικίαις τῶν τριῶν, ἐπιδιώκονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μᾶλλον ὡς ἀντικείμενόν τι τοῦ συμμοῦ καὶ τῆς ὑψηλῆς πολυτελείας. Ἡ τάξις αὕτη τῶν κοινῶν γυναικῶν κατέρχεται εἰς πάντα ὡς καὶ αἱ ἄλλαι, ἀλλὰ τὸ ὄχημα εἶνε μετ' αὐτῶν ἀπαραιτήτων, οἱ δ' ἀμαζήλαται γνωρίζουσι

καλῶς τὰ ἐπιβοηθητικὰ αὐτῶν καθήκοντα. Διαπραγματεύεται τις συνήθως μετ' αὐτῶν οὐχὶ ἀπ' εὐθείας ἀλλ' ἐμμέσως καὶ δι' ἀλληλογραφίας ἀποστέλλεται πρὸς αὐτάς τὸ τίμημα. ἀπὸ πέντε μέχρι πενήτηκοντα πολλαῖς λουδοβικεῶν ἐντὸς φαιδίου ἢ ἀνοδοδέσμας. Πολλὰ ἐκ τῶν διακριμένων τούτων ἑταίρων εἶνε ἀλαζόνες καὶ σκληραύχενες, λησιμονήσασαι ταχέως τὸ στάδιον ὃ διήλθον εἰς τὰς ἐπαρχίας ὡς θλαμηπόλοι ἢ ὑπηρετρίαι ἢ συνήθως ὡς ἱεροδουλοὶ οἰκῶν ἀπωλείας καὶ τρόφιμοι τοῦ σφιλιδικοῦ νοσοκομείου τοῦ Ἁγίου *Λαζάρου* διὰ λόγους ὑγείας ἀλλ' ἔσχον τὴν εὐτυχίαν νὰ εὐρωσιν εὐήθη τινὰ, ὅστις ἐκάλυψε διὰ χρυσοῦ τὸν ἡθικὸν αὐτὸν βόρβορον, ἐν ᾧ ἐξακολουθοῦσι πάντοτε κυλινδούμεναι.

Τὰ ἐστιατόρια, ἄτινα ἔχουσι τὸ μονοπώλιον τῶν μεταμεσονυκτικῶν δείπνων μέχρι τῆς ἑκτης πρωϊνῆς ὥρας, παρουσιάζουσι τὸ μελανώτερον τῆς ἀνηθικότητος θέαμα. Μὴ νομίσθε ποσῶς ὅτι μεταβαίνουν ἐκεῖ ἵνα φάγωσιν. Εἶνε τοῦτο δευτερεῦον ζήτημα. Μεταβαίνουν ἐκεῖ ἵνα παραδοθῶσιν εἰς πᾶν ὅ,τι ἡ ἀσέλγεια ἔχει μᾶλλον κυνικόν, πρὸ πάντων εἰς τὰ προωρισμένα ἐπὶ τούτῳ ἰδιαιτέρα δωμάτια. Ἡ κτηνηνδία καὶ τὸ ζῳοδὲς ἀφίνουσι ἐκεῖ ἀνεξίτηλα ἵχνη μέτρους αὐτῶν τῶν κατόπτρων, ἐφ' ὧν αἱ γυναῖκες αὗται χιρᾶττοῦσι δι' ἀδαμάντων, οὗς ἐκεῖ δοκιμάζουσι, ὀνόματα συνδεδεμένα μετὰ μᾶλλον ἄσμενα καὶ ἀσέλγη ἱγνογραφήματα. Ἄπασαι αἱ γυναῖκες αὗται φωνάζουσι, ὀμιλοῦσι μεγαλοφώνως, ὑβρίζονται, διαπραγματεύονται, ἀποκαλύπτονται. Εἶνε ἕθεσις γυναικῶν, καθ' ἣν μάλιστα δύναται τις ἐλευθέρως νὰ θίξῃ τὸ ἐκτεθειμένον ἐμπόρευμα.

Ἡ ἀπόλαυσις εἶνε ὡς ἡ θεότης ἐκεῖνη ἣν οἱ *Ρωμαῖοι* ἐζωγράφιζον κεκαλυμμένην διὰ τοσούτον λευκῆς καλύπτρας, ὥστε ἡ ἐλαχίστη πνοὴ ἀκαθάρτου στόματος ἤρκει νὰ τὴν ρυπάνῃ. Ἄλλὰ τὸ πᾶν ἀγοράζεται ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ λίαν συνήθως ἐκεῖνο ὅπερ ἀξίζει ὀλιγώτερον εἶνε τὸ στοιχίζον περισσώτερον. Διατί λοιπὸν καὶ ἡ πείρα δὲν θὰ ἡγοράζετο ὡς πᾶν ἄλλο πρᾶγμα; Διότι οἱ *Παρισίοι* εἶνε τὸ μέγα σχολεῖον, ὅπου πληθὺς πολυεληγῆτων διδασκάλων διδάσκουσι τοὺς ἀμαθεῖς πάσης ἡλικίας τὴν δυσκόλον ἐπιστήμην τοῦ βίου, ἣτις δὲν ἐκμανθάνεται ἐν τοῖς βιβλίοις, ἀλλ' ἐν τῇ καθημερινῇ, ἀδιαλείπτῳ καὶ ἀδικόπτῳ ἐνασχῆσει καὶ πρακτικῇ ὅλων τῶν ἀληθειῶν, τῶν χρησίμων καὶ ἀναγκαίων. Τοῦτο ἀναμφιβόλως ἀπαιτεῖ καὶ δαπάνην τινὰ χρόνου καὶ ἀργυρίου, ἀλλὰ πόσον ἐπίσης τὰ ἀποτελέσματα εἶνε πολυτιμα! Εἴχετε εἰσελθῆ δειλός, ἀδέξιος, σκαῖος, συγκεχυμένος, ἀγνοοῦντες νὰ ὀμιλήσητε, νὰ περιπατήσητε καὶ νὰ σκερθητε. Τρυφερὰ χεῖρες ἔλαβον τὴν φροντίδα νὰ σᾶς ἀραιρέσωσι τὴν σκαῖότητα καὶ τραχύτητα ταύτην. Κοράλλινα στόματα ἀνέλαβον νὰ ἀποξηράνωσι τὰς σταγόνας τοῦ γάλακτος, αἰτινες ὑπῆρχον εἰσέτι ἐπὶ τῶν χειλέων σας. Τοῦ λοιποῦ θὰ βαδίσσητε εὐθέως πρὸς τὸν δρόμον σας χωρὶς νὰ προσκρούσητε οὐδαμοῦ, ὡς ἵππος ὅστις ἐνθυμεῖται διαρκῶς τὴν μάστιγα τοῦ ἵπποδαμαστοῦ. Ἡ καρδία σας ὑπέστη ἴσως ἀβάριας τινάς, ἀλλ' ἀντιπεπονήτως τὸ πνεῦμά σας ἠνδρώθη. Εἴθε ἀνὴρ, σοφὸς περὶ τὴν ἐπιστήμην ταύτην τοῦ βίου, ἦν τόσο ἄλλοι ἀγνοοῦσι μέχρι τῆς ἐσχάτης αὐτῶν στιγμῆς. Μέτοχος τοιούτων ἰδεῶν ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἦρθε εἰς ὕψος, ἐμεγαλύνθη καὶ ὠρίμασεν. Ἡ ἡδονὴ ἔσχεν ἐπίσης τὴν μερίδα της ἐν τῇ ζωῇ, ἀλλὰ καὶ αὕτη ἐπίσης ὡς ἡ φρόνησις τῇ ἐχρησίμεισε. Τὰ σφάλματά σας γόνιμα εἰς διδάγματα ἔθεσαν δίψας ὀλεθρίας, καὶ ἀφίνοντα εἰς τὴν καρδίαν νὰ κοχλάξῃ τὸ γενναῖον καὶ ζωηρὸν αἷμα τῆς νεότητος ἐναπεθήκαν ἐπὶ τοῦ μετώπου ὑμῶν τὴν γαλήνην τοῦ γέροντος καὶ τὴν εἰρήνην. Ἐὰν ἄλλοι παρασυρθέντες ἐκ τοῦ ὀρηκτικοῦ στροβίλου ἐθραύσθησαν καὶ συνετριβήσαν κατὰ σκοπέλων, ἦσαν οὗτοι δειλοὶ καὶ ἀνεργάστιοι. Ψυχὰς τὰς ὁποίας ἡ πρώτη πάλη θὰ παρέσυρεν ἄνευ τινὸς ἰγνους διαβάσεως. Οἱ ἄλλοι ὡς ὁ ἄρρωτος Ἀχιλλεὺς ἐξεληθόντες ἀβλαβεῖς ἐκ τῶν μοιραίων

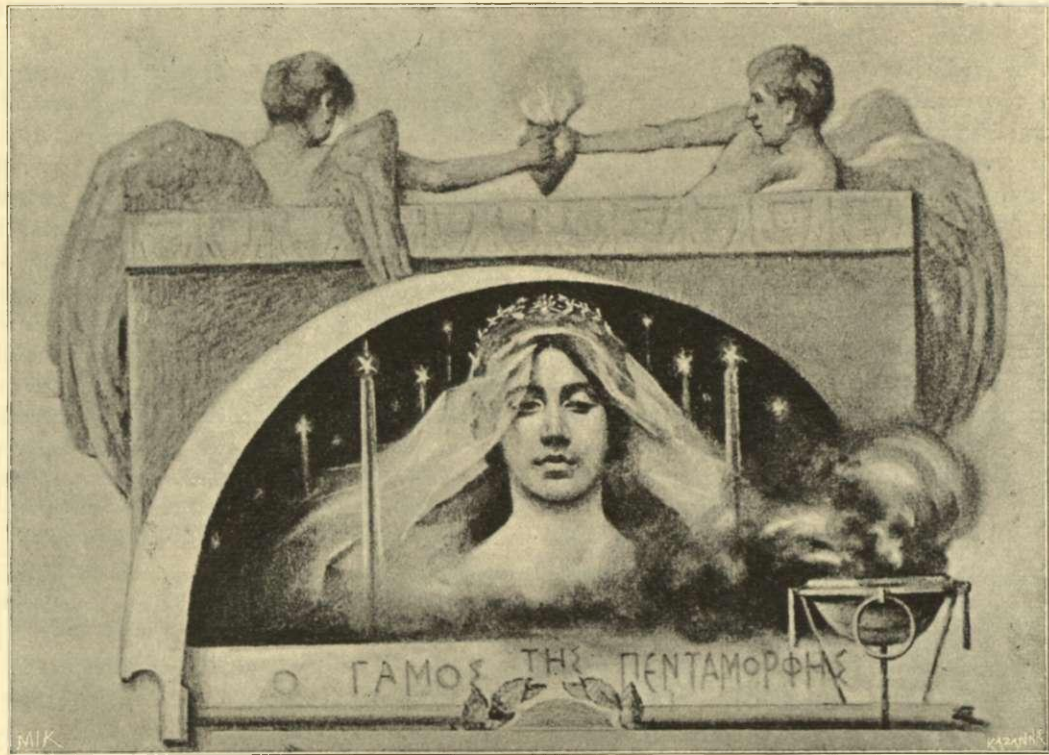
τούτων υδάτων ὀρμῶσι: πρὸς τὰ πρόσω ἀλκιμώτεροι καὶ νεανικώτεροι.

Μὴ περιφρονεῖτε λοιπὸν τοὺς Παρισίους, ὅταν τοὺς ἀποχωρίζησθε, ὡ πάντες σείς, οἵτινες ἐτρέφετε ἐκεῖ πυρέσσοντες ἐξ ὄνειρων καὶ διψῶντες παντός εἶδους συγκινήσεων. Μὴ κραυγάζετε κατὰ τοῦ δηλητηρίου ἤδη ὅτε ἐπίετε, οὔτε κατὰ τῶν ἀπογοητεύσεων, ἤδη ὅτε τὰ πάντα ἐδοκιμάσατε. Ἔστε

τούναντιον εὐγνώμονες πρὸς τὴν ὑποτιθεμένην ταύτην χύτραν τοῦ διαβόλου, ὅπου ὑπῆρχε κίνδυνος μήπως ἐκαίεσθε ὀλοζώντανος καὶ ὀπόθεν ἐξήλθετε μὲ τοὺς μύστακας μόνον περικεκαυμένους. Ἐάν ἡ ἡδονὴ εἶνε βόδον μὲ ἀκάνθας καὶ ὀδυνηροὺς κνισμούς, ἀλλ' ἡ ἀνάμνησις εἶνε τὸ μύρον ὅπερ ἀρωματίζει τὰς καρδίας, αἵτινες περισσότερο ὑπέφερον.

[Ἐπεται συνέχεια]

Μ. Ι. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ

Μαρίνος Ἡρ. Κωνσταντινίδης

Βλέπετε τὴν πανόρηα αὐτὴ λαχταριστὴ νυφοῦλα
Ποῦ πάει μὲ τοὺς ἀγρόλεγκους τοὺς πέπλους οκεπαισμένη;
Εἶναι ἀγέννητη ἔμμορφα ἑταροῦς! κηροπλασμένη
Ὡς τᾶνθη αὐτὰ τὰ φεύγικα τῆς λεμονιάς ποῦ πέφτουν
Ἀπάνω στὴ σκυμμένη τῆς τὴν ὄψι... Καὶ τί τάχα;

Τὸ ξάδερφό της ἔλεγε πῶς ἤθελε μονάχα!
Τὸν ἀγαποῦσε ὡσάν τρελλή! καθὼς τὴν ἀγαποῦσε
Κ' ἐκεῖνο τὸ μονάκριβο καὶ τᾶξιο παλληκάρι—
Ποῦ κᾶθε μὰ τὸ ἐξήλενε! τὸ κρυφολαχταροῦσε.

Μά—ὦρα κακὴ—στὸν ὕπνο της βλέπει πῶς δὲ θὰ πάρη
Τὸ Νάσο τᾶξιδέρφου της! γιὰ ἕνα ἄλλος ξένος
Ποῦ σὺλλογιούνταν ὁ Θεὸς σὰ μελετοῦσε ἐτούτη
Καὶ ποῦναι αὐτὴ γιὰ ἐκεῖνονα κ' ἐκεῖνος γιὰ τὴν πλασμένος—
Θάρθ' ἀπὸ τόπο μακρὸν μὲ δόξες καὶ μὲ πλοῦτη
Καὶ θὰ τῆς πάρη τὴν καρδιά! καὶ ὅλη θενὰ τὴν πάρη.

Καὶ ἔστ' ἔγεινε... Κι' ὁ ἄμοιρος—κι' ὁ Νάσος ὁ καῦμένος
Παίρνει γιάμιας τὰ μάτια του... παίρνει τὸ καρνοφύλλι—
Κι' ἀπὸ τὸ σπῆτι μὰ νυχτὰ τὸν ἔχασαν οἱ γέροι...
Ποῦ πάη;... Κάνεις δὲν ἔμαθε... Ποῦ πάη;... Κάνεις δὲν
[ξέρει...]

Ἦρθανε καὶ τὰ νυφικὰ κέβδύζεν ἡ χώρα!

Μὰ κρύφια ἔννοια ἐδάγκωνε τὸ νοῦ τῆς νύφης τώρα:
Ποῦ νῆναι τᾶξιδέρφου της; Τί νᾶγεινεν ὁ Νάσος—
Ποῦ ἦλιος δὲν ἐπρόβαινε νὰ μὴ τοὺς εἶρη ἀντάμα;
Πῶς τῶν γονιῶν του δὲ γροικᾷ τὸ ἀστειρέντο τὸ κλάμμα
Ποῦ τρέχουνε καὶ τὸν ζητοῦν ἀπ' ἕνα σᾶλλο δάσος;...

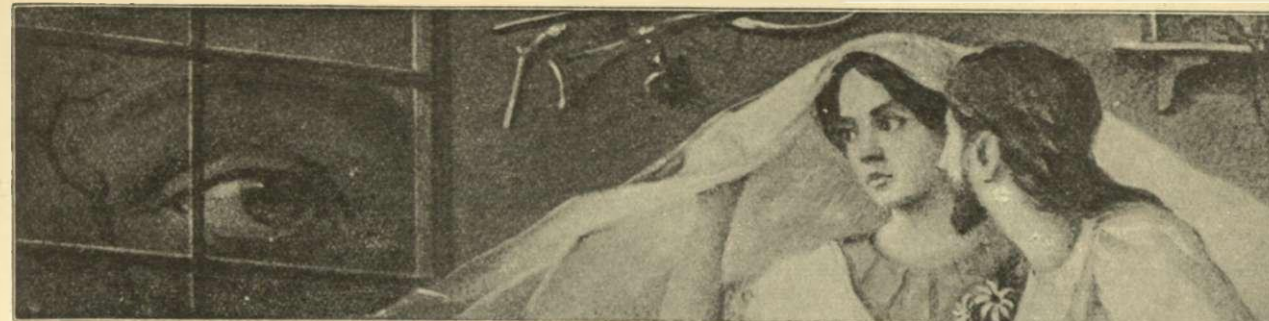
Μὴν πάη γιὰ λησμονησιὰ μακρὰ σὲ μέρη ξένα;
Μὴν πάη κέγρῳφη ταχυκός; μὴν ἔγεινεν ἀντάρτης;
Ἦ μή... Χριστέ μου φύλαγε! καὶ σὺ Κυρὰ Παρθένα!...

Καὶ τοῦπε πῶς τὸν ἀγαπᾷ καθὼς τὸν ἀγαποῦσε:
Σὰν ἀδερφό της γκαρδιακό! σὰ φίλο λατρεμένο!
Ποῦ μὰ στιγμὴ χωρὶς αὐτὸν νὰ κάμη δὲ μποροῦσε...

Καὶ ἡ νύφη συνεπαίρνεται καὶ ἀπάντεχα δακρῶζει—
Καὶ τοῦ γαμπροῦ τὰ σωθικὰ ἢ ζήλεια τὰ θερίζει!

—Τί ἔχεις καὶ κλαῖς, Γλυκέρα μου, καὶ θόλωσε ἡ μορφή σου;
Μὴ καὶ θυμᾶσαι τὴν δοκιὰ τοῦ Νάσου τοῦ καῦμένου
Πῶσερονε πάντα πίσω του τὸ λυγερὸ κορμί σου
Στοὺς κάμπους καὶ στῆς λαγκαδιές, στὰ δάση καὶ στὰ ὄρη;
— Παιδὶ ποῦ εἶσαι, κόρη μου! χαδιάρικὴ μου κόρη!

Ἐκεῖνος τώρα ποῦ ἀγαπᾷ δὲ ξέρει νὰ σοῦ λέη

Μαρίνος Ἡρ. Κωνσταντινίδης * * *

Γιὰ τᾶστρα καὶ τὰ λούλουδα, γιὰ ἀηδόνια καὶ τρυγόνες,
Γιὰ ἀνεμικὰ καὶ ἀερίκᾳ, νεράιδες καὶ γοργόνες.

Δὲ ξέρει παραμύθια αὐτὸς γιὰ νὰ σάποκοιμίζη
Γονατιστὸς μπροστὰ σαττὴ τῆ μάγια σου ἔμμορφαδα!
Αὐτὸς σέπῃρε σκλάβᾳ του! κέμπρος του αὐτὸς δορίζει
Νανάβης καὶ νὰ καίεσαι σὰ ζωτανὴ λαμπάδα!...

Ἦρθε κι' ἡ ὦρα ἢ καλὴ καὶ τῆς χαρᾶς ἢ ὦρα!
Ἦρθαν καὶ τὰ συμπεθερεῖα μαζῇ μὲ τὸ Δεσπότη
Καὶ μῦλους τοὺς παππάδες των! καὶ οἱ καλεσμένοι οἱ πρώτοι
Καὶ ὄλες ἢ νεὲς ἢ λυγερὲς ποῦ τὸ χορὸ θὰ στήσουν
Καὶ τὴν πεντάμορφη αὐτὴ νύφη θὰ τραγουδήσουν.

Ἦρθαν καὶ τὰ λαλούμενα, ἦρθε καὶ ὅλη ἡ χώρα
Νὰ ἰδοῦν καὶ αὐτὸ τὸ ξακουστὸ γαμπρὸ ποῦ ἦρθ' ἀπ' τὰ ξένα!
Ποῦ λὲν γιὰ τὸν ὄλοι παντοῦ μὲ μάτια τσιτωμένα
Τὰ πειὸ τρανὰ καμῶματα! τῆς πειὸ μεγάλες χάρες!

Κάνει φτερά καὶ δλάκωρη πετᾷ ἡ νύφη τώρα
Μὲς τοῦ γαμπροῦ τὴν ἀγκαλιὰ ποῦ τὴν τραβᾷ ὡς μαγνήτης!
Καὶ καμαρῶνει καὶ γελᾷ καὶ λαχταροῦ ἢ ψυχὴ τῆς.

Νὰ ξέροτε πόσοι ἄγγελοι ἔκαψαν τὰ φτερά των
Στὸν κολασμένον ἔρωτα τοῦ μάγου αὐτοῦ τοῦ ψεύτη!
Πόσες νεράιδες ἔχασαν γιὰ πάντα τὰ νερά των
Ποῦ τὸν ἀκολουθήσανε τὸν πλάνο καρδιοκλέφτη!
Πόσες μαννάδες ἄφησαν τοὺς ἄντρας, τὰ παιδιὰ των
Καὶ ἀρνήθησαν καὶ τοὺς γονιούς, τὰ δέσφρα, τὴν τιμὴ των—
Γιαττόν! ποῦ καμαρῶνουνε ὄλοι των κι' ὄλες τώρα!
Γιαττόν! ποῦ πάει νὰ τρελλαθῇ ἢ νύφη αὐτὴ τὴν ὦρα!

Ρήγα τὸν κράζουν οἱ δικοί! καὶ ἄρχοντα ὄλ' ἢ χώρα!
Καὶ χάρο ὁ πόλεμος! γιὰτὶ κέκεῖ σὺν πολεμίῃ
Παλεύει μὲ τὸ Χάροντα καὶ τὸν καταπονάει!...

Τᾶκουσ' ἐτοῦτ' ὁ Χάροντας!... πολλὸ τοῦ βαρυσφάνη!
Καί... δίχως νὰ πολυχρονᾷ, χωρὶς καιρὸ νὰ χάνη
Πεταίει τὸ δρεπάνι του ποῦ τὰ κορμιά θερίζει,
Τὸ μαῦρο του ἄνι παρατᾷ σὰ μαρμαρένι ἀλόγια—
Κέρχετ' ἐκεῖ ἀπὸ κάτου των κ' ἕνα τραγοῦδι ἀρχίζει!

Ὀλοιάζουν ἄρχια τὰ σκυλλιά! καὶ σκούζει ἢ κουκουβάγια!
Ρυάζονται οἱ λύκοι ἀτόμαρα! φωνάζει ὁ γκιώνης! κλαίει!
Κέκκεινος—τὸ σκοπὸ του ἐκεῖ! καὶ λέει καὶ ξαναλέει:
«Ποῖς εἶδε τέτοιο θάμμασμα! ποῖς εἶδε τέτοιο θάμμα!»
Νὰ παντρεπτῇ ἢ πεντάμορφη μὲνανε πεθαμμένο!...

—Ἀκοὺς τί λένε, Ρήγα μου;! Ἀκοὺς τί τραγουδᾶνε;
—Μὴ σκιαζέσαι, Γλυκέρα μου, καὶ τίποτα δὲ θᾶναι!
Στοὺς δρόμους ὄξω θὰ γυρνᾷ κἀνένας μεθυσμένος
Καὶ δὲ γροικαίει τί τραγουδᾷ καὶ τί λαλεῖ ὁ καῦμένος...

«Ποῖς εἶδε τέτοιο θάμμασμα παραξένο! μεγάλο!
Νὰ παντρεπτῇ ἢ πεντάμορφη στὸν ἄδη μὲ τὸν ἄλλο!...

Τὸ Ρήγα τώρα τίποτα δὲν τὸν βασιτᾷ, ἀναμμένο!
Ὀῦτε τῆς νύφης ἢ φωνές, οὔτ' ἢ κραξές τῆς μάννας!
Τραβᾷ τὸ δαμασκι σπαθὶ γιάμιας τᾶκοσιμένο!
Φεύγει τὰ χέρια τῶν δικῶν—καὶ βροῖσκειται στὸ δρόμο...

Τί νᾶδ' ἐκεῖ κι' ἀπόμεινεν ἢ νύχια βουβαμένη;
Κέγεινε κερσοπόσοπο καὶ ἄγχισε τὸ φεγγάρι!...

Δὲ γύρισε νὰ μᾶς τὰ εἰπῇ τὸ δόλιο παλληκάρι...

Τοῦ κάκου ἢ νύφη δέρονται καὶ ἢ μάννα του ἢ καῦμένη!
Τοῦ κάκου οἱ φίλοι του τὸν κλαῖν καὶ οἱ νεοὶ καὶ ἢ νεῖες
[καὶ οἱ γέροι!
Ποῦ πάη;... Κάνεις δὲν ἔμαθε... Ποῦ πάη;... Κάνεις
[δὲ ξέρει...]

Μά... πῶς ἀλλάζουν οἱ καιροὶ κι' ὁ κόσμος πῶς ἀλλάζει!...
Ὅλα σὰ νᾶσαν ψέμματα ξεγκιῶνται ποῖν περάσουν!
Καὶ σιεῖται καὶ λυγίζεται καὶ γλυκαναστενάζει
Ὅταν περνοῦν ἢ δλόχαρες αὔρες καὶ τᾶγκαλιάζουν
Κιατὸ τὸ κυπαρίσσι ἐκεῖ τὸ μαρσοφορεμένο!
Καὶ κᾶθε στόμα χαροπὸ καὶ κᾶθε πικραμένο
Ἀκοὺς παντοῦ νὰ τραγουδᾷ! κι' ἀκοὺς νὰ τραγουδᾶνε:
«Καὶ μὲ τὰ τόσα βάσανα πᾶλ' ἢ ζωὴ γλυκαί' ναι!...»

Αὐτὸ καὶ τώρα κάθεται καὶ τραγουδᾷ ἢ Γλυκέρα
Στὸ παραθύρι τὸ ἀψηλὸ τοῦ πύργου καὶ κεντιάει.
Γύρω ὄλα τῆς χαμογελοῦν! χαρὰ Θεοῦ ἢ ναι ἢ μέρα!
Μὰ λάμπει ἀκόμα πειότερο ἢ ὄψι τῆς κι' ἀποτᾶφει—
Γιατὶ ἐφῆς μὰ μάγισσα τῆς εἶπε πῶς τῆς γράφτει

Ἡ ζηλεμένη μοῖρα τῆς νὰ παντρεφῆ νὰ πάρη
Κάποιο μεγάλο βασιλιά! κάποιον μεγάλου κόσμου —
Πανέμορφο καὶ δλόγλυκο καϊόνιο παλληκάρι —
Ὅπως μαρμαρόχυτα παλάτια ἀφροπλάσματα
Σὲ περιβόλια ἀγύριστα! παύρη! μαγεμένα!
Ποῦναι νεράιδες, ἄγγελοι, σφίγγες, ἀητοί, λιοντάρια
Καὶ τόσες νεῖδες πεντάμορφες καὶ τόσα παλληκάρια
Σὲ κυπαρίσσια ἀνάμεσα καὶ ἱπὲς μαρμαρωμένα.
Πῶχει δικούς του ἀμέτρητους! πῶχει ὄλους δικούς του!
Καὶ βασιλιῆδες σκλάβους του! βασίλισσες γιὰ δοῦλες
Καὶ παραδοῦλες κάτου ἐκεῖ ἄλλο βασιλοπούλες...

Ξάφρον... χτυπᾷ ἡ πόρτα τῆς... Ἀνοίγει αὐτή... καὶ βλέπει
Πάνω σὲν ἄι δλόμανρο διπλοκαμαρωμένο
Ἐνανε νεὸ πανέμορφο καὶ μαυροφορεμένο
Ποῦ ἡ χλωμόλευκη ὄψι του δὲν ἔχει λὲς γελᾷσει!

Ἐχει τὸν ἥλιο πρόσωπο! μὰ ἥλιο συννεφιασμένο!
Καὶ τὴ ματιὰ τοῦ φεγγαριοῦ τὴ γλυκοπονεμένη!
Θολὴ ματιὰ δακρυόλουστη κ' ἀποκροσταλλωμένη.

Βαρὺ σπαθὶ καὶ δίστομο κρέμεται στὸ πλευρό του
Καὶ στέμμα ἀνθόπλεχτο φορεῖ! φορεῖ λευκὸ στεφάνι
Κ' ἔν' ἄλλο ἀκόμα νυφικὸ κρατεῖ σὺν τὸ δικό του
Καὶ στῆς Γλυκέρως τὰ μαλλιά τὰ δλόχρωνα τὸ βάνει!

— Σῦρε, Γλυκέρα, γρήγορα νὰ στολιστῆς! νὰ βάλῃς

Τὴ νυφικὴ σου φορεσιὰ τὴ λευκοφάνταχτή σου!
Ρίξε καὶ στὴν ἀειπρόθενη ἡλιογέννητη μορφή σου
Καὶ τῆς ἀλαφροδοκιωτες καὶ ἀγροπλάσμενες σκέπες —
Κι' ἔλα! γιατί σὲ καρτερᾷ ὁ γαμπρὸς καὶ οἱ παππάδες!
Κι' ἔλα! γιατί ἀνάφρανε τοῦ γάμου σου ἡ λαμπάδες!
Καὶ τώρα πειὰ θὰ παντρεφῆς στὰ ἀλήθια καὶ γιὰ πάντα!

Γιατί—δὲν ἦτανε γραφτὸν ἄλλος γιὰ νὰ σὲ πάρη!
Ὅντ' ὁ βασιλιῆς ἐκεῖος καὶ ἀχόλιαστός σου Νάσος—
Ὅντε κ' ὁ Ρήγας τὸ τραγὸ καὶ ἄτρομο παλληκάρι—
Μόνον αὐτὸς ποῦ βροῖκεται τὴν ὥρα αὐτὴ μπροστά σου...

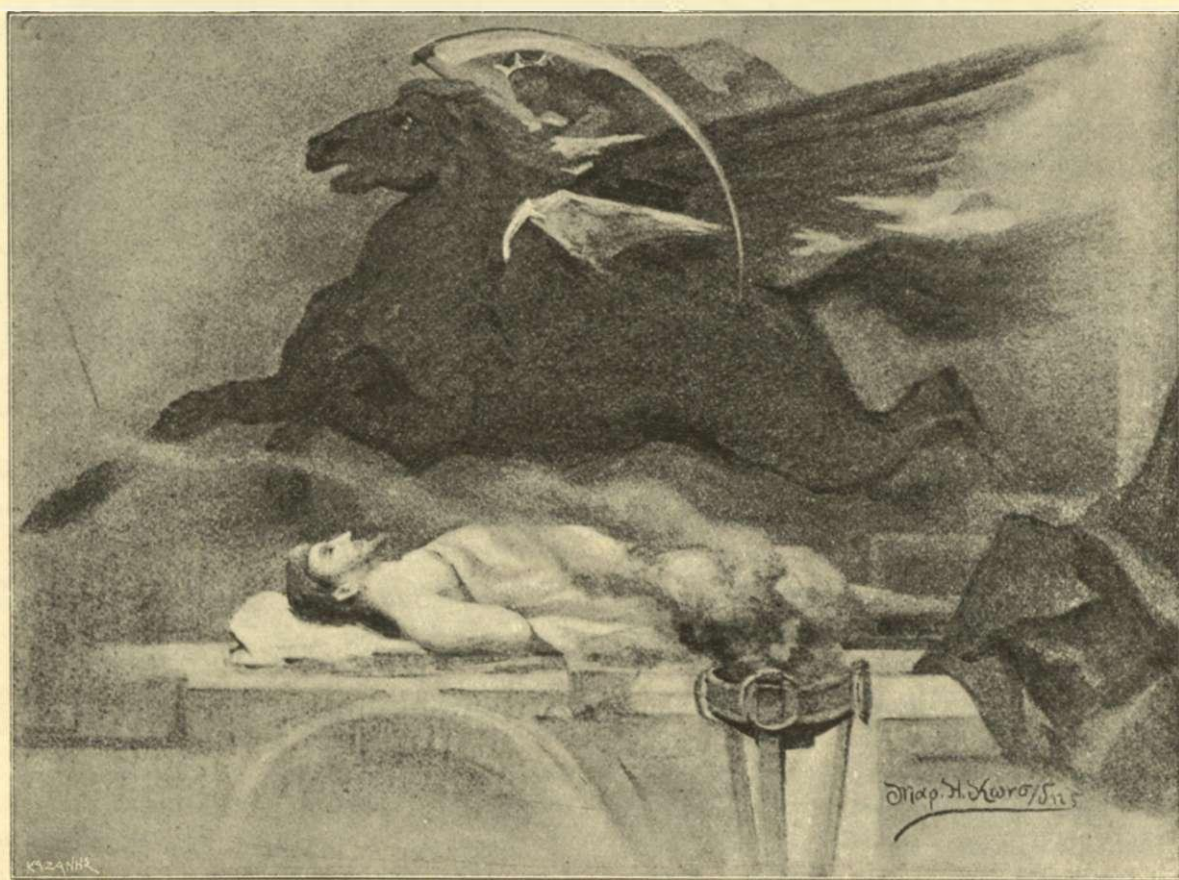
Ἀναλιγώνει αὐτὴ γιάμυς ἀπὸ χαρὰ μεγάλη!
Φεύγει ἡ καρδιά τῆς καὶ πετᾷ σὺν τὸ πουλὶ καὶ πάλι
Καὶ... φεύγει ἀπὸ τὰ πόδια τῆς καὶ ὁ κόσμος! σκοτεινιάζει!
Καὶ δὲ γροικαίει τί ἔπαθε... καὶ γέρονε στὴν ἀγκάλῃ
Τοῦ χλωμασμένου ὠμορφονεοῦ... κιῆτοι κιὰυτὴ χλωμάζει...

Καὶ τώρα πειὰ... τὴν βλέπετε τὴ ξακουστὴ νυφούλα
Ποῦ πάει μὲ τοὺς ἀγρόλεγκους τοὺς πέπλους σκεπασμένη;
Εἶναι ἀγέννητη ἐμμορφιά θαρρεῖς—κηροπλάσμενη
Ὡς τᾶνθῃ αὐτὰ τὰ ψεύτικα τῆς λεμονιάς ποῦ πέφτουν
Ἀπάνω στὴ σκυμμένη τῆς τὴν ὄψι... Καί—τί τάχα;

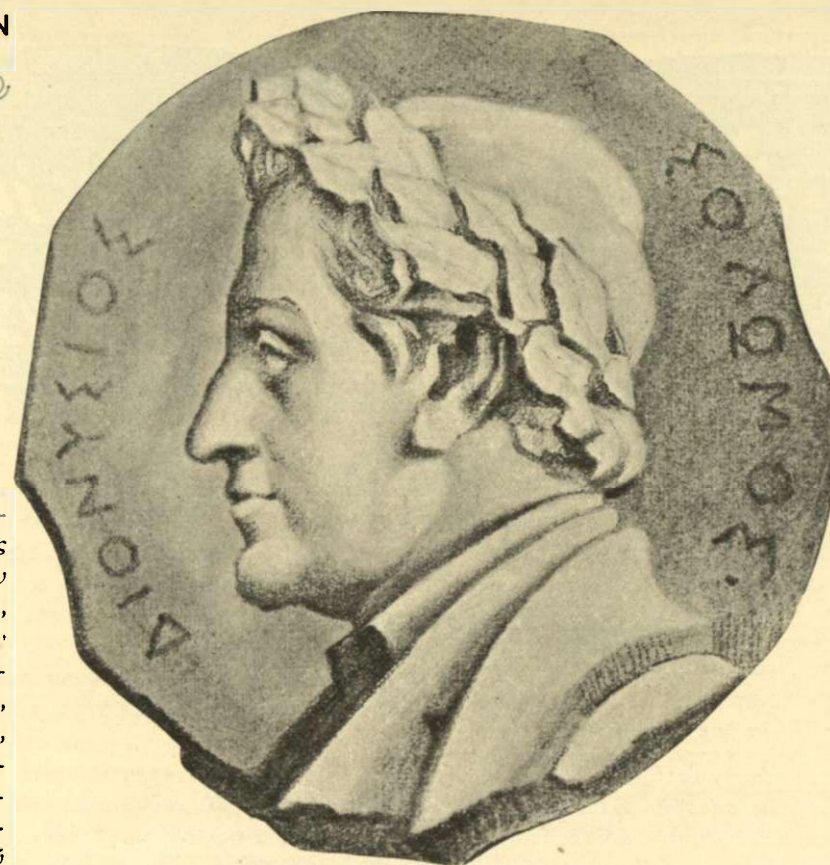
Τίποτα... μὴ θελήσετε νὰ μάθετε μονάχα
Ποῦ πάει;... Κάνεις δὲν ἔμαθε... Ποῦ πάει;... Κάνεις δὲ ξέρεи...

Μαυλῆγη, Μάρτιος 1895.

ΑΧ. ΗΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΕΠΙ ΤΗ ΕΚΑΤΟΝ
ΤΑΕΤΗΡΙΔΙ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΜΑΣ ΠΟΙΗΤΟΥ

Ὁ γλυκὸς καὶ μεγα-
λόστομος ἔθνικὸς
ποιητῆς τοῦ «Ὑμνου
πρὸς τὴν Ἐλευθερίαν»,
τοῦ «ἄσματος τοῦτον
τῶν ἄσμάτων τῆς πα-
τριωτικῆς ἐμπνεύσεως»,
ἐγεννήθη ἐν Ζακύνθῳ,
ὄπου ἡ οἰκογένεια αὐ-
τοῦ ἐκ Κρήτης καταγο-
μένη εἶχε μεταναστεύ-
σει κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ
παρελθόντος αἰῶνος. Ἐν

Ἰταλία διήλθε τὰ πρῶτα τῆς νεότητος αὐτοῦ ἔτη, καὶ ἐν τῇ
γλυκντάτῃ γλώσσῃ τοῦ Λάτιου καὶ τοῦ Πετράρχα ἔγραψε
τὰ πρῶτα αὐτοῦ φιλολογικὰ δοκίμια, ἅτινα ἐφαίνοντο τοσοῦ-
τον ἀνώτερα τῆς ἡλικίας του, ὥστε ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ τῷ
ἐπιανελάμβανε συγχάρις: «Greco, tu ferai dimenticare
il nostro Monti». Ὁ Σπυρίδων Τρικούπης διατρίβων
ἐν Ζακύνθῳ περὶ τὰ τέλη τοῦ 1822 ἔπεισεν αὐτὸν ἵνα ἐγ-
καταλίπῃ τὴν Ἰταλικὴν ποίησιν, καὶ ἐπιδοθῇ ὅλως εἰς τὴν
δημιώδη Ἑλληνικὴν, ἐν ἣ ἐστιχούργησεν ἀρμονικώτατα ποιη-
μάτια, ὡς τὸν Θάνατον τοῦ Βοσκοῦ, τὴν Εὐδρυκόμην, τὸν
Πόθον, τὴν Ἀνθοῦλαν κτλ. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἐγκατέλειπεν ὁ
Σολωμὸς τὴν Ἰταλικὴν ποίησιν, οὐδὲν ἦσαν τὰς ἰδέας του
διετύπον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ Ἑλληνιστί, τὴν δὲ Ἰταλικὴν σκέψιν
του, ἣν πολλὰκις ἔγραφε, μετέφραζεν εἰς Ἑλληνικὴν πεζο-
γραφίαν, ἣν μετὰ ταῦτα ἐστιχούργει. Ὡστε ὁ στίχος, ὁ μετὰ
πολλὰς διαδοχικὰς ἐργασίας κατασκευασθεὶς, οὐχὶ δὲ πλέον
ὑπὸ τὸ κράτος καὶ τὴν ἐπιρροὴν τῆς πρώτης καὶ ἀληθοῦς
ψυχικῆς διαθέσεως, δηλονότι τῆς «Ἐμπνεύσεως», δὲν δύνα-
ται νὰ διατηρήσῃ εἰ μὴ ἐλάχιστον μέρος τῆς ἀρχικῆς μορ-
φώσεως τῆς ἰδέας. Εἰς τὴν καταρατὴν δὲ τοῦ τεχνικοῦ τύπου
ἀπέλειαν ἀποδίδεται λίαν ὀρθῶς ἡ μὴ δέουσα ἐκτίμησις τῶν
ποιήσεων τοῦ Σολωμοῦ*.

Ἡ σάλπιγξ τῆς Ἐθνεγερσίας, ἠχήσασα ἀπὸ τῆς Μονῆς
τῆς Ἁγίας Λαύρας, ἤνοιξε νέους ὁρίζοντας εἰς τὴν μεγα-
λοφυῶν τοῦ ποιητοῦ φαντασίαν, ὅστις ἐν μέσῳ τοῦ πυκνοῦ
ἐρέβους τῆς δουλείας ἤγαγεν ἄσβεστον ἔσασιν τὴν δᾶδα τῆς
Ἐλευθερίας, εἰς στίχους σπανίας λυρικῆς ἐξάρσεως καὶ
ἀπροσίτου ποιητικοῦ ὕψους. Οὐδέποτε πατριωτισμὸς ἀνέ-
λαμψε ζωηρότερος ἀπὸ τῶν στίχων ποιητοῦ, ἀλλ' οὐδέποτε
ἐπίσης ποιητῆς ἐνέκλεισε βαθύτερον εἰς τὴν ψυχὴν του τὸ
ιδεῶδες τῆς μεγάλης Πατριδος. Ὁ διακαὴς αὐτοῦ πατριωτι-
κὸς πόθος ἦτο τοσοῦτον μέγας, ὥστε δύναται τις νὰ εἴπῃ,
ὅτι ποίησις αὐτοῦ ἦτο ἡ Ἑλλάς, ὁ δὲ Victor Hugo ἔγραψε
περὶ τοῦ ὕμνου τοῦ Σολωμοῦ:

La jeune poésie
Chantait la jeune liberté.

* Βραχεία αἰσθητικὴ ἐκ παραλλήλου κρίσις περὶ τῶν τεσσάρων
καὶ ἑξοχῆν ποιητῶν τῆς νέας Ἑλλάδος.

Γιὰ κῆτα ἐκεῖ χάσμα οἰσμοῦ βαθύ σ' τὸν τοῖχο πέρα,
Καὶ βγαίνουν ἀνθία πλουμιστὰ καὶ τρέμονα σ' τὸν ἀέρα.
Λοιούδα μύρια, ποῦ καλοῦν χρυσοὺ μελισσολοῦ
Ἄσπρα, γαλάζια, κόκκινα, καὶ κρύβοντε τὴ γλῶσση...
Καὶ βλέπω πέρα τὰ παιδιὰ καὶ τῆς ἀντρογυμναστῆς
Γύρω σ' τὴν φλόγα π' ἀναφαν καὶ ὀλιβερά τὴν θέρμαν
Ἀκίνηται, ἀστένακται, δίχως νὰ δίζουν δάκρυ...
Ἐδῶ π' ἀγάτης τρέχουνε βρόσες χαριτωμένας
Ἀηδονολάλει στήθός μου πρὶν τὸ σπαθὶ σὲ στήθη
Μὲ σὰς νὰ πέσω σ' τὸ σπαθὶ, κ' ἄμποτε νάμαι πρώτη...

Οἱ στίχοι τοῦ Λάμπρου πληροῦνται ἐκ τῶν περιτετιωδῶν
τοῦ μεγάλου ἀγῶνος, καὶ ὁ Κρητικὸς ἀποπνεῖ ὄλον τὸ
πατριωτικὸν μεγαλεῖον τοῦ Τουρκομαχίου ἥρωος.

Ἡ «ῥῆδὴ πρὸς τὸν λόρδον Βύρων» δύναται νὰ θεωρηθῇ
ὡς συνέχεια τοῦ Ὑμνου πρὸς τὴν Ἐλευθερίαν, ὃν ἔγραψεν
ὁ Σολωμὸς ἐν διαστήματι εἰκοσιν ἡμερῶν καὶ ὅστις ἐξετυ-
πώθη τὸ πρῶτον ἐν Μεσολογγίῳ κατὰ τὸ ἔτος 1824, καθ' ἣν
ἀκριβῶς ἐποχὴν ἔθνησεν ὁ Βύρων.

Ὁ Τρικούπης, μεταβὰς ἵνα τὸν ἀναγνώσῃ ἐκ τοῦ χειρο-
γράφου εἰς τὸν μέγαν Ἀγγλον ποιητὴν, εὗρεν αὐτὸν νεκρόν.
Ἀτυχῆς οὕτω σύμπτωσις ἐστέρησεν ἡμᾶς τῆς γνώμης τοῦ
Βύρωνος περὶ τοῦ Ὑμνου τοῦ Σολωμοῦ. Ἀλλ' ἂν στερου-
μεθα τῆς γνώμης τοῦ Βύρωνος, τὴν ὑπέροχον ἀξίαν τοῦ
Ὑμνου τοῦ Σολωμοῦ μαρτυροῦσι διαπρυσίως αἱ μεταφράσεις
αὐτοῦ εἰς πάσας τὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας, καὶ αἱ γνώμαι
τοσοῦτων διακεκριμένων φιλολόγων, ὡς ἡ τοῦ ἑλληνιστοῦ
Κρόσβν φρονοῦντος ὅτι ὁ Σολωμὸς δικαίως δύναται νὰ ὀνο-
μασθῇ ὁ Πίνδαρος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Ὁ δὲ
σοφὸς Βράβιλας, περὶ τοῦ Ὑμνου ὀμιλῶν λέγει: «Ἡ λυρική
ποίησις ἐφθασε διὰ τοῦ Ὑμνου τοῦτον εἰς τὸν υψηλότερον
αὐτῆς βαθμόν. Ἐὰν ἡ λυρική ποίησις εἶνε ἡ ἔκφρασις τοῦ
ἀτομικοῦ αἰσθηματος τῶν μεγαλῶν ἀντικειμένων τῆς ἱστο-
ρίας τοῦ Κόσμου, ἐρωτῶ τίς λυρικώτερα ὑπόθεσις δύναται
νὰ ἐπάρξῃ ἢ ἡ ἀνέγερσις ὀλοκλήρου ἔθνους;» Καὶ ἀληθῶς ὁ
Ὑμνος τοῦ Σολωμοῦ θέλει ζῆσει ὅσον καὶ ἡ Ἑλληνικὴ
γλῶσσα καὶ ἀποδείξει εἶνε ὅτι, ἐνῶ τὰ ἠρωϊκὰ ποιήματα τῶν
Σούτσων, Κάλβου καὶ λοιπῶν ἐληρομονήθησαν ἤδη, ὁ Ὑμνος
τοῦ Σολωμοῦ παραμένει τὸ μεγαλοπρεπέστερον ἀριστοῦρ-
γμα τῆς νεοελληνικῆς ποιήσεως.

«... Εκεί και ο φλοιός αυτός μετασηματίζεται εις πρόμυον, και η φυτική αυτή γη εις σπόρον· βλέπεις ένα ζαλόεντα στρόβιλον συνθέσεως και αποσυνθέσεως αδιακόπου, ένθα η ζωή και ο θάνατος διασταυρούνται και συμπλέκονται ως εξεργόμενα εξ ενός και του αυτού φιλήματος. Όταν οι κλάδοι των δύο όχθων συναπαντηθώσι και σχηματίσωσι θόλον, νομίζεις ότι τυγχάνεις θεατής των μαγικών σκηνών εκείνων, αΐτινες περιγράφονται εις της Χαλιμας τὰ πκραμύθια. Έκεινα τὰ βρωδία στελέχη τὰ συνομήλικα με τήν κοσμογονίαν, εκείνα τὰ σπήλαια τὰ υπό των κληματοειδών φυτών σχηματιζόμενα, τὰ άνθια ακροκίονια, τὰ χλωρά σκότη, τὰ μόλις διαπερώμενα υπό των ακτίνων του ήλιου δι' έλιγμογραμμίων όλως φαντασιωδών, σε φέρουσιν εις τον νοϋν μυρίων ειδών φαντάσματα, χαριέντα η τρομερά. Ο δε άλλόκοτος κόσμος οϋτος, αντικατοπτριζόμενος εις τὰ γκλήνια ύδατα αμυθόλωσ πως, σε φαίνεται τότε ως διαφανές τι πέλαγος φυλλωμάτων και ευωδιών· αισθάνεσαι ότι πυρετώδης τις όργασμός έλαύνει και κατεργάζεται τήν κραταιάν ταύτην βλάστησην, και ότι η ζωή αναβλύζει πανταχόθεν υπερπολάζουσα.»

Είναι τὰ δάση ταύτα, οι θαυμάσιοι διάκοσμοι των Κορδουλλήρων Άλπεων. Είναι οι μαίανδροι αυτών, τὰ άνθήμια αυτών, τὰ τρίγαπτα αυτών, τὰ άραβοεργήματα αυτών, τὰ τιτάνεια. Είναι οι Τιτάνες οι ως νάνοι φαινόμενοι εις τās υπερτιτανείους κορυφάς των Άμερικανικών όρέων. Άμιλλα περί καταπληκτικού, άγρίου, ογκώδους μεταξϋ φύσεως και φύσεως! Τρικυμία σπαργής απ' άκρου εως άκρου μέλαινα, φοβερά. Ωκεανόκοσμος βλαστήσεως υπέρπλουτος, με δαιμόνια, με φαντάσματα, με σκότη, και αυτός, καταχθένια! Ο,τι είναι μία εν νεκρών άνάστασις εις τον Όρθον Λόγον, είναι η αιώνια εκείνη άνάστασις της Δημιουργίας, η έτι πλέον θαυματέμφορος, η έτι πλέον περυσιωμένη από έστασις και φρίκην. . . .

Πρό αυτών περιπίπτει τις εις άβυσσον σκέψεων, εις Πιγγον θεωρίας, εξ ης εξέρχεται πάντοτε συντετριμμένος και ταπεινός. Χωρίς έγω, χωρίς συναίσθηση ενός κυριάρχου έσωτερικού κόσμου, χωρίς δύναμιν νοός και χωρίς έκφρασιν αισθήματος.

Η μεγαλοφυία είναι μία μόλις άθρα ζεφύριος πνοή μέσα εις τον όρμαγαδόν των μεινωμένων εκείνων δασικών στοι-

χείων. Υπό τον άνταρктиκόν των Ουρανόν είναι μηδέν ο άνθρωπος. Ήττον άκόμη και του μηδενός, άφου οϋδέν προσθέτει ως άνθρωπος εκεί, οϋδέν!

Λαβύρινθος όχι μ' ένα, αλλά με άπειρίας Μινωταύρων βουλιμιώντων αιώνια ζωήν, διά να ζήσωσι. . . .

Φόβος κυριάρχης κρατών ένα πελώριον σκίπτρον από σκότη και πατών επί βάθρου από δεισιδαιμονίας και σκιάς. . . Ίδου ο Θεός των!

Δέν είναι τὰ δάση ταύτα οϋδε άγρια. Διότι η άγριότης κατοίκου κόσμου δέν τὰ έπεσκέφθη έτι, του κόσμου του έξαγριούτος τὰ δάση. Διότι οι δρυμώνες των δέν έρρόφησαν αίματα και δέν άνέδωκαν θυσίας ανθρώπων και δέν έστέναξαν από σφαγίων στενάγματα. Έν τή μονώσει αυτών, εν τή συσπειρώσει του πνεύματος αυτών, εκτός παντός άνθρωπίνου βλέμματος, υπό τὸ κράτος αιωνίου κατακλυσμού ζωής, άσυναίσθητου, σιωπηλής, κωφής, άοράτου, άναφούς, εν τή αυταπολύσει των τή άρχεγόμφ, εν τή μέτρη τή άπροσίτω του μυστηρίου των, η άγριότης, μόνον ως θέαμα έννοουμένη και συλλαμβανομένη μόνον ως αντικειμενικόν τι συναίσθημα, άδυνατεί να ζήση εν έαυτῃ, και θνήσκει. . . .

« Η θαυματουργός φύσις κέκτηται διπλήν έννοιαν έθαμβούσαν τους μεγαλόνοας και αποτυφλούσαν τās θηριώδεις ψυχάς». Είναι ιδέα του συγγραφέως του «Ένενήκοντα τρία», περιγράφοντος τὰ Βανδενά δάση.

Έκει μέσα οϋδ' η μεγαλόνοα έκθαμβούται. Σβύνεται. Χάνεται. Άλλ' οϋδ' αι θηριώδεις ψυχαί μέσα εκεί αποτυφλούνται. Τὰ εν όργασμῳ σκότη των δασών εκείνων καταθλίβουν και αυτήν τήν εις άλλα δάση δύναμιν της αποτυφώσεως ψυχών κακούργων. Αί θηριώδαι των Κελτών δέν δύνανται να ζήσωσιν εκεί. Διότι η φύσις εκείνη είναι πλέον θηριώδης αυτών, και τās εκμηδενίζει.

Σταγόνα προς σταγόνα τήκεται ο άνθρωπος εκεί μέσα ως εις άβυσσον χάους. Δέν ζῆ οϋδ' ως ύλη, οϋδ' ως συνείδησις, οϋδ' ως ψυχή. Ο,τι θά επάθαινε εάν έβλεπεν, υλικός ών, τον Θεόν, αυτό παθαίνει θεώμενος τὰ δάση εκείνα: Έξατμίζεται. . . .

Υψηλοτάτη,

Πίστευσέ με. Οϋδὲ προς Βορράν, οϋδὲ προς Νότον, οϋδὲ προς Δύσιν, οϋδὲ προς Ανατολάς υπάρχουν δάση ως τὰ δάση τὰ Έλληνικά.

* Συνέχεια: ίδε σελ. 74.

Υπάρχουν πτήσεις διεικνούμεναι: εως των έσχατιών της Γῆς εν ριπή, και εν ριπή αποκομίζουσαι: εκείθεν μίαν αλήθειαν, και εν ριπή θέτουσαι: τὰ θεμέλια μιας πειθούς. Άλήθειαν, ην οϋδ' αιώνες σοφών δέν θά ήδύναντο να συναγάγουν. Πειθούς, ην οϋδ' αιώνες ρητόρων δέν θά ήδύναντο να φιλοτεχνήσουν.

Μίαν από τās πτήσεις αυτās αισθάνομαι φερομένην περι έμέ, γράφων τās γραμμάς αυτās, και, γράφων, μίαν από τās πειθούς εκείνας αισθάνομαι: ότι ένασκά επί της Ύψηλότητός Σου.

Πίστευσέ με. Έδω είναι μόνον αι ιδανικά εκείναι ακρώρειαι της Φύσεως, ως δύναται ν' άνέλθη μία Β. Ύψηλότης ως Ύμεις, έδω! Έδω είναι: τὰ φῶτα. Έδω ο νοός. Έδω τὸ καλόν. Έδω αι γραμμαί. Έδω αι γλυκύτητες. Έδω αι χάριτες. Έδω αι καλλοναί.

Υπό τον φακόν τον συγκεντρωτικόν της Έλληνικής Φύσεως δύναται ο ύψηλός Σου όφθαλμός να ιδῆ ολας τās μαγείας αυτās εν διαχύσει: άφειδεί αναπνεαμένας, πλουσίας, κατακόσμου, με πνεύμα Θεου αληθινόν, με δύναμιν, με μεγαλείον. Μία απλή καρδία χρειάζεται: δια να ιδῆ τις υπό τον φακόν αυτόν. Μία απλή καρδία, ως είναι: απλή πέρα ως πέρα η Φύσις η Έλληνική.

Εις αυτήν θά ιδῆς έκθρώσκουσιν εκ των άδύτων της, ωςεί: Οδύσειον εϋδαίμονα καπνόν, τήν Άλήθειαν. Εις αυτήν θά ιδῆς ΠΡΑΓΜΑΤΑ, εάν τήν άγαπήσης ως τήν θαυμαζεις. Πράγματα, τὰ όποια ειρμολύθησεν ο Μύθος και άπεκρυστάλλωσεν η Ιστορία. Εις αυτήν θά ιδῆς μόνην, τήν μυστικήν εκείνην άρμονίαν των έρειπίων προς τὰ άνθη και τὰ δένδρα. Εις αυτήν θά ιδῆς: προ πάντων Φῶς, Φῶς, Φῶς! Να περιλούη τὰ πάντα, να επιπάσση ως χρυσή κόνις τὰ πάντα, πάντα χρυσά ποιούσα. Να ώριξη και ζωογονη και θερμαίνη και έμψυχώνη τὰ πάντα.

Όστις αυτήν δέν ειδεν, οϋδέν ειδεν. Όστις αυτῆς δέν έγεύθη, οϋδέν έγεύθη. Ως όνειρον πικρόν παρερχεται ο βίος του, — όστις αυτήν δέν ήσθάνθη δι' όλων των παλμών της καρδιάς του και όστις δέν ήνοιξε προ αυτῆς τήν ψυχῆν του δι' όλων των φλογών της. . . .

Η ποιησις η Έλληνική, εάν δέν ζήση δι' αυτῆς μόνης, απέθανε. Τὰ έπη της είναι λείψια έπη σήμερα, διότι εκείνοι οιτινες επιτηδεύονται τον ιεροφάντην αυτῆς οϋδ' ενός καν τήν ήζίωσαν ευμενοϋς βλέμματος από του ιεροφαντικου των θεώου.

Ο έμπνεόμενος εκ της Ιστορίας μας, εκ της φύσεως της Έλληνικής έμπνέεται, της μόνης ητις τήν ήθλασεν. Ο έμπνεόμενος εκ της Μυθολογίας μας, εκ της φύσεως της Έλληνικής έμπνέεται, της μόνης ητις τήν έγαλούχησεν. Ο έμπνεόμενος εκ της Καλλιτεχνίας μας, εκ της φύσεως της Έλληνικής έμπνέεται, της μόνης ητις τήν ενέπνευσεν.

Οϋδέν πνεύμα εξεδηλώθη μέγα, έδημιούργησε τι μέγα, χωρίς εξ αυτῆς, έστω και πόρρωθεν, να ήντησε τήν δύναμιν της εκδηλώσεως του η τήν πνοήν ν' άνέπνευσε των δημιουργημάτων του.

Υψηλοτάτη,

Έδω, εις τήν πατρίδα μου, τήν Έλλάδα, υπάρχουν νῆσοι, ως νομίζει τις ότι τώρα ως κογχύλια θά συναθροίση εκ του Πόντου, δια να κοσμήση τὸ δῶμά του, δια να στολίση τήν φίλην του, νῆσοι μικκύλαι, χαριτωμένα, κομποτεχνήματα μάλλον η νῆσοι, άθύρματα, φιλήματα του Κυανου με τὸ Κυανουόν αποκρυσταλλωμένα.

Ε! εις τās νήσους αυτās, ως ειδα, ως επάτησα, ως έφι-

λῆσα, υπάρχουν δάση. Υπάρχει: Θεός άνθων έδω εις γλαυκάς ελαιάς, εκεί εις πρασίνους πίτυς, έδω εις υπερφάνους δρυς, εκεί εις χαριτωμένας μηλέας.

Τὸ συμπλέγμα των παρὰ τήν Λευκάδα Ταφίων εξ αυτών είναι. Η των Όμηρικων έπων Όργυγία, ένθα

ήλη πεφύκει τηλεθώσα,
κλήθη τ' αἰγερός τε και εὐώδης κυπάρισσος,
. Ελάτη τ' ήν ούρανομίκης,

εξ αυτών είναι. Διότι είναι νῆσος Έλληνική και η της εϋπλοκάμου Νύμφης Καλυψούς νῆσος. Και νῆσος, τις οίδη, εκ των Ταφίων. Και νῆσος, μικκύλη ως εκείναι, κομψή ως εκείναι, χαριτωμένη ως εκείναι.

Και είναι ολαι ωςεί κύκνοι, αποπλανηθέντες εν εύναις εκεί, μακράν του κόσμου, αποστέλλοντες τώρα γλαυκά φιλήματα προς τās ακτās, και τώρα μελωδίας άγνώστου προς τὰ κύματα. . . Νῆσοι όλφ και ποιήσις, όλφ και έρωσ, όλφ και κάλλος, όλφ και χλωρίς, όλφ και φῶς.

Εκ των νήσων αυτών, ιδου εις ένα βῆμά σας εισθε επί δασών άλλων, ήπειρωτικων, άτινα και αυτός ο κεραυνός εϋλαβεΐται. . . . Εκ των Ταφίων, επί της Ακαρνανίας. Εκ της Φαιακίας, επί της Ηπειρου. Τι θεία χάρις! Των Ακροκεραυνίων, των βουνών της Χειμάρας, θά εκάιντο αι υλόκομοι δειράδες ολαι από τὰ πυρὰ του Ουρανού, εάν τὰ πυρὰ του Ουρανού έδω δέν μετεβάλλοντο εις φιλήματα. . . .

Έδω εις τήν πατρίδα μου, τήν Έλλάδα, έχομεν ένα τινά Θεόν ιδικόν μας, και τον Θεόν αυτόν ονομάζομεν Θεόν της Ελλάδος. Ο Θεός αυτός, ο ιδικός μας, ο Θεός της Ελλάδος είναι η Φύσις η Έλληνική. Και είναι, εις όσους τήν άγαποϋν, η έντονωτέρα αυτῆς έκφρασις, τὰ δάση μας.

Η χάρις, η γλυκύτης, τὸ κάλλος, ιδου ο,τι τὰ χαρακτηρισίζει. Αφου είναι η κοιτις των Χαριτων, ήδύναντο να μην είναι δια πάντα αληθινόν ποιητήν τὰ δάση μας, τὰ πλέον χαριτωμένα δάση; Αφου είναι η κοιτις του Καλου, ήδύναντο να μην είναι δια πάντα αληθινόν καλλιτέχνην τὰ δάση μας, τὰ πλέον ευμορφα δάση;

Είναι γεμάτα από ψυχῆν και γεμάτα από Θεόν. Τον Θεόν αυτόν, ένα τινά Θεόν εξ όλων των μυθολογιών του κόσμου, εξ όλων των θρησκειών του κόσμου, εξ όλων των έλπίδων του κόσμου, τον Θεόν αυτόν άνέπνευσα, ειδα, ώσφράνηθη, έψαυσα, ήκουσα. Τόσον γλυκά όμιλει, ώστε η αυδή αυτου νομίζει τις ότι είναι απ' ύψηλου γεόμενος καταρράκτης μέλιτος. Τόσον προσνεύει ήδέως, όταν τον επικαλήσθε, ώστε νομίζετε ότι δέν είναι πλέον Θεός τις αυτός, αλλά γλυκεία τις ούρανια φίλη προσαγορεύουσα εκ Παρδεισων άγνώστων τήν ψυχῆν σας. . . .

Τόσον τρυφερός, αλλά και τόσον μέγας. Τόσον ύψηλός, αλλά και τόσον ταπεινός. Τόσον ώραίος, αλλά και τόσον άγριος. Τόσον άμφίβολος, αλλά και τόσον σταθερός. Τόσον έμψυχος, αλλά και τόσον άόριστος, ώστε, δια να έννοήσθε, δια να αισθανθῆτε ολας αυτās τās κυματώσεις του, δέν έχετε η να τον παρακολουθήσθε εις μίαν ήλιακήν ακτίνα δια των δασών μας:

Θά ιδητε ότι η ακτις αυτη εκεί μέσα δέν κάμπτεται η μόνον όταν θέλη να φιλήση εν άνθος, ένα μήκιωνα, μίαν μυθολόγηθη, ένα κύανον. Και εύθως πάλιν εύθεια χωρεί, δια να καμφθῆ άλλου, ύψηλά, πέραν, δια ν' άσπασθῆ άλλην γῆριν και θωπέυση άλλο άνθος και φιλήση άλλον καρπόν. Άλλά θά φθάση πάντως εως των έσχατιών του δάσους, θά φθάση η ακτις εκείνη,

Υψηλοτάτη.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΜΝΗΣΤΕΙΑΣ ΤΟΥ
 ΠΡΙΓΚΙΠΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
 ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΔΟΥ
 ΚΙΣΣΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΒΛΑΔΙ
 ΜΗΡΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΒΙΤΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΩΝ ΑΤΘΙΔΩΝ
 ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ
 ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΝΕΗ

Κ^Α ΜΑΡΙΑ ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΥ

Μές τὰ φωτοπλημμύριστα καὶ τὰ ροδοσπαρμένα,
 Ταλάκια ἐκεῖ τῆς δόσεως ὅπου τὰ νέφη σχίζουν
 Σὰ μὰ νεράϊδα ἀχνόχλωμη τὰ μάτια μου ἀντικρύζουν
 Ὅπου μοῦ παίρνει τὴ μιλιὰ μὲ κάλλη ὄνειρεμένα.
 Σὰν κύματ' ἀπὸ τὴν καρδιά καὶ ἡ μελωδίες χυμένα
 Καὶ ὡς μενεξέδων εὐωδιὲς κυλοῦν καὶ κυματίζουν
 Καὶ σιῶν ὄνειρων τὰ νερά οἱ κύκνοι καθρεφτίζουν
 Τὰ κάλλη τὰ χιονάτα τῶν αὐτὰ τὰ χροπλάσιμα.
 Ποιὰ μοῦσα καὶ ποιὰ μάγισσα τοὺς κύκλους τῶν ζεφύρων,
 Τῆς αὔρας τῆς ἀειπάρθενες καὶ τὲς ψυχῆς τῶν μύρων
 Καὶ ὅλα τὰ πνέματα καλεῖ τὰ μουσικοθρεμμένα;
 Μὲ ποιὰ ψυχὴ νὰ συμπονᾷ ὅλη τριγύρω ἢ φύσις
 Καὶ ποιὰ μελάγχολη ἐμμορφιά νὰντιφεγγίζει ἡ δύσις;
 Ἔτσι ἔλεγα—μὰ ἐγύρισα καὶ ἀντίκρουσα... Ἐσένα!

Δ^{ΝΙΣ} ΥΠΑΤΙΑ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ

Σὰν κάποιες ἀγχοκέρνες καὶ ἀχροστεφανωμένες
 Βυζαντινὲς βασιλισσες μὲ τάγιασμα κάλλη
 Σὲ μοναστήρια κέκκλησιὲς ποῦναι ζωγραφισμένες—
 Σὰ μὰ πο κείνες τὴν ἔσθ' ἡ μᾶς θυμίζεις πάλι.
 Σὰν κάποιες βοσκορίτισσες πανώρηες ρηγοπούλες
 Ποῦ γράφονε τὰ πρωτεινὰ χρυσὰ μας παραμύθια
 Στὸς στοιχειωμένους πύργους τῶν καὶ σῆς ἐφτὰ ραχοῦλες—
 Σὰ μὰ πο κείνες σὲ ἀγροικοῦν καὶ ὄνειρεντὰ κ' ἀλήθια.
 Κι' ὡσὰν ἓνας ἀπόκρυφος παράδεισος χαμένος
 Ποῦ ἀνθοῦν σῆς κόκκινες μηλιὲς μῆλα χρυσὰ αἰώνια
 Καὶ ποῦ τὰ θάνατο νερὸ φυλάγουν τὰ τελώνια—
 Κι' ὡσὰν ἓνας ὀλόκλειστος καὶ κροστοαλλένιος πύργος
 Καὶ ἱππότες σιδηρόφρακτοι ὄπ' ἀστραποβολοῦνε—
 Σὰ νὰ φαντάζουν γύρω σου καὶ σὰ νὰ σὲ φρουροῦνε.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ Εὐθαλῆς τῆς Ἑλληνικῆς
 Δυναστείας, ὁ Πρίγκηψ ὁ καλλιτέχνης,
 ἐμνηστεύθη Ἡγεμονίδα ὁμόδοξον ἀνή-
 κουσαν εἰς τὸν κραταῖον Αὐτοκρα-
 τορικὸν οἶκον τῆς Ρωσσίας, πάνδημοι
 δ' ἀναπέμπονται αἱ εὐχαι τοῦ Ἑλλη-
 νικοῦ Λαοῦ ὅπως ἡ Θεῖα Πρόνοια
 ἐπιδαφιεύη ἔσσει εἰς τὸ Σεπτὸν
 ζεῦγος τὰ δῶρα τῆς Εὐνοίας Τῆς.

Αί κόμαι αἱ ἀδραί, αἱ ἐπιλόκαμοι, αἱ λάμπουσαι, εἴτε τὴν ἀσχημῶν ἔσκεπον, εἴτε τὸ κάλλος, ἐθώπεοναν πάντοτε τὸν θαυμασμὸν μου. Ὑπὸ τὰ μάγα των, γίνονται ὠραῖαι αἱ ἀσχημοὶ καὶ ὠραιότεραι αἱ ὠραῖαι. Ὑπὸ τὰ μάγα των, καὶ ἀτὴ ἡ ἀγοιότης μαλίσσοσαι. Καὶ εἶναι σὺν στέμμι φρωτεινὸν πάντα, ἔστω κ' ἐπὶ κεφαλῆς κακῆς, αἱ κόμαι αἱ ὠραῖαι.

Ποῖος ποιητῆς δὲν ἀγαπᾷ τὰ ἀκτινωτὰ αὐτὰ στεφανώματα τῆς Φύσεως;

Τὰ δάση εἶναι τῆς Φύσεως αἱ κόμαι αἱ θεαί. Ὡς τὰ μαλλὰ τὰ ἀδρα, τὰ ἐπιλόκαμα, τὰ λάμπουσα, εἶναι τῆς Φύσεως αἱ κόμαι αἱ ὠραῖαι. Τὸ ἀριστοῦργημα διὰ γῆ ὠραία στολίζεται ἀπὸ τὰς κόμας τῶν δασῶν αὐτῆς! Καὶ τὸ ἀριστοῦργημα ἢ ἐς αἰετὸν ὠραία Ἑλλάς μας, διὰ φέρῃ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς, νύμφη, ἕνα τοιοῦτον ἀπὸ δάση στέμμι!

Ποῖος ποιητῆς δὲν ἀγαπᾷ τὰ ἀκτινωτὰ αὐτὰ στεφανώματα τῆς Φύσεως;

Υψηλοτάτη,

Κάθε ἐν Ἑλλάδι δένδρον ἀποτελεῖ προσωπικότητα οἰονεὶ ξεχωριστήν. Ὡς κάθε Ἑλληνα ἴδιον ἀποτελεῖ τύπον. Βλέπεις τὰ δάση ὡς καὶ νομίζεις ὅτι βλέπεις συνελθούσιν ἡρώων.

Ἐν Ἀρκαδίᾳ ὑπάρχει ἐλάτη, προσήγορος: τοῦ Τζαλντῆ τὸ ἔλατο. Ἦν δ' ὁ Τζαλντῆς ἀρχιληστής. Ἐν Ἀχαΐᾳ ὑπάρχει πεύκη, προσήγορος: τοῦ Γιαννιᾶ τὸ πεῦκο. Ἦν δ' ὁ Γιαννιᾶς ἀρχιληστής. Ἐν Τριπλίᾳ ὑψοῦτο πλάτανος, ἱστορικὸς διὰ τὰς ὑπ' αὐτὸν θηριωδίας τῶν βαρβάρων. Ἐν Λαύρᾳ ὑψοῦται πλάτανος, ἐνδοξὸς διὰ τὰς ὑπ' αὐτὸν ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων. Ἐν Ναυπακτίᾳ, ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐν Ἀττικῇ, ἄλλοι πλάτανοι ἐπίσης ἐνδοξοὶ ἢ ἱστορικοὶ, Μαυσωλεῖα ζῶντα οἰχομένων ἐποχῶν ἢ τρωθέντων ἡμιθέων.

Οἱ παρ' ἡμῖν πευκῶνες, τὰ πευκῆντα οὔρεα, αἱ πευκῆσσαι νῆσοι εἶναι καθ' ἕκαστον καὶ ἀπὸ μία σελις ῥέμβης ἢ ἡρώισμου. Ἡ μία γενεὰ παραδίδει μετὰ συγκινήσεως πάντοτε εἰς τὴν ἄλλην τὸ δένδρον, ὑπ' ὃ ἐσιτάσθησαν ποιμαίναι καὶ ἀνεμέλθησαν ἄσματα καὶ αὐλοὶ λιγεῖς ἀνέδωκαν στόνους ἀγάπης τρυφερᾶς ἢ φιλοτιμίας συντριβέσης. Ὑπ' ὃ ὁ πρόπαππος, ὁ πάππος, ὁ πατήρ, ὁ πρόγονος ὁ παλαίτατος ἐρρέμβασαν ὑπὸ ἐλευθερίαν, ὄνειρα ἀρχαίας δόξης, ὑπὸ δουλείαν, ὄνειρα ἀρχαίας ἐλευθερίας.

Ὡ! αἱ τρυφερότητες τῶν δένδρων. Αἱ τρυφερότητες αἱ λευκαὶ τῶν δένδρων τῶν λευκῶν. Αἱ κινήσεις των εἶναι κινήσεις Χαρίτων. Ὁ θηλυσμός τὰ καθιστᾷ ἔνθεα. Ἡ αἰωνία γυνὴ ἐκτρέφεται μέσα των εἰς κάλλος ἐράσμιον καὶ καταχέεται εἰς ψεκασμούς εὐωδίας ἐκ τῶν κορυφῶν των. Ὡ! αἱ τρυφερότητες τῶν δένδρων.

Ὡσεὶ πτέρυγες θυσανωταὶ ταῶ ἀνεπετανύονται εἰς τὸν αἰθέρα οἱ κλάδοι των, καὶ ὡσεὶ σεισπογυῖδων πόδες τὰ στελέχη τῶν ἀνθέων κυμαίνονται εἰς τοῦ Ζεφύρου τὴν αὔραν. Καὶ κλίνουσι, κλίνουσι οἱ κλάδοι μετὰ προσήνεας τοὺς λόφους των, καὶ κλίνουσι, κλίνουσι τὰ στελέχη μετ' εὐγενείας τοὺς μίσχους των πρὸς ὄλας καὶ ὄλους ὅσοι τὰ ἠγάπησαν, καὶ νεύουσι εἰς τὴν νεότητά νὰ συντριφῆσιν μετ' αὐτῶν καὶ νὰ συγχαρῆσιν μετ' αὐτῶν καὶ εἰς τὴν παρθένον νὰ τοῖς ἐξομολογήθῃ τὰ μυστικά της καὶ εἰς τὰ γηρατεία τὰ ἀδρὰ ν' ἀντλήσουσι ἐξ αὐτῶν τὴν Δόξαν τῆς Αἰωνιότητος.

Ὡ! αἱ τρυφερότητες τῶν δένδρων. Τῶν γυναικῶν τὰ ὄνειροπολήματα εἶναι τὰ αἰώνια ὄνειροπολήματα αὐτῶν. Καὶ εἶναι τὰ ὄνειροπολήματα αὐτῶν, οἱ γάμοι των. Τ' ἀθῆνα μελίμηνα, ἰδοὺ οἱ καρποὶ τοῦ ὑμεναίου των. Καὶ ἰδοὺ, αἱ εὐναὶ τοῦ κόσμου, οἱ ἄνεμοι, δι' ὧν ὁ Αἰώνιος μεταφέρει: εἰς γονὰς λευκάς, τοὺς ἔρωτάς των. Αἱ πετρελαῖα, αἱ σημιδαὶ, αἱ μελίαι, οἱ σπένδαμοι, τὰ ἐκ τούτων δάση, εἶναι καρποὶ ἀέρινοι ἐρώτων ἀέριων. Οὕτω καὶ αἱ

γυναῖκες, αἱ ἐξ ἀπωτάτων, οὕτω καρποφοροῦν, ὅταν ἐρῶνται ἰνδάματα ἀρρενωπὰ ἐξ ἀπωτάτων. Οὕτω ὡς τὰ δάση. Οὕτω, ὡς τὰ σπέρματα αὐτῶν, τὰ πτερωτά, τὰ καλοτάξειδα, τὰ ἐναέρια. Ὡ! αἱ τρυφερότητες τῶν δένδρων.

Τὰ θήλαα, ἀνεξίτηλα ἐπ' αὐτῶν ἄφησαν τὰ σημάδια τῆς ἀγάπης των. Καὶ τὰ φύλλα των, διὰ τὸν πληρωθέντα ἐραστήν, διετήρησαν εἰς ψιθύρους εὐαρέστους καὶ εἰς ἥχους ἡδυπαθεῖς ὄλας τὰς συγκινήσεις τῶν παλμῶν των. Ὁ πειστικὸς, τὰ αὐτὰ μετ' ὅσον χρυσομαλλὸν κριὸν τοῦ ὄνειρα ὤνειροπόλησεν. Ἡ σαστικὴ, τοὺς αὐτοὺς ἐρωτικῆς εὐδοξίας πόθους μετ' ἄρνιά της ἐγαλοῦχησεν. Ὡ! αἱ τρυφερότητες τῶν δένδρων. Αἱ τρυφερότητες αἱ λευκαὶ τῶν δένδρων τῶν λευκῶν.

Δένδρον δὲν ὑπάρχει ἐν Ἑλλάδι, ποῦ νὰ μὴν ὑπῆρξε μάρτυς ἐνὸς ὠραίου εἰδυλλίου, ποῦ νὰ μὴν ἐξήρπασε τὴν ψυχὴν του εἰς τοὺς κλώνας του καὶ νὰ μὴ τὴν μετέδωκεν ἐν ποιήσει θεῖᾳ καὶ ἐν μυστηρίῳ ἀρχαίῳ εἰς τοὺς ἐπιγενομένους. Καὶ τῶν ληστῶν μας αὐτῶν, τῶν ἀρχίων αὐτῶν προϊόντων ἐνὸς βίου ἀορίστου, μίᾳ ἀρετῆς ἥτις ἀπέλεσε τὸ διάγραμμα τῆς καὶ τὴν αἴγλην τῆς, ἀλλ' ἥτις διετήρησε τὸν θεῖον πυρῆνα τῆς ἀνδρείας, καὶ τῶν ληστῶν μας αὐτῶν ἀκόμη αἱ τραγικότητες, ὑπὸ τὸ πρᾶσιον τῶν δένδρων μας καὶ τὴν ἐξάνθησίν των, ἐξηγησθήσαν. Ὡς δύναται νὰ ἐξαγνίξῃ ἢ Φύσις, ὅταν κακουργῆ τις ὡς αὐτὴ: ἀνευ κακίας καὶ μετὰ μεγαλείου!

Οὕτω, αἱ πράξεις καὶ αἱ γλυκεραὶ, αἱ τραγικαὶ ἢ αἱ βαρεῖαι σικαὶ καθὲ Ἑλληνικῷ δένδρῳ υἰσθήτησαν τὴν προσωπικότητα καθὲ λατρευτοῦ των, καὶ ἀπετέλεσαν μίαν πολυλάκκιαν μετ' αὐτοῦ ψυχὴν καὶ ἐν μετ' αὐτοῦ καρδίαν κράτος. Καὶ ὅταν ἀκόμη ταμπούρια ἐγίνοντο οἱ κορμοὶ των ἢ γιγαστικὰ κλέφτικα τὰ σπλάγγνα των, ἐνεφοροῦντο καὶ τότε, ὡσεὶ Πυθίαι, ὑπὸ προσωπικοῦ τινος πνεύματος ἀγνώστου.

Φέρουσι ἕκαστον ἐκάστον τὸ ἐγὼ, ἐγὼ πάντοτε φροδερὸν καὶ τροπαιοῦχον. Κάθε φλοιός, δι' οὗ κατὰ περιόδους ὀπλίζονται ὡσεὶ μετ' ἐπαθόσιόν τινα ἀσπίδα, χρονολογεῖ καὶ μίαν περίοδον παλληκαριᾶς ἢ φρίκης. Ἀνκαλεῖ σήμερον ἢ θέα των εἰς τὸν ὀδοιπόρον τὴν παλαιὰν ψυχὴν, καὶ τὴν νῦν ὑπερηφάνειάν των ὄλην, φαντάζει κληρονομίαν ἀρρενωπὴν ἐνδόξων χρόνων.

Αὐτὴ ἡ Φύσις φαίνεται εὐλαθουμένη τὴν προσωπικότητα αὐτῶν ταύτην. Καὶ ὅταν ἐτι ὑπῆρξαν μάρτυρες θηριωδιῶν ληστρικῶν, ἡ Φύσις δὲν ὀρρωδεῖ νὰ προσπίσῃ κατὰ τῶν ἐπηρειῶν τῆς τμημά τι ἀνθῶν ἀκόμη εἰς ὄγκον καὶ εἰς βλάστησιν. Ὑπερφυῶς γίνεται βραβευτῆς τῆς ἀρετῆς καὶ τιμωρὸς τῆς κακίας. Ὑπερφυῶς διαγράφει ἐκάστης τὰ δρᾶα, ἀπερ δὲν δύναται ὁ ἀνθρώπος νὰ διαγράψῃ.

Τὸ παρὰ τὰς Πάτρας δένδρον τοῦ ἀρχιληστοῦ Γιαννιᾶ, «τὸ πεῦκο τοῦ Γιαννιᾶ», εἶναι διχοτομημένον ὑπὸ κεραυνοῦ. Ἐκ τῶν δύο αὐτοῦ κορμῶν ὁ εἰς πυρκαυστος κατὰκειται μαῦρος ἐπὶ γῆς, μάρτυς μαῦρος τῶν ἀνοσιουργημάτων καὶ τῶν κρουρηγιῶν. Ὁ ἕτερος ὑψοῦται ἀκόμη γίγας πρὸς τὸν Οὐρανόν, λευκὸς ὑπὸ τὸ φῶς, μάρτυς λευκὸς τοῦ δαίμονος τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ τῆς ἀνδρείας. Οὕτω ἡ Φύσις διακωμίζει τὴν δόξαν τῶν ἡρώων της. Καὶ οὕτω θυμοσφῶς κολάζει: εἰς μνήμην τῶν μεταγενεστέρων τὴν μνήμην τῶν βεβήλων της.

Αὕτη, ἡ προσωπικότης τῶν δένδρων μας, τῶν δασῶν μας, τῶν ὄρεων μας, τῶν λειμῶνων μας, τῶν πηγῶν μας, καθὲ φυσικῆς ἐκφράσεως τῆς Ἑλληνικῆς Φύσεως,

Υψηλοτάτη.

[Ἐπιτελεῖ συνέχεια]

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ο ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΔΥΟ ΜΡΩΕΣ*

(Νηωύτικα ἤθη. — Διήγημα).

Ἀφ' ἑτέρου ὁμως καὶ ἡ Ἀννουσῶ ὠρῆσθη ὅτι, εἰς τὸ σπουδαιότατον δι' αὐτὴν ζήτημ' αὐτό, δὲν θὰ ὑπεχώρει καὶ θὰ ἐπροτίμα νὰ φύγῃ, νὰ ἐξορίσθῃ μᾶλλον, παρὰ νὰ δεχθῇ ὡς σύζυγόν της τὸν Γιάκουμον, δι' ὃν ἠσθάνετο περιφρόνησιν. ἐνῶ διὰ τὸν ἄλλον, τῆς καρδίας της τὸν ἐκλεκτόν, ἔτρεφεν ἕν ἀπὸ τὰ αἰσθήματα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια συνδέονται, συνυπάρχουν καὶ τελευτῶσι μετ' αὐτὴν ζωὴν αὐτὴν.

Τὸ ἀμοιβίον αἰσθημα τῶν νέων αὐτῶν χωρικῶν (τοῦ μὲν 25, τῆς δὲ 19 ἐτῶν) ἐχρονολογεῖται ἀπὸ τριετίας. Ἡ οἰκογένεια Κασαροῦ ἐγειτόνευε μετ' αὐτὴν οἰκογένειαν Μανάρᾳ (λόφος μετρίως ὑψηλὸς ἐχώριζε τὰς κατοικίας των), ἀπετελεῖτο δὲ ἀπὸ μίαν γραίαν μητέρα καὶ τρεῖς υἱούς, δύο μεγάλους νυμφευμένους καὶ ἕνα ἄχαμον τὸν Μῆτρον, τὸν μικρότερον, τὸν οἶλον τῆς Ἀννουσῶς. Ἦτο πλουσία, χωρική οἰκογένεια, ἀγαπητὴ καὶ τιμωμένη ἀπὸ τὸ χωριό. Διὰ τὸν μικρὸν ἀδελφόν οἱ δύο μεγάλοι εἶχον ἀδυναμίαν, ἴσως ἐπειδὴ ἦτο λεπτοκαμωμένοι καὶ εὐαίσθητος. Εἰς τὸ γραμματοδιδασκαλεῖον ἐμάθην ἀνάγνωσιν καὶ γραφῆν, ἐμαθε δὲ μόνος νὰ παίζει τὴν φλογέραν μετ' ἀπάθος καὶ μετ' ἰσχυρὰν μαγευτικὴν. Συνήθως ἐβόσκε τὸ ποιμνίον των εἰς ἕνα χωράφι, γειτονεῖον μ' ἕνα περιβόλι τοῦ Μανάρᾳ, ὅπου ἡ Ἀννουσῶ ἐσῦχναζε καὶ ὅπου τὸ πρῶτον συννηθῆσαν. Ἦτο τότε ἐκεῖνος 22, ἡ δὲ Ἀννουσῶ 16 μόλις ἐπὶ, καὶ ἄς φαντασθῇ ἕκαστος τί ἠμποροῦν νὰ αἰσθάνονται δύο ὑπάρξεις, τῶν ὁποίων αἱ ψυχαὶ εἶνε τόσοσιν ὁμοιαί. Τὸ αἰσθημα ἐξευγενίζει, ἀνυψοῖ, καὶ τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην καθ' ἣν γεννᾶται, πᾶς βαθμὸς κοινωνικῆς τάξεως ἐκλείπει καὶ ἀπαράλλακτα αἰσθάνονται ὅλοι. Ὅθεν ὁ Μῆτρος καὶ ἡ Ἀννουσῶ, οἱ ἀνθρώποι τῶν ἀγρῶν, οἱ κοιμώμενοι συγχρόνως μετ' ὅσων ὄρνιθας τῆς αὐτῆς καὶ χαιρετίζοντες τὴν αὐγὴν μαζί μετ' ὅσων κορυδαλλόν, ἐδοκίμαζον ὅτι αἰσθάνονται καὶ αἱ λεπτότεροι φύσεις, βαθύτερα μάλιστα, μετ' ὅλην τὴν δύναμιν ἀνθρώπων ἀπλοικῶν, ἀγνῶν, ἐχόντων τὸν νοῦν ὄρθον καὶ τὴν ψυχὴν ἄδολον.

Καὶ πόσον φυσικὰ, πόσον ἀβίαστα συνῆψαν σχέσεις! Ἀπλούστατα ὡς εἶνε εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς τοὺς ἀδούλους ὄλοι τῶν αἰ πράξεις, τὰ κινήματα ὄλα. Ἀπὸ τὸ χωράφι των ὁ Μῆτρος εἶδε τὴν Ἀννουσῶ προσπαθοῦσαν ν' ἀνασῆρῃ νερόν ἀπὸ τὸ πηγάδι. Ἡ ξυλὴν ὑδρία ἦτο βαρυτάτη καὶ ἡ Ἀννουσῶ ματαίως ἐνέτεινε τὰς μικρὰς τῆς δυνάμεις. Ὁ Μῆτρος εἶδε τὸν ἀγῶνά της, ἐλαυνόμενος δὲ ὑπὸ τῆς μυστηριώδους ἐκεῖνης δυνάμεως, ἥτις ὠθεῖ ἐνίοτε τὸν ἀνθρώπον εἰς κινήματα ὑπέροχα, ἐδράμε καὶ μετὰ ἕν λεπτόν ἦτο πλησίον της. Τὴν ἔβλεπε συχνὰ καὶ πάντοτε ὁσάκις τὴν ἔβλεπεν, ἠσθάνετο γλυκύτητα καὶ κάποιαν συγχρόνως ὀδυνην παλμῶν ἀγνώστων εἰς αὐτὸν ὡς τότε. Τὴν ἐκαμάρωνε, μακρόθεν ὁμως, χωρὶς ποτε νὰ τολμήσῃ νὰ τὴν πλησιάσῃ. Τώρα ἡ περίστασις ἀπῆλθε νὰ τρέξῃ νὰ τὴν βοηθήσῃ καὶ δὲν ἐδίστασε. — Δός μου τὸ γερανό, Ἀννουσῶ, εἶπε δειλὰ καὶ μετ' ἄνευ χαμηλὴν, ἐνῶ αἱ παρειαὶ του ἐπορφουροῦντο. Ἐκεῖνη ἀφῆκεν εἰς χεῖράς του τὴν ξυλίην δοκόν, τὴν χρησιμεύουσαν ἀντὶ σχοινίου, χωρὶς ἀντί-

στασιν, χωρὶς παρατήρησιν, ὡσάν νὰ ὤφειλε νὰ φερθῇ οὕτως καὶ οὐχὶ ἄλλως ὡσάν καθ' ἡμέραν νὰ τῆς ἀνέσυρε νερόν ὁ ἀνθρώπος αὐτός, ὅστις δὲν τῆς ἦτο ζένος, ὅπου δὲν ἔπρεπε νὰ τῆς εἶνε ζένος. Ἡ φυσικὴ αἰδημοσύνη τῆς ἐπορφύρου τὰς παρειάς, ἀλλ' ἠσθάνετο συγχρόνως ὅτι εὐρίσκετο πλησίον ἰδικοῦ της ἀνθρώπου καὶ ὄχι τυχόντος διαβάτου. Καὶ συνέβη μυστικά τότε, μεταξύ τῶν δύο αὐτῶν ἀφελῶν ὑπάρξεων, κάτι τι τὸ ὅποιον τοὺς συνῆνωσεν, ἕνας ἀόριστος δεσμός, ὅστις ἐβαλέν εἰς ἀδιάσπαστον συνάρειαν τὰς ψυχὰς ἐκεῖνας, αἰτινες ἐπόθουν — ὅα ἔλεγες — πρὸ πολλοῦ τὴν ἑνωσιν ταύτην, τὸν δεσμὸν αὐτόν, ἀσυνειδήτως, χωρὶς νὰ εἰσεύρουν τί τὸ ὄθουν τὴν μίαν πρὸς τὴν ἄλλην. Μετ' ὀλίγον κάτι εἶπεν ἐκεῖνος αἰδημόνως, δειλὰ καὶ κάτι τοῦ ἀπῆντησεν ἐκεῖνη μετ' αὐτὸν τόνον καὶ ἡ ὠρα παρήρξατο, χωρὶς νὰ σκέπτονται νὰ χωρισθοῦν.

Ἐπὲρ τὰς κεφαλὰς των, ἐπάνω εἰς τὰ δένδρα καὶ περὶ αὐτὰ σμήνη στρουθίων μικρῶν, ποικιλοχρῶμων, ἐρράμμιζον τοὺς ὠρίμους καρποὺς περυγίζοντα ζωηρά, ὀρηπτικά, ὡς ἐν μεθυστικῇ παραζάλῃ πληροῦντα τὸν αἰθέρα κελαδημάτων καὶ λαρυγγισμῶν, καὶ τότε διώκοντα πότε ἀσπαζόμεν' ἄλλα καὶ διαγράφοντα εἰς τὸ κενὸν μετ' αὐτῶν τῶν γραμμῶν ἀσυλλήπτους. Καὶ ἕνα πλήθος ἐντόμων περιβομβοῦν μέσα εἰς ἕνα ὠρισμένον κύκλον, κόσμος ὀλόκληρος καὶ αὐτός μετ' ὅσων ἀγνώστους πόθους του καὶ τοὺς μυστικούς του πόθους, — ὄλ' αὐτὰ παρίστων μίαν εἰκόνα ζωῆς σφριγώσης ἐν ἀπαύστῳ, ἀδιαλείπτῳ κινήσει, εἰκόνα βυθίζουσαν τὸν ἀνθρώπον εἰς μίαν ἡδονικὴν ῥέμβην.

- Σὲ βλέπω, Ἀννουσῶ, κάθε φορὰ ποῦ ἔρχεσ' ἐδῶ, εἶπεν ὁ Μῆτρος.
- Κ' ἐγὼ σὲ βλέπω, εἶπεν ἡ Ἀννουσῶ, κάτω νεύουσα.
- Ὅξρθης κ' αὔριο;
- Δὲ ξέρω, μπορεῖ. . . εἶπε σιγαλὰ ἐκεῖνη.
- Ἐλα κ' αὔριο, εἶπεν ἐκεῖνος, ἐνῶ ἠσθάνετο ὅτι ἠρυθρία περισσότερον.
- Ἄν μ' ἀφήσ' ἡ μάνα μου, ἔρχομαι.
- Θὰ φέρω τὸ σουβριάλι νὰ σοῦ παίξω, εἶπεν ἐκεῖνος κάπως τολμηρότερα.
- Ναί, ἔρχομαι· πολὺ μ' ἀρέσει καθὼς τὸ παίζεις.

Συνωμίλησαν, εἰς ἀπόστασιν ὁ εἰς τοῦ ἄλλου, ἐπαναλαμβάνοντες σχεδὸν τὰ αὐτὰ καὶ ἡ ὠρα παρήρξατο καὶ δὲν ἤθελον νὰ χωρισθοῦν. Ἐπὶ τέλους ἐκεῖνη πρῶτη εἶπεν ὅτι ἡ μάνα της θὰ τὴν περιμένῃ καὶ πρέπει νὰ φύγῃ. — Ἐχε γειά, Μῆτρο, εἶπε. — Στὸ καλὸ, Ἀννουσῶ. Νᾶρθης αὔριο, ἐπανέλαθεν, ἐνῶ ἐκεῖνη ἀπεμακρύνετο τρέχουσα. Τὴν ἐπιούσαν ἠνταμώθησαν εἰς τὸ ἴδιον μέρος: ὁ Μῆτρος ἐπαῖξε τὴν φλογέραν του μετ' ὅσον τὸ πάθος ὅπου εἶχε μέσα του, καὶ ἦτο τόσοσιν εὐτυχῆς, ὡσάν ἐκεῖνη τὴν στιγμὴν νὰ τοῦ ἐχάρισαν θρόνον. Διότι ἐκεῖνη τὸν ἤκουεν ἀπληστα, ῥοφῶσα τοὺς γλυκεῖς ἥχους τοῦ ἀτέχνου αὐλοῦ, οἵτινες ἔφθαναν μέχρι τῆς ψυχῆς της, περιλούοντες αὐτὴν μετ' ἕνα θεῖον γλυκύτητα, μετ' ἕνα μακαρίαν νόημα, ἥτις ἔφερον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς δάκρυα. Καὶ ποῦ ἐμαθεν αὐτὴν τὴν γλώσσαν ὁ Μῆτρος, γλώσσαν τῆς ὁποίας τὴν ὑπαρξιν προησθάνετο μὲν

* Συνέχεια ἴδε σελ. 79.

έκεινη, αλλά τὴν ὁποίαν οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχεν ἀκούσῃ; Συνεινήθη ἡ Ἄννουσά καὶ ἀπὸ τοὺς ἤχους τοῦ αὐλοῦ καὶ ἀπὸ τὴν γοητευτικὴν δειλίαν τῶν εὐγλωττῶν βλεμματῶν τοῦ Μήτρου καὶ ἐδάκρυεν. . . . Εἶδε τὰ δάκρυα ὁ Μήτρος, ἀφῆκε συγκεκλιμένους τὸν αὐλὸν καὶ ἔλαβε δεξιὰ τὴν χεῖρα τῆς Ἄννουσῆς. . . .

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἶχον ἐνωθῆ πνευματικῶς μὲ δεσμούς ἀδιαρρήκτους, μὲ τοὺς τιμίους ἐκείνους δεσμούς, πρὸ τῶν ὁποίων καὶ ἡ πλέον αὐθαίρετος βία ἴσταται ἐν ἀπορίᾳ καὶ ἀνίσχυρος. Ἡ νέα ἐξωμολογήθη εὐθὺς εἰς τὴν μητέρα τῆς, ἥτις συνεμερίσθη τὸ αἶσθημα καὶ τὰς ἰδέας τῆς, τόσῳ μάλ- λον καθ' ὅσον ἠγάπα τὴν οἰκογένειαν τοῦ Μήτρου (τὴν ὁποίαν ἠγάπων ὅλοι καὶ ὁ παπᾶ-Δημήτρης ὁ πνευματικὸς τῶν). Ἐκίνησε μόνον τὴν κεφαλήν, καθὼ γνωρίζουσα τὸν χαρα- κτήρα τοῦ ἀνδρός τῆς καὶ ἰδίως τὰς ἰδέας τῶν ὡς πρὸς τὴν ὑπόθεσιν αὐτῆν. ἤξευρεν ὅτι ἡ οἰκογένεια Κασαροῦ δὲν τοῦ ἤρεσκε, διότι καὶ ἐκείνη δὲν πολυαγαποῦσε τὸν Μανάραν, καὶ ὡς βίαιον καὶ ὡς φίλον τοῦ Συνεσίου, ἐχθροῦ τῶν ἀδελφῶν. — «Δὲ θὰ τοῦ πῶ τώρα τίποτ', Ἄν- νουσά, εἶπεν ἡ μητέρα· νὰ διοῦμε παρέκει πῶς θὰ τὰ φέρ' ἡ περίστασις».

Εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον ἦσαν τὰ πράγματα ὅτε, ἓνα βράδυ, ὁ Μανάρης ἐπῆγε στὸ σπίτι νωρίτερα τοῦ συνήθους. Ἐφαί- νετο εὐθυμὸς καὶ αἱ γυναῖκες εὐχαριστήθησαν. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἤθελε νὰ διατυπώσῃ ἐντονώτερα τὴν θέλησιν του, ὡς πρὸς τὴν ἔνωσιν τῆς κόρης του μὲ τὸν Γιάκουμον.

Μετὰ τὸ δεῖπνον ὁ Μανάρης ἔβαλε τὸν ἓνα πόδα ἐπὶ τοῦ ἄλλου, συνέπλεξε τὰς δύο χεῖρας περὶ τὸ δεξιὸν γόνα, ὡς ἐσυνήθιζε, καὶ ἤρχισε κἀκεῖ νὰ λέγῃ τῆς γυναικὸς του περὶ ἐργασίῶν πρῶτον, κατόπιν δὲ περὶ τινῶν μελετωμένων συνοι- κειῶν. Ἡ Ἄννουσά καὶ προαισθανομένη, ἀπεσύρθη εἰς τὸ δεύτερον, τὸ μικρότερον διαμέρισμα τῆς οἰκίας, τὸ ὁποῖον τῆς ἐχρησίμευεν ὡς δωμάτιον καὶ ὅπου ὅλα, ἀπὸ τῆς κλίνης μέχρι τοῦ τελευταίου μικροπράγματος, ἐξέπληττον διὰ τὴν τάξιν καὶ τὴν καθαριότητά τῶν, καὶ ἤρχισε νὰ ἐργάζεται εἰς ἓν κέντημα ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ λύχνου· ἐκέντα, ἀλλ' ὁ νοῦς τῆς ἦτο ἄλλου, διότι κἀκεῖ ἐμάντευεν. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Μανάρης ἐδήλωσεν εἰς τὴν γυναικά του ὅτι ὁ Γιάκουμος τὸν βιάζει καὶ πρέπει νὰ δοθῇ ἓνα τέλος εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν.

— Μὰ ἀφοῦ ἡ Ἄννουσά δὲ θέλει, γιατί νὰ τινε βιάσωμε; ἠρώτησεν ἡ μητέρα.

— Τί θὰ πῆ δὲ θέλει; πρέπει νὰ θελήσῃ, ἀφοῦ τὸ θέλω ἔγω, εἶπεν ὁ Μανάρης, ἀρχίζων νὰ ἐξάπτῃται.

— Μὰ τὸ παιδί μας αὐτὸν τὸ Γιάκουμο δὲ μπορεῖ νὰ τονε διτῆ στὰ μάτια· θέλεις νὰ τὸ σκοτώσωμε;

— Τίποτα δὲ θὰ πάθῃ, εἶπεν ὁ Μανάρης ὠργισμένος· ἐγὼ ξέρω τί ἀξίζει ὁ Γιάκουμος, καὶ καλλίτερο ἄνθρωπο δὲ θέμε.

— Εἶνε ἄλλοι καλλίτεροι, Γιάννη· σκέψου.

— Ξέρω ποῖ ἴθις νὰ πῆς· μὰ ἐγὼ αὐτὴ τὴ φανίλια δὲν τὴν ἀγαπῶ καὶ τὸ παιδί αὐτό, τὸ γυναικάκι, δὲν μοῦ κάνει.

Ἡ γέρονθ θυμωμένος καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν.

— Πηγαίνω ἐξῶ λίγο καὶ γυρίζω. Νὰ τῆς μιλήσῃς καὶ νὰ μοῦ πῆς αὐριο, εἰ δὲ μή, θὰ τῆς μιλήσω ἔγω.

Καὶ ἐξῆλθε.

Εἶχεν ἀρχίσῃ τὴν ὁμιλίαν μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ συζητήσῃ ἀπαθῶς μὲ τὴν γυναικά του, νὰ προσπαθήσῃ νὰ τὴν πείσῃ· εὐερέθιστος ὅμως καθὼς ἦτο, δὲν ἀντέστην· ἡ διπλωματικὴ ἦτο τέχνη ὅπως διόλου ξένη δι' αὐτόν.

Τὴν ἐπαύριον ἠκολούθησε σκηνὴ βιαία μεταξὺ τῶν συζύ- γων Μανάρης καὶ τῆς κόρης. Αὕτη ἠρνήθη νὰ δεχθῇ τὰς προτάσεις τοῦ πατρὸς τῆς, ἐπιμένοντος νὰ δεχθῇ τὸν Γιά- κουμον διὰ σύζυγον, δηλώσασα ὅτι προτιμᾷ νὰ μείνῃ ἐλευ- θέρα. Ὁ Μανάρης ὠμίλησε κατ' ἀρχὰς μελιγίως, ἀλλ' εἰς τὴν ἐπιμονὴν τῆς κόρης του βαθμηδὸν ἠρεθίσθη, ἕως οὗ τὸν κατέλαβεν ὀργὴ εἰς βαθμὸν, ὅπου ἤρπασε τὰς χεῖρας τῆς νέας κόρης καὶ τὰς συνέθλιψε τόσον, ὅπου ἐκείνη ἐγονάτισεν ἐκ

τοῦ πόνου, ἐνῶ τὰ δάκρυα ἐπλημμύριζον τὰς παρειάς τῆς. Τότε ἐπενέθη ἡ μητέρα καὶ τοὺς ἐχώρισε.

— Ἄς μείνω λεύτερη, καλὲ πατέρα, ἔλεγεν ἡ νέα συμπλέ- κουσα τὰς χεῖρας· ἀλλ' ὁ γέρονθ ἔφυγεν ἐξῶ φρενῶν. Δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τοὺς λόγους τῆς ἐπιμονῆς, τοῦ πείσμα- τος, ὡς ἔλεγε, τῆς κόρης του, οὐδὲ ἀπέδιδεν ἐν τῇ τυφλώσει του ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὸ πρὸς τὸν Μήτρον αἶσθημά τῆς. Νὰ τὴν ζητῇ ἓνας νέος ὅπου, κατ' αὐτόν, ὁμοίος του δὲν ἦτο ἄλλος, νὰ θέλῃ νὰ βάλῃ εἰς τὸ σπῆτι τοῦ ἓνα βοθηθῶν, τὸν μόνον ἱκανὸν νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ μιά μέρα, καὶ αὐτὴ νὰ τοῦ χαλᾷ τὰ σχέδια ὅλα, ἐπειδὴ, λέγει, δὲν τῆς ἀρέσει αὐτὸς καὶ τῆς ἀρέσει ἓνας ἄλλος, ἓνα παιδί ὅπου, ἐμπρὸς εἰς τὸν Γιάκουμο, δὲν εἶνε τίποτα. Λοιπὸν ἐγράψεν οἰκοκύρη ἀπὸ τοὺς πρώτους καὶ κατήντησε νὰ τὸν περιφρονῇ τὸ παιδί του. . . ὅχι, αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ὑποφέρῃ ποτὲ· πρέπει νὰ γείνη τὸ θέλημα τὸ δικό του καὶ ὅχι τὸ θέλημα τῆς κόρης, ἐνὸς παιδιοῦ, ὅπου δὲ ξέρεῖ τί τοῦ γίνεται. . .

Αὕτη ἦτο ἡ λογικὴ τοῦ Μανάρης, ὅστις ἐφρόντιζε πῶς νὰ θεραπεύσῃ μᾶλλον τὴν ἰδίαν φιλαυτίαν, παρὰ τοὺς πόθους τῆς κόρης του, τοὺς ὁποίους δὲν ἀνεγνώριζε. Δὲν ἐνεθάθυε, δὲν ἦτο ἱκανὸς νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν καρδίαν τῆς νέας κόρης καὶ νὰ ἰδῇ τί γίνετ' ἐκεῖ μέσα, νὰ ἰδῇ ὅτι ἐκεῖ μέσα ἀκμάζει καὶ θάλλει ἐν αἰσθημα οὐράνιον, τὸ ὁποῖον ἐξυψοῖ καὶ ἐξιδανι- κεύει. . . Δὲν εἶχε τὴν δύναμιν αὐτῆν. Τὰ ἰδανικά του Μανάρης καθὼς πολλῶν ἄλλων, ἦτο ἡ κτῆσις, ἀδιάφορον διὰ τίνος μέσου, τούτου ἡ ἐκείνου τοῦ πράγματος, ἡ ἐπιτυχὴς διεξα- γωγὴ πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης τὸ ἴδιον συμφέρον καὶ τότε ἀκόμη, ὅταν ὁ τρόπος τῶν ἐνεργειῶν του ἠδύνατο νὰ βλάπτῃ ἄλλων συμφέροντα. Ἀνθρώπους ὡς τὸν Γιάκουμον τοὺς ἠγάπα, διότι τοῦ ὠμοιάζον ἐν πολλοῖς, ἀνθρώπους ὅμως, ὡς τὸν Μήτρον, τοὺς περιεφρόνει, διότι τοῦ ἦσαν ἐντελῶς ξένοι, διότι δὲν τοὺς ἐνοοῦσε, δὲν ἠδύνατο νὰ τοὺς ἐννοήσῃ.

Διότι, τίς ἐδίδασκεν ἀπὸ παιδί ποτὲ τὸν Μανάραν, ὅστις δὲν ἦτο, ὅσον ἐφαίνετο, κακὸς; Κανείς, οὐδέποτε. Ἰὸς πατὴρ ἀξέστου καὶ ἐγωῖστου, ἔμαθεν ὅτι, ἐβλεπε, τουτέστιν ὅτι καθέ- νας πρέπει νὰ φροντίζῃ δι' ἑαυτὸν καὶ ὅσα περισσώτερα κατορθώσῃ, τόσον καλλίτερα, ἀδιάφορον τί μέσα θὰ μετε- χειρίζετο πρὸς τοῦτο. Οὕτως ἔζων οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι, ὅλοι σχεδόν. Μὴ δὲν ἐζοῦσε οὕτω καὶ αὐτὸς ὁ Συνεσίος; Ναί, ὑπάρχουν, ἀραιὰ καὶ ποῦ, παπᾶ-Δημήτρης καὶ Ἀνθίμοι, ἀλλ' εἶνε τόσον ὀλίγοι, ὅπου βέβαια αὐτοὶ ἔχουν τὸ ἄδικον. Ἀλλὰ διατί τὰ ἐσκέπτετο ἐνίοτε αὐτὰ ὁ Μανάρης; Κἀποῖα ἔσωτερικὴ φωνὴ ὡσάν κἀκεῖ νὰ τοῦ ἐψιθίριζε καμμίαν φορὰ. . . ἦτο ὅμως πολὺ ἀσθενής, πολὺ ἄτονος, καὶ οἱ κακοί, οἱ στρε- βλοὶ στοχασμοὶ ὑπερίσχυον.

— Ἄς προσμείνω εἰς τὴν ἐνέργεια τοῦ ἑομένου — ἐσκέ- φθη ὁ Μανάρης — εἶνε ἄξιος ἄνθρωπος καὶ μ' ἀγαπᾷ. . .

Πράγματι ὁ Συνεσίος ἐρύλαξε τὸν λόγον του, θὰ ἴδωμεν δὲ ἀργότερα εἰς τί ἀπέληξεν ἡ πρῆβεία του.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἐπιμονὴ τῆς Ἄννουσῆς διεδόθη καὶ ἐκί- νησε τὴν γενικὴν περιέργειαν. Τὴν ἔμαθεν ἐκ τῶν πρώτων καὶ ὁ Γιάκουμος, καθὼς ἔμαθε καὶ τὰς σκηνὰς ὅσαι συνέβησαν εἰς τοῦ Μανάρης καὶ ἐλύσσαξε κυριολεκτικῶς. Ἦτο κακὸς, πολὺ κακὸς ὁ Γιάκουμος, ἠγάπα ὅμως πολὺ τὴν Ἄννουσά, καὶ ἤθελε μὲν νὰ ἐμβῇ εἰς τοῦ Μανάρης τὴν οἰκογένειαν, διότι τοῦτο ἀπῆττον τὰ συμφέροντά του, τὰ ὁποῖα ἔθετεν ὑπεράνω παντὸς ἄλλου αἰσθηματος, ἀλλὰ ἠγάπα τὴν κόρην, καὶ διότι ἦτο πολὺ ἐλευστικὴ, καὶ διὰ νὰ μὴ τὴν πάρῃ ὁ Μήτρος, κατὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ ὁποῖου εἶχεν ἓνα μῖσος ἀσπονδον. Ὅθεν, ὅταν ἔμαθε πῶς ἐξεφράσθη ἡ κόρη κατ' αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Μήτρου, τὸν κατέλαβε μανία, ἀλλ' ὅχι κατὰ τῆς νέας τῶσον, ὅσον κατὰ τοῦ ἀντιζήλου. Ὅλον τὸ παλαιὸν του μῖσος καὶ τὰ κακὰ του ἐνοτικὰ ἐξεγερθέντα, τὸν κατέστησαν μανιωδῆ καὶ ἐζήτει ἐκδίκησιν, ἀδιάφορον ποῖαν· ἐζήτει νὰ

βλάβῃ, νὰ πικράνῃ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Μήτρου καὶ ὠκίσθη νὰ εὕρῃ τὸν τρόπον. Συνέλαθεν ἓνα σχέδιον καὶ ἐπὶ πολλὰς νύκτας δὲν ἐκοιμήθη, περιφερόμενος ἐξῶ ἀπὸ τὰ κτήματα τῶν Κασαρῶν. Πολλὰς νύκτας ἠγρύπνησε μὲ τὸ ἄτιμον σχέ- διον στὸ νοῦ τοῦ μέσα καὶ τὰ παρούσαζόμενα, κάθε φορὰ, ἐμπόδια, τὸν ἠρέθιζαν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον. Ἐν τέλει μίαν ἀπέληκον νύκτα, ἐμῆκεν εἰς ἓνα χωράφι τῶν, ὅπου εὐρίσκοντο κάμποσα πρόβατά τῶν, ὅλα συσσωρευμένα τὴν ὥραν ἐκείνην πλησίον τοῦ βορεινοῦ τοίχου. Ὁ Γιά- κουμος ἐπλησίασε μὲ βῆμα λύκου τὰ πρόβατα. ἄτινα, πτοηθέντα ὡς πρὸ κιν- δύνου, μετεκινήθησαν ὀρθωθῶς, ὠθούντα τὸ ἓν τὸ ἄλλο πρὸς τὰ ριζοτοίγια ὡσεὶ προαισθανόμενα κακοποιόν. Ὁ Γιάκουμος ἔκυψε καὶ μὲ χεῖρα ἔμπειρον ἐψιθάφθη μερικὰ καὶ ἀποσπᾶσας ἐκ τοῦ σωροῦ τρία τίσσαρα ἀπὸ τὰ παχύτερα, τὰ ἔσυρεν ὀπίσω καὶ ἀνεκλύσας μάχαιραν, ἀστράψα- σαν ἐν μέσῳ τοῦ σκοτοῦς τὰ ἐξεκοιλίωσε — μὴ βαλόντα μήτε βελασμόν, μήτε πηράπονον — μὲ μίαν μοχθηρίαν, ὡσάν νὰ ἐπληττε τὴν στιγμὴν ἐκείνην τοὺς ἐχθροὺς του. Μετὰ τὴν ὅσον ἄνδρον, ὅσον καὶ τὴν ἠριώδη πράξιν, ἀπῆλθεν ἀτά- ραχος. . .

Τὸ πρῶν, ὁ Μήτρος πρῶτος εἶδε τὰ θύματα, ἄσπρα, σγουρομάλλα. . . τὰ ἐντό- σθη πεταμένα ἐξῶ καὶ τὸ αἷμά των γυμέ- νον ὅλον καὶ τὰ βασιλεμμένα των μάτια, τὰ ἀπλανῆ καὶ τὰ ὁποῖα ὅμως ὡσάν νὰ τὸν ἔβλεπαν — ἐφάνη τοῦ Μήτρου — ὅστις ἐδάκρυσε κυριευθεὶς ἀπὸ οἶκτον. . .

Οἱ Κασαροὶ δὲν εἶχον σχεδὸν ἐχθροὺς, ἐκτὸς ἐνὸς πασιγνωστοῦ τοῦ Γιάκουμου, καὶ εἰς αὐτὸν ἀπεδόθη ἡ θηριώδης πράξις, ἀλλὰ ἐσιώπησαν καὶ οὔτε ἐκέφθησαν νὰ τὸν καταγγείλουν, γνωρίζοντες ἐκ πείρας εἰς τί συνήθως ἀπολήγουσιν αἱ καταγγεῖλια.

VI

Ὁ Συνεσίος κυβερνᾷ τὸ μικρὸν του κράτος ὡς ἀπόλυτος κύριος, ἀλλὰ καὶ μ' ἓνα θράσος ὑπέρτατον. Εἶχε θριαμβεύσῃ δις κατὰ τῆς κοινῆς γνώμης καὶ τοῦτο τὸν κατέστησε θρα- σύτερον καὶ αὐθαδέστερον ἢ ἄλλοτε. Τώρα καὶ ἡ μητέρα του δὲν τὸν ὕβριζε πλέον, ὡς λαβοῦσα πείραν τῆς εὐφύας καὶ ἱκανότητός του, κατορθώσαντος, ἐναντίον ποικίλων ἀντιδρά- σεων, νὰ ὑπερισχύσῃ καὶ ὡς πεισθεῖσα πλέον ὅτι καμμίαν δύνα- μιν δὲν ἠμπορεῖ νὰ κλονίσῃ τὴν δύναμιν τοῦ υἱοῦ τῆς. Καὶ ἡ ἱκανότης τοῦ Συνεσίου δὲν ἦτο καμμίαν ὑπέροχος σοφία, ἀλλ' ἀπλῶς ἓνας ἀσφαλὴς τρόπος τοῦ ὑπολογίζεσθαι καὶ τοῦ φερεσθαι εἰς τὰς κοινωνικὰς του σχέσεις. Ἠγάπα κ' ἐσέθετο μὲ τὸν τρόπον του τοὺς ἱκανοὺς τοὺς γνωρίζοντας νὰ ζήσουν, ἐγγέλα δὲ κ' ἐμόρφασε πρὸ πάσης ἀπλότητος, τοῦ προσόντος τούτου τῶν ἀφελῶν ψυχῶν, τοῦ ἀκατανοήτου διὰ τὸν Συνέ- σιον, καὶ ἐνῶ ἐπῆσσε πρὸ πάσης ἰσχύος, περιεφρόνει τοὺς Ἀνθίμους, τοὺς Νεκταρίους καὶ ὄλους τοὺς ἀνοήτους ποῦ τὴν τὸν προσάτην του, μεθ' οὗ ὠμοιάζε καταπληκτικῶς κατὰ τὴν ἠθικὴν ἀξίαν. Διότι μόνον μίαν ἐπιφάνεια, μόνον οἱ ἐξωτερικοὶ τρόποι, κοσμικῆς ἀνατροπῆς ἀποτελέσματα, ἐχώ- ριζον τοὺς δύο ἄνδρας. Ὁ ἱεράρχης π. χ. ἡστειύετο καὶ αὐτὸς, ἐβωμολόγει ἐνίοτε καὶ ἐπέτρπε μερικὰ οὐδὸλος ἐπι- τρεπόμενα, ἀλλὰ μὲ μίαν λεπτότητα ἐπαγωγόν, πλήρη χάρι- τος, καὶ ἐνῶ συνέπλεκε μεγαλοπρεπῶς τοὺς δακτύλους τῆς

δεξιᾶς χειρὸς πρὸς εὐλογίαν, ἔνευε συγχρόνως διὰ τοῦ κανθοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ εἰς βάρους ἀφελούς τινος φύσεως, ἐλθούσης νὰ προσκυνήσῃ τὸ πανίερρον σχῆμα. . . . Ναί, ἔνευεν ὁ ἱεράρχης, ἀλλὰ μὲ τρόπον ἠθοποιοῦ πρώτης τάξεως, τρόπον ἐν δὲν ἀντελαμβάνετο ὁ μυκτηρίζομενος· καὶ ἐδῶ εἶνε ἡ οὐσία βλη. Πάντες οἱ τοιοῦτου εἶδους ἀστεῖοι εἶνε τοῦ αὐτοῦ φουράματος,

Καλλιὸν εἶχα νῆσφας ἔμενα! . . .

τὰ προσόντα δὲ ταῦτα ἐκόσμουν καὶ τοὺς δύο ἄνδρας, ἱεράρ- χην καὶ ἠγούμενον, προσάτην καὶ προστατευόμενον, πολι- τισμένον καὶ ἄξεστον καὶ μόνον μίαν ἐπιφάνεια διέφερον, ὁ τρόπος τῆς ἐκδηλώσεως τῶν ἰδιοτήτων αὐτῶν, ὅστις παρὰ τῷ Συνεσίῳ μετέειχεν αὐθαδεῖας καὶ σκαλιότητος, ὑπερβαίνου- σης πολλὰκις πᾶν ὄριον. Μήπως, λόγου χάριν, δὲν συνέβη πλέον ἢ ἄπαξ, ἐν στιγμῆς διαχύσεως, μετὰ τὸ δεῖπνον, νὰ προσκαλῇ εἰς τὰ ἰδιαιτέρά του δωμάτια τὴν μητέρα τοῦ τρελλοῦ Φραζέσκου, ἐλεινὸν γύναιον, μὲ φρικωδῶς ἐστιγμα- τισμένον τὸ πρόσωπον, νὰ τὸ γυμνώσῃ ἐξ ἡμισείας καὶ νὰ τὸ σπρώγῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν ὑποτακτικῶν του, ἐξερει- γόμενον τὰς ἐσχάτας τῶν βωμολογιῶν, ἐν μέσῳ τῶν φρενι- τωδῶν γελῶτων τοῦ Συνεσίου, τῆς μητρὸς του καὶ τῶν περὶ αὐτόν; Βεβαίως, αὐτὴν τὴν ἀστεϊότητα, τὴν πολὺ χονδρὴν, δὲν ἤθελε τὴν κάμῃ ὁ ἱεράρχης ἢ θὰ μετεχειρίζετο ἐντελῶς ἄλλον τρόπον καὶ θὰ ἐφρόντιζε πρὸ παντός νὰ φυλαχθοῦν τὰ προσχήματα.

Τὰ ἀνθρώπινα ὅμως συχνὰ μεταβάλλονται, δυνάμεθα μάλιστα νὰ εἰπώμεν ὅτι δὲν εἶνε διόλου στερεά, προκειμένου περὶ οἰουδήποτε, ἰσχυροῦ ἢ ἀνίσχυρου, μεγάλου ἢ μικροῦ, εὐφυοῦς ἢ μικρονόου. Ὅθεν καὶ ὁ πτωχὸς Συνεσίος ἐφαίνετο μέγαν νὰ ὑποστῇ καὶ πάλιν τὰς συνεπειὰς τοῦ ἀπαραβάτου τούτου κανόνος. Ὁ τρόπος του, χαρακτηρισζόμενος ὡς αὐθαι- ρεσία καὶ θράσος, ἠρέθισεν ἐκ νέου τοὺς ἀντιπάλους του, εἰς οὓς προσετέθησαν καὶ ἄλλοι, ἀποφασίσαντες αὐτὴν τὴν φορὰν νὰ ἐνεργήσουν μεθοδικώτερον, καὶ ἐνῶ ὁ Συνεσίος ἐξηκολού- θε διάγων ὅπως ἤξευρε καὶ ὅπως ἤθελε, μὲ τὰ νῶτα διαρ- κῶς ἐστραμμένα πρὸς τὴν εὐθείαν ὁδόν, ἡ παρασκευαζομένη θύελλα ἤρξατο μικρὸν κατὰ μικρὸν νὰ μυκᾷται ὑπόκωφα.

[Ἐπεται συνέχεια]

Π. ΑΣΙΟΤΗΣ

Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Δράμα ιστορικών εις πράξεις... Δράμα ιστορικών εις πράξεις... Δράμα ιστορικών εις πράξεις...

Εκ τοῦ δράματος τούτου ἀποσπῶμεν τὴν προτελευταίαν τῆς Β' πράξεως σκηνήν, καθ' ἣν ἡ μοναχὴ Φιλίππα, ἀπατηθεῖσα ἐρωμένη τοῦ ἐκπτώτου αὐτοκράτορος Ἀνδρόνικου, ζητεῖ τὴν τιμωρίαν του ἀπὸ τὸν διάδοχον αὐτοῦ Ἰσαάκιον Ἀγγελοῦ, κατόπιν δὲ ἀκολουθεῖ ἡ προσαγωγή τοῦ Ἀνδρόνικου δεομίῳ καὶ ἡ παράδοσίς του εἰς τὸν λαόν, ὅστις τὸν ἀνασκοποῦσιν.

ΠΡΑΞΙΣ Β' — ΣΚΗΝΗ Β'

ΦΙΛΙΠΠΑ, ΙΣΑΑΚΙΟΣ, ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ κλπ.

ΦΙΛΙΠΠΑ, (γονυπετοῦσα πρὸ τοῦ θρόνου καὶ κεκαλυμμένη διὰ πικροῦ πέπλου).

Δικαιοσύνην, Βασιλεῦ! δικαιοσύνην θέλω!

ΙΣΑΑΚΙΟΣ

Δικαιοσύνην; Μοῦ ζητεῖς λαοῦ εὐημερίαν.

Σοῦ τὴν ζητῶ ὡς χάριτα τιοαύτην εὐκαιρίαν.

Ποία τις εἶσαι, μοναχὴ, καὶ ποία σου ἡ λύπη; καὶ ἀπὸ τὰς Μονὰς λοιπὸν δικαιοσύνη λείπει;

ΦΙΛΙΠΠΑ

Ὑπάρχουν κρύφια πληγαὶ καὶ τῆς καρδίας πόνοι, ἃς οὐδὲ θεῖον βάλοισι πολλὰκις ἐπουλώνει.

ὦ, ναί, ὑπάρχουναι πληγαὶ εἰς τὴν ψυχὴν βαθεῖαι, ἃς οὐδ' αὐταὶ αἱ προσευχαὶ κατέστειλαν αἱ θείαι καὶ ὁ οὐρανός, ὅταν ἠχῆ ψυχῆς ἀλγούσης θρηῆνος, μὲ νέφη περιβάλλεται καὶ σιωπᾷ κ' ἐκεῖνος!

Κόρη ἀγνή καὶ ἄσιπλος, ὡς κρίνον τῶν κοιλάδων — πηρόν, πετῶν εἰς τὴν ζωὴν ἀμέριμον καὶ ἄδον. — Εἰς τῆς κοιλάδος τῆς ζωῆς παρουσὸν τὰ βᾶθη, εἰς ὄνυχας ἰέρακος ἐνέπεσε κ' ἐχάθη!...

Δεινὸν τὸ ὄρεον, δεινὸν καταβλὸν ἀγῶνα, ἀπέσταξε τὸ αἷμα του σταγόνα πρὸς σταγόνα

καὶ πτόμα τὸ κατέλιπε κατακτητῆς ἀγνώμων, εἰς τὸν μακρὸν καὶ ἄξενον τοῦ κόσμου τούτου δρόμον.

ΙΣΑΑΚΙΟΣ

Ἡ μοναχὴ μὲ συγκινεῖ καὶ τὴν ψυχὴν μου θίγει εἶναι ταχὶ τὸ δίκαιον καὶ πάντοτε ἐπείγει. Ὅμιλησε!

ΦΙΛΙΠΠΑ

Ἄν, Βασιλεῦ, τὴν χάριν ταύτην λάβω, καὶ τὸν φοικτὸν ἰέρακα εἰς χεῖράς μου συλλάβω, οὐχὶ ἡ πάσχουσα ψυχὴ — τὸ σύμπαν καὶ ἡ φύσις θὰ εὐλόγη τὸν θρόνον σου!

ΙΣΑΑΚΙΟΣ

Πλειότερον μ' ἐκπλήσσεις.

Ἄν διὰ τῶν ὀνύχων σου, ὦ γύναι, τῶν ἑοδίνων νὰ συγκρατήσης δύνασαι τὸν ἄρπαγα ἐκείνον καὶ ὑπ' αὐτοῦ σχιζόμεναι αἱ ἄρκες του νὰ σπαίρουν. Ἐμπρός!

ΦΙΛΙΠΠΑ

Φοβοῦ τοὺς ὄνυχας καὶ ῥόδα ἐὰν φέρουν!

Θὰ τὸν συλλάβω, Βασιλεῦ, καὶ ἂν ἐπέρωτό μοι εἰς ἀετὸν ἡ σκόληκα νὰ μορφωθῶ ἀκόμη — διότι τέρας, ὡς αὐτός, δεσπόζει ἐν τῇ πλάσει καὶ ὡς Πρωτεύς ἀπατηλὸς τὰς ὄψεις ἐναλλάσσει. Παράδωσέ τον εἰς ἐμὲ καὶ ἄρες τον νὰ ζήση.

ΙΣΑΑΚΙΟΣ

Τὸ πνεῦμά μου ἀδυνατεῖ τὸν γοῖφόν σου νὰ λύση. Τίς εἶσαι; κρύπτεις ἀλγεινὰς εἰς τὴν ψυχὴν σου λύπας.

ΦΙΛΙΠΠΑ (ἀποκαλυπτομένη καὶ ἐγειρομένη).

Τίς εἰμαι; ποῖος ἀγνοεῖ τὴν τύχην τῆς Φιλίππας;

ΙΣΑΑΚΙΟΣ

Ἄ, δυστυχὴς! σ' ἐμάντεσσα.

ΦΙΛΙΠΠΑ

Ἡ κόλασις καμμίαν τῆς ἰδικῆς μου συμφορᾶς δὲν ἔδωκεν ὁμοίαν ὁ ἥλιος μεσουρανοῦν, τοῦ σώματός μου πέραν δίπτει σκιάν καὶ τῆς νυκτὸς πολὺν μελανωτέραν ὁ σόνοσ μου ἂν ἔθιγε τὴν ἀκοήν τοῦ κόσμου — ὁ κόσμος θὰ ἐμάντενεν δὲ ἦτον ἰδικός μου!

(Ἀκούεται ἔξωθεν θόρυβος. Ὁ Β' Σπαθάριος προηγεῖται, ἀκολουθεῖ δὲ ὁ Ἀνδρόνικος μὲ εὐτελεῖ περιβολήν, δέομιος καὶ συνοδευόμενος ἐπὶ φρουρῶν. Ἡ Φιλίππα καλύπτεται μὲ τὸν πέπλον καὶ ἀποστέεται ὀπισθεν τοῦ θρόνου).

ΣΚΗΝΗ Γ'

ΑΝΑΡΟΝΙΚΟΣ καὶ οἱ ΑΝΩΤΕΡΩ καὶ μετ' ὀλίγον Γ' ΣΠΑΘΑΡΙΟΣ

ΑΝΑΡΟΝΙΚΟΣ (κλαυθμυρῶς).

Ἄφετε τὸν ταλαίπωρον τοῦ κόσμου διαβάτην ν' ἀκολουθήσῃ τὴν ὁδὸν τοῦ βίου τὴν ἐσχάτην... μὴ σύρετε, ὦ ἄνθρωποι, εἰς βορβορῶδες μέρος, τὸν πληγωμένον ἀετὸν, τὸ τέκνον τοῦ αἰθέρος, ἀλλὰ νὰ φύγη ἄφετε μακρὰν εἰς χώρας ἄλλας, μὲ συντριβείσαν κεφαλὴν καὶ πτέρυγας ὁ τάλας! (Προσποιεῖται ὅτι λιποθυμῆι οἱ φύλακες τὸν συγκρατοῦσαν).

ΙΣΑΑΚΙΟΣ

Ἡ πανουργία σου γνωστὴ καὶ μάτην προσποιεῖσαι πάντοτε ὁ Ἀνδρόνικος καὶ ἦσο καὶ θὰ εἶσαι!

ΑΝΑΡΟΝΙΚΟΣ (ὄργιλως).

Τὸν ἄρπαγα τοῦ θρόνου μου τὸν ἄθλιον χλευάζω! Ἄγγελε Ἰσαάκιε! τῷ ὄντι σὲ θαναμάζω!

Μέχρι τῆς χθὲς ὁ ταπεινὸς τοῦ θρόνου ἐπηρέτης, ὅστις ἐν τρόμφῳ ἔμπροσθεν ἐμοῦ ἐγονυπέτει, τὴν ἄρπαγα κεφαλὴν, ἔχων φρουροὺς ξιφῆρεις, καὶ δέομιον τὸν ἄνακτα ἐμπρός σου διασύρεις! Δειλέ!... ἐδῶ!... πλησίασε!... σὺ μὲν τὴν σπάθην φέρων, κ' ἐγὼ μὲ μίαν μάλιστα, ὁ ἀσθενὴς καὶ γέρων... Πλησίασε, ὦ Βασιλεῦ αυτοκεκρηγμένε! (καγχάζει) Εἰς τὰ χυδαῖα νῶπιά σου νὰ μείνουν χαραγμένα γενναῖα μαστιγώσεις μου!... ἐκεῖ παρὰ τὸν θρόνον, τοὺς ἐπιτρέτας δέχονται μὲ μαστιγώσεις μόνον, ὅποταν ἐποκῦπτοντες εἰς μοῖραν ἀπαισίαν προσέρχονται τὴν κεφαλὴν ἐγειρόντες θρασεῖαν!... Σὲ προκαλῶ, θρασυδεῖλε!

(πρὸς τοὺς παρεστῶτας καγχάζων)

— Ὁ ἦρωσ τῆς πορφύρας!...

Χά, χά, χά, χάχ!... τὸν βλέπετε; μὲ δεομυμένως χεῖρας μὲ βλέπει, καὶ ἡ νέα του ψυχὴ δειλίαι γέμει! Φρουρούμενον μὲ θεωρεῖ, καὶ ὅμως πάλιν τρέμει!...

(Καγχάζων χλευαστικῶς. — Ὁ Β' Σπαθάριος τοποθετεῖται ὀπισθεν τοῦ Ἀνδρόνικου. — Ὁ Ἰσαάκιος κατερχεται ἑπισημομένως καὶ ἐν ὄργῃ ἐκ τοῦ θρόνου, καὶ ἀρπάζει τὸ ξίφος ἀξιωματικῶς).

ΙΣΑΑΚΙΟΣ

Ἄ! μ' ἐρεθίζει τὴν ψυχὴν τὸ θρόνος καὶ ὁ τύφος!

Ἐ! λύσατε τὰς χεῖράς του καὶ δώσατέ του ξίφος, ἵν' ἀπαλλάξω παρεπὶ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῆς ἐξοντώσεως αὐτοῦ τὸν μέγαν κόπον!

Β' ΣΠΑΘΑΡΙΟΣ (ἐπιμυθῶν).

Ὁ Ἄναξ, ἐφορῶμενος ἐνώπιον Θεοῦ, λαμβάνει μέτρον ταπεινὸν ἂν μετρηθῇ μαζύ του μετροῦμ' ἐγὼ, — ὁ Βασιλεὺς ἐὰν εὐαρεσθήται.

ΑΝΑΡΟΝΙΚΟΣ

Σύ;... χά, χά, χάχ!... Τὸ ἄπειρον μὲ τὸ μηδὲν μετρεῖται;

Β' ΣΠΑΘΑΡΙΟΣ

Τὸ ζήτημα μετὰ σιγμὴν θὰ εἶναι λελυμένον ὑπάρχει ἄλλο ἄπειρον ὁ ὄχλος ὁ προσομένων, ὅστις μοιραῖος τιμωρὸς ἀπὸ θεοῦ ἐστάλη, καὶ δι' ἰδίας του χειρὸς ποινὴν θὰ ἐπιβάλη.

ΑΝΑΡΟΝΙΚΟΣ

Ἄν ἤξευρον, Σπαθάριε, ὅτι θὰ ἔλθῃ ὥρα, νὰ ὀμιλήσῃς δι' ἐμὲ ἐν γλώττις, ὅπως τὴν ὥρα, ἀπὸ πολλοῦ τὰς θέσεις των θὰ εἶχον ἀνταλλάξῃ τὸ ξίφος σου κ' ἡ γλώσσά σου.

Β' ΣΠΑΘΑΡΙΟΣ

Ἄν τοῦτο εἶχες πράξει,

Θὰ σοῦ ὀμίλων σήμερον διὰ τοῦ ξίφους ἴσως.

Γ' ΣΠΑΘΑΡΙΟΣ (εἰσερχόμενος καὶ γονυπετῶν πρὸ τοῦ Ἰσαακίου).

Ἄναξ, ὁ ὄχλος, ἐκδηλῶν τὸ δίκαιόν του μῖσος,

συνκεντρώθη κάτωθεν καὶ θέλει ἐπιμόνος τὸν ἐκπτώτον Ἀνδρόνικον νὰ τιμωρήσῃ μόνος. (Ἐγείρεται εἰς νεῦμα τοῦ Ἰσαακίου).

ΑΝΑΡΟΝΙΚΟΣ

Τὸν ὄχλον τὸν περιφρονῶ! — Πατρίοι τοῦ Κράτους! ἄφετε τοὺς οὐτιδανούς καὶ τοὺς ποταπωτάτους, τοῦ ἀληθοῦς σας ἄνακτος πλησίον νὰ ταχθῆτε! (ἐν ἀπελπισίᾳ) Ἄνανδροι! δὲν τολμᾶτε κἂν οὐδὲ νὰ κινήθῃτε! Καὶ ἦσαν ὅλοι φίλοι μου οἱ νῦν με ἀρηθέντες!

ΦΙΛΙΠΠΑ (προχωροῦσα καὶ ἀποκαλυπτομένη):

Πλανᾶσαι σ' ἐγκατέλιπον οἱ ἐδερευθηθέντες ἐκείνη πλῆν, ἦν ἔρρωγες ἐν ἰσοβίῳ λύπῃ, εἰς τὴν ἐσχάτην σου σιγμὴν δὲν θὰ σ' ἐγκαταλίπη. (Ἀκούονται ἔξωθεν κραναὶ μεμακροσμένα).

ΑΝΑΡΟΝΙΚΟΣ

Καὶ πάλιν, φάσμα ἄθλιον, μὲ ἀπειλεῖς καὶ πάλιν! Προσέρχεσαι νὰ παραστής εἰς αἵματος κραυπάλῃ; Ἰδοῦ, κραυγάζει ὁ λαὸς καὶ ἀπατεῖ ἐν θύμῃ — ὠκεανὸς μανόμενος, ὅστις γεννᾷ τὸ κῆμα, κ' ἐπὶ τὰ πρόσω, ὡς τυφλὸς νὰ τὸ ὠθῆ δὲν παύει, ἀλλ' ἀγνοεῖ ποῦ θραυεῖται, καὶ ἀγνοεῖ τί θραυεῖ!

ΦΙΛΙΠΠΑ (τῷ Ἰσαακίῳ):

ὦ αὐτοκράτορ Βασιλεῦ! θὰ σε παρακαλέσω — ὄχ' εἰς τὸν ὄχλον εἰς ἐμὲ, κ' ἐγὼ θὰ ἐπαρκέσω!

ΙΣΑΑΚΙΟΣ

Τί προτιμᾶς, Ἀνδρόνικε, τὸν ὄχλον ἢ ἐκείνην;

ΑΝΑΡΟΝΙΚΟΣ

Καὶ μόνη ἡ ἐρώτησίς μ' αὐξάνει τὴν ὀδύνην. ὦ, μοιραῖος προτιμῶ τοὺς ὄχλους τοὺς λυσσοῦντας, ἢ τῆς λυσσοῦσης γυναικὸς τοὺς σιδηροῦς δόοντας! — τὸν ὄχλον! (Ἀκούεται ἔξωθεν θόρυβος συγκρατοῦμένων).

ΙΣΑΑΚΙΟΣ

Παραδώσατε αὐτὸν ἀφοῦ τὸ θέλει.

Κύριος εἶη μετ' αὐτοῦ!

(Νεῦει πρὸς τοὺς φρουροὺς ν' ἀπαγάγουν τὸν Ἀνδρόνικον).

Μὲ κροεουργεῖς ἐν τέλει!;

Ἄν φθάνει ἡ ἀφαίρεσις τοῦ θρόνου μου;... δὲν φθάνει;... ὦ!... ἡ ἡμέρα τοῦ Σταυροῦ!... ὁ μάντις... ἡ λεκάνη... (Σύρεται πρὸς τὴν ἔξοδον κλαυθμυρίζων).

Δότε γονίαν γῆς μακρὰν... τὴν σύζυγόν μου δότε... τὸν βασιλέα σύρετε... σταθῆτε, στρατιῶται... Θὰ φύγη πένης... ἄσημος... ἀνεστίας θὰ φύγη... (Ἐφορῶμενος ἐπὶ τῆς θύρας, στρέφεται ἐν ὄργῃ πρὸς τὸν Ἰσαάκιον).

— Κακοῦργε! μὴ τὸ λησμονῆς!... καὶ ἡ πορφύρα πνίγει! (Αἱ φωναὶ τοῦ ὄχλου ἐξακολουθοῦσι).

ΦΙΛΙΠΠΑ

Ὁ ὄχλος τὸν καταζητεῖ, ἀλλ' εἰς ἐμὲ ἀνήκει —

— Σοῦ τὸ προεῖπον, δέιλαιε! ὑπάρχει θεῖα δίκη!

ΠΟΤΕΑΙ δὲ ὄντως ἐξέχουσιν ἐν τῷ τόπῳ μας ὁ κ. **Στέφανος Στρέϊτ** προσωπικότητα δοῦσαν ἐν εὐρυτάτῳ κύκλῳ καὶ μετ' ἐξαιρετικῆς πάντοτε γονιμότητος καὶ ἐπιτυχίας. Διαπρεπῆς νομικός, ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν διετέλεσε καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου διδάξας τὸ Διεθνὲς καὶ τὸ Συνταγματικὸν Δίκαιον, τῶν ὁποίων τὴν

καθηγεσίαν ἀνέλαβεν ἥδη ὁ υἱὸς αὐτοῦ κ. **Γεώργ. Στρέϊτ**. Ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς τῆς πανεπιστημιακῆς ἑδρας, ὁ κ. **Στρέϊτ** προσήνεγκε σπουδαίας ὑπηρεσίας εἰς τὴν χώραν, οὐχὶ μόνον ὡς Διοικητῆς τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, εἰς ἣν θέσιν ἐξελέγη παμψηφεί τῆ 28 Ὀκτωβρίου τοῦ 1896 ὑπὸ τῆς Γεν. τῶν Μετόχων Συνελεύσεως, ἀλλὰ καὶ ὡς ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς κρίσιμους καὶ χαλεπὰς περιστάσεις, καθ' ἧς ἐδικαίωσε πληρέστατα τὰς στιροχθεΐσας ἐπ' αὐτοῦ προσδοκίας. Ὁ κ. **Στρέϊτ** ὑπέκρινε εἰς ἐπιβαλλόμενον καθῆκον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐπιμόνως ἐκδιπλωθεῖσαν ἐπιθυμίαν τοῦ Βασιλέως ἀνεδέχθαι εἰς τοσοῦτον ἀντιξόους στιγμὰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, παλαίσιον κατὰ μυσίον καὶ ἀναριθμητῶν δυσχερειῶν, διεξαγαγὼν μετ' ἄκρας ἐπιτυχίας τὸ ζήτημα διὰ τῆς ἀσφαλίσεως μέχρι τοῦ ἐσχάτου δυνατοῦ ὁρίου τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἠθικῶν τοῦ Κράτους συμφερόντων. Αἱ δυσχερεῖαι καὶ εὐθύναι τοῦ ἔργου ὅπερ εἶχεν ἀναλάβει διαρκουσῶν τῶν ἀποφράδων ἐκείνων ἡμερῶν τῆς ἐχθρικής καταλήψεως τῆς Θεσσαλίας εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἦσαν μέγιστα. Ὡς ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δὲν εἶχε μόνον ἵνα παλαίση κατὰ τῶν δυσμενῶν διαθέσεων τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ξένων Δυνάμεων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν εὐμενῶν τοιούτων. Ἡ Ἑλλάς χρωκοπημένη καὶ ἰπτιμένη παρίστατο μὲν εἰς τὰ ὄμματα τῶν φιλίων αὐτῆ διατεθειμένων ὡς ἀξία πάσης συμπαθείας διὰ τε τὸ ἐνδοξον παρελθόν, τὴν ἐκπολιτιστικὴν αὐτῆς ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὄρασιν, τὴν εὐφύιαν καὶ τὰς εὐγενεῖς παραφορὰς τῆς, ἀλλ' ἐν τῷ συμφέροντι τῆς Ἑλλάδος πολλοὶ ἐκ τῶν εὐνοικῶς ὑπὲρ αὐτῆς διατεθειμένων ἀντιπροσώπων τούτων τῶν ξένων Δυνάμεων ἐφρόνουν, ὅτι, ἀφοῦ αἱ περιστάσεις ἤγαγον τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ Ἑλέγχου, τὸ μέτρον ἐπρεπε νὰ χρησιμεύσῃ τοῦλάχιστον ὅσον δυνατὸν περισσότερον εἰς τὴν γενικωτέραν τακτοποίησιν τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους.

Ὡς ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπέτυχε πληρέστατα ἐν τῇ ἀνατεθείσῃ αὐτῷ ἐντολῇ ἐπιτυχῶν

ὄργανισμὸν Ἑλέγχου ἠπιώτερον καὶ κατὰ τύπους εὐπρεπέστερον, ὄργανισμὸν καθιστῶντα ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον ἐπαισθητὴν τὴν ἐν τῷ ἐθνικῷ ὄργανισμῷ ὑπαρξίν καὶ λειτουργίαν τοῦ ξένου τούτου σώματος. Δικαίως ἄρα ὁ Πρόεδρος τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Μετόχων τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Τζιβανόπουλος ἐξαίρων μετὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν εὐφραδείας τὴν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα τῶν ὑπηρεσιῶν, ἃς ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα παρέσχεν ἐκείστοτε εἰς τὴν χώραν, λέγει περὶ τοῦ κ. **Στρέϊτ**, «ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα πρόειπε νὰ εἶνε ὑπερήφανος, διότι ὁ Διοικητὴς αὐτῆς κ. **Στρέϊτ** παρέσχε πρὸς τὸ ἔθνος ὑπηρεσίας, ἐγκαινίσας οὐ μόνον νέαν περίοδον αὐξήσεως τῶν ἐργασιῶν καὶ παγίας προόδου, ἀλλὰ δοῦς καὶ νέαν ὁλως ὄθνησιν εἰς τοὺς εἰρηνικοὺς ἀγῶνας τῆς ἐργασίας καὶ τὰς ἀγαθοποιούς κατακτήσεις τοῦ ἐμπορίου, ἡ δὲ Ἐθνικὴ Τράπεζα ὑπὸ τὴν ἄοκνον διεύθυνσιν αὐτοῦ ἐξικομένη εἰς ἐπίζηλον καὶ ἐκπληκτικὴν περιοπίν, καὶ ἔχουσα εἰς τὴν διάθεσίν της πόρους κολοσσιαίους καὶ κύκλον ἐνεργείας ἀπεριόριστον τείνει τὰς στιδαράς χεῖρας της εἰς τοὺς γεωργούς, ἐμπόρους, βιομηχάνους, ναυτικούς, καὶ μετ' αὐτῶν μετὰ σπουδαιότητος καὶ καρτερίας ἀγωνίζεται τὸν ἐθνῶφιελῆ ἀγῶνα τῆς ὑλικῆς ἐπιδόσεως, τὸν ἀγῶνα τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ τόπου».

Ἐπιβάλλοντα ἐπομένως αἰσθήματα θαυμασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν κ. **Στρέϊτ**, ὅστις οὐχὶ μόνον τὴν ἐνδοξον κληρονομίαν τοῦ παρελθόντος σφάζει καὶ ἀυξάνει, ἀλλ' ἐτι μᾶλλον ἀνέδειξε τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἀληθῆ σώτῆραν ἀγκυραν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἐν κρίσιμωτάτοις καιροῖς, ἔθηκε δὲ καὶ ἀσφαλεστέρας τὰς βάσεις αἰσιωτέρου μέλλοντος.

Ἐν τέλει σπουδαιότατον γεγονός, ὅπερ ἀνάγκη νὰ μνημονευθῆ ἐνταῦθα, ὡς συντελεσθὲν ὑπὸ τοῦ κ. **Στρέϊτ** ὡς Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, εἶνε καὶ ἡ ἰδρυσις τῆς Τραπεζῆς Κρήτης, ἣτις ἀπέβλεψεν εἰς τὴν ταχίστην μερίμναν πρὸς οἰκονομικὴν τῆς νήσου ἀνόρθωσιν καὶ ἐπὶ πλῆθεν ἀρωγὴν εἰς πάντας τοὺς κλάδους τῆς οἰκονομικῆς Διοικήσεως τῆς χώρας. Τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ κ. **Στρέϊτ** καταρτίσαντος ὁμάδα τραπεζιτῶν διεξήχθησαν διαπραγματεύσεις μετὰ τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως περὶ ἰδρύσεως Τραπεζῆς ἐν Κρήτῃ, αἰτινες κατέληξαν εἰς τὴν συνομολόγησιν τῆς ἀπὸ 10 Μαΐου 1899 συμβάσεως καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ τῆς Κρήτης κύρωσιν διὰ διατάγματος τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1899 τοῦ ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν Καταστατικοῦ τῆς Τραπεζῆς. Κρήτης, ἣτις οὕτω σπουδαίως συνετέλεσεν εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς νήσου.

ΠΕΡΙ ΑΦΟΜΟΙΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΩΝ *

Οἱ πατέρες τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου ἠθέλησαν ὅπως, διὰ τὸ ἀστρονομικὸν μέρος τοῦ ἡμερολογίου, ἡ πρώτη θέσις δοθῆ τῇ Ἐπιστήμῃ.

Ἰπῆρχεν ἐνταῦθα ζήτημα, διὰ τὸ ὅποιον ἡ τιμὴ τῆς Ἐκκλησίας ἐξετίθετο πρὸ τῆς Συναγωγῆς: «*Εἶναι λυπηρὸν — οὕτως ἔγραφεν ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ἐν τῇ πρὸς Ἐπισκόπους, οἵτινες δὲν ἠδυνήθησαν νὰ παραστῶσιν εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον, ἐπιστολῇ αὐτοῦ — εἶνε λυπηρὸν ὃ ἀκοῦη τις τοὺς Ἰουδαίους νὰ κωχῶνται, οὐκ ἔστιν ἀδύνατον οἱ Χριστιανοὶ δὲν θὰ ἐγγώριζον νὰ ἐορτάσωσι τὸ Πάσχα αὐτῶν*»: Καὶ ὁ ἅγιος Λέων, ἡγῶ τῆς ιδέας τῆς Ἐκκλησίας, ἐζήτησε ὅπως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον συμφωνῆσῃ πρὸς τὸ στερέωμα. Ἐγραψε πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα παρακαλῶν αὐτὸν νὰ μελετήσῃ αὐτό, τῇ βοήθειᾳ διακόρων σοφῶν εἴτε Αἰγυπτίων εἴτε ἄλλοθινῶν. «*Aegyptii vel si qui sunt alii*».

Πρὸ τοιούτου πρὸς τὴν Ἐπιστήμην ἀποδοθέντος σεβασμοῦ εἶναι σχεδὸν περιττὸν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἡ ἐν Νικαίᾳ σύνοδος ἐζήτησε παρὰ τῶν ἀστρονόμων τῆς Ἀλεξανδρείας νὰ συνδράμωσι, διὰ τῶν γνωστῶν τῇ Ἐπιστήμῃ, ἐξαγομμένων, αὐτοὺς πρὸς ἀκριβῆ προσδιορισμὸν τῆς Πασχαλινῆς πανσελήνου, τῆς ὁποίας τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως εἶνε ἡ ἐαρινὴ ἰσημερία πρὸς τοὺς τοὺς ἡμέρας κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Κυρίλλου καὶ τοῦ Λέοντος ἀπερὸ τῆς πρὸς τὴν αὐτὴν Ἐπιστήμην ζήτησασα ἵνα τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον συμφωνῆ πάντοτε πρὸς τὸ στερέωμα, τουτέστι νὰ λαμβάνωσι πάντοτε ὑπ' ὄψιν ἐν τῷ μέλλοντι τὴν βαθμιαίαν ἐκτόπισιν τῆς ἰσημερίας κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ πολιτικοῦ ἔτους, ἕνεκα τοῦ σφάλματος τῶν 11 περίπου πρώτων λεπτῶν, καταλογιζομένων ἐπὶ πλέον εἰς τὸ ἔτος τοῦτο.

Δυστυχῶς ὅμως οὕτε οἱ πατέρες τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, οὕτε ὁ Κύριλλος ὁ ἐξ Ἀλεξανδρείας, οὕτε ὁ Λέων ὁ Μέγας ἴσκαν προφηταί. Ἡ ἐπιδρομὴ τῶν βαρβάρων καὶ αἱ αἰματηραὶ εἴτα τοῦ Ἰσλαμισμοῦ κατακτήσεις ἠνάγκασαν τὸν κόσμον πᾶν ἄλλο ἢ τὴν Ἀστρονομίαν νὰ ἀπέτηται καὶ τὸ *arrius vivere, postea philosophari*, ὁ νόμος οὗτος τοῦ σιδήρου, ὁ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν ἐπιβαλλόμενος, κατάρθρωσεν ὥστε νὰ λησμονηθῆ πᾶσα ἀκριβὴς μελέτη καὶ ἔρευνα περὶ τῆς ἀκριβοῦς χρονολογίας τῆς ἰσημερίας τότε δὲ μόνον, ὅποτε τὸ σφάλμα κατέστη λίαν αἰσθητὸν, ἤρχισαν ἡ ἀσχολῶνται σπουδαίως περὶ αὐτῆς.

Ὁ διάσημος ἄγγλος *Royer Bacon*, ὁ δικαίως ἐπικληθεὶς «*doctor admirabilis*», ὑπέβαλε πρὸς τὸν πάπυ Κλήμεντα IV ὑπόμνημα σχετικόν, ὅπερ καὶ σήμερον μετ' ἐκπλήξεως ἀναγινώσκει τις ἀπέθανε τῷ 1294 τὸν ἐπόμενον αἰῶνα, ἐν ἐπιστημονικῇ διατριβῇ, ὑποβλήθεισῃ ὑπὸ τοῦ ἱστορικοῦ *Νικηφόρου Γρηγοῦ* τῷ αὐτοκράτορι Ἀνδρονίκῳ II, ἐκτίθενται ἐκτενῶς τὰ περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἡμερολογίου ἐν τῷ II κεφαλαίῳ τῆς Βυζαντινῆς αὐτοῦ ἱστορίας τὸ αὐτὸ ζήτημα ἀπασχόλησε σοβαρῶς καὶ τὴν ἐν Κωνσταντίᾳ σύνοδον (1414) καὶ βραδύτερον τὴν τῆς Βασιλείας (1436). Πλείστοι Πάπαι, καὶ ἰδίως Λέων ὁ X, ἐκθύμως ὑπεστήριξαν τὸ περὶ ἡμερολογίου ζήτημα μόνον κατὰ τὸ 1582 ἐπραγματοποιήθη ἡ τροποποίησις αὐτῆ ὑπὸ τοῦ ἐκ Βολωνίας Πάπα Γρηγορίου XIII.

Ἀπὸ τοῦ 325 μ. Χ. (χρονολογίας τῆς συνόδου τῆς Νικαίας) μέχρι τοῦ 1582 παρήλθον 1257 ἔτη: κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἡ ἐαρινὴ ἰσημερία καὶ μετ' αὐτῆς τὸ ἐαρινὸν ἡλιοστάσιον, ἡ μετοπωρινὴ ἰσημερία καὶ τὸ χειμερινὸν ἡλιοστάσιον μετεπομπίζοντο καθ' ἕναστον ἔτος κατὰ 11 περί-

που πρώτα λεπτά: κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ πολιτικοῦ ἔτους 1582 πᾶσαι αἱ ἐποχαὶ ἐπανήλθον δέκα περίπου ἡμέρας πρὸς τὰ ὀπίσω! καὶ ἡ ἐαρινὴ ἰσημερία, ἣτις κατὰ τὸ 325 ἔθεωρεῖτο ὅτι ἐγένετο συνήθως τὴν 21 Μαρτίου, κατὰ τὸ ἔτος 1582 ἐγένετο τὴν 11 τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω εὐκόλως παρατηρεῖ τις τί συνέβαινε καὶ διὰ τὸ Πάσχα.

Ἐπειδὴ τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως διὰ τὸν ὀρισμὸν τῆς πασχαλινῆς σελήνης δὲν ἦτο πλέον ἡ ἀληθὴς ἐαρινὴ ἰσημερία, ἀλλ' ἕτερα τις ἰσημερία ἐαρινή, κατὰ συνθήκην, ὑποτιθεμένη ὅτι συμβαίνει τὴν 21 Μαρτίου τοῦ πολιτικοῦ ἡμερολογίου, ἔπειτα ἐκ τούτου ὅτι πᾶσαι αἱ πανσελήνοι, αἰτινες ἐγένοντο μετὰ τῆς ἀληθοῦς ἰσημερίας (τότε 11 Μαρτίου) καὶ τῆς κατὰ συνθήκην τοιαύτης (21 Μαρτίου) δὲν ἔθεωροῦντο ὡς πανσελήνοι τοῦ Πάσχα: τούναντιον ἔθεωρον ὡς πασχαλίνας τὰς πανσελήνους ἐκείνας, αἰτινες ἐγένοντο κατὰ τὸ δεκάμημερον τοῦ τελευταίου πασχαλινῶ ὁρίου, ὅπερ εἶναι ἡ τριακοστὴ πέμπτη ἡμέρα μετὰ τὴν ἐαρινὴν ἰσημερίαν, δηλαδή τὴν 15 μέχρι τῆς 25 Ἀπριλίου τοῦ ἐν χρῆσει ἡμερολογίου.

Τὸ φάρμακον κατὰ τῆς ἀταξίας ταύτης ὑπεδείχθη ὑπ' αὐτῆς τῆς κατὰ τὸ ἔτος 325 συνελθούσης ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμηνικῆς Συνόδου, ἣτις καὶ ἀνέθετο εἰς τοὺς ἀστρονόμους τὸν ἀκριβῆ προσδιορισμὸν τῆς ἡμέρας τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας: ἀλλ' ἐκείνο μόνον εἰς τὸ παρὸν ἀπεφῆρα μᾶθημά τι διὰ τὸ μέλλον θὰ ἐξῆγεν ἡμᾶς τῆς ἀταξίας ταύτης. Αὐτὴ μάλιστα ἡ ἐπιστήμη ἦν προσεκάλεσεν, ὅπως ἐπαναφέρῃ τὴν ἰσημερίαν εἰς τὴν ἡμέραν καθ' ἣν πράγματι συνέβη, δὲν ἠδύνατο αὐτῇ, οὕτω κληθεῖσα, νὰ κατορθώσῃ ὅπως ἡ ἰσημερία παραμείνῃ ἐν τῇ αὐτῇ θέσει ἐν τῷ ἡμερολογίῳ, ἐπιφέρουσα οὐκ ἀνδράστοις τροποποιήσιν εἰς τὸν κανόνα τῆς παρεμβολῆς, τοῦ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐφαρμοζομένου καὶ θεωρηθέντος ἐσφαλμένου, δηλαδή τῆς προσηθίμης ἐνὸς ἑμβολίου ἀνὰ τέσσαρα ἔτη ἄνευ ἐξαίρεσεως;

Ἴδου τὸ διπλοῦν πρόβλημα, ὅπερ ὁ Γρηγόριος XIII πρότεινε εἰς τὴν σύγχρονον αὐτῷ ἐπιστήμην! Εἰς τὸ διπλοῦν τοῦτο πρόβλημα ὀφείλονται τὰ κατωτέρω ἐκτιθέμενα ὑφ' ἐνὸς τῶν διασημοτέρων σοφῶν, οἵτινες κατὰ τὸν τελευταῖον αἰῶνα ἠσχολήθησαν εἰς τοῦτο, τοῦ *Pierre Horrebow* καθηγητοῦ τῆς Ἀστρονομίας ἐν Κοπεγχάγη.

«*Συγχωροῦμεν δικαίως τοὺς Πατέρας τοῦ μεσαίωνα — λέγει ὁ Horrebow — διότι δὲν ἐπύνηρχον διόρθωσιν εἰς τὸ ἡμερολόγιον ἀλλὰ κατὰ μέζονα λόγον ἐπανοῦμεν τὸν Πάπυ Γρηγόριον XIII ὁ Πάπας οὗτος ἐκλάγει ἐκ τοιούτου κολοσσαίου σφάλματος (τῆς κατὰ δέκα ἡμέρας μεταποπίσεως τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους) ἀπεφάσισε νὰ ἐπενέγκῃ θεράπειαν ἰνὰ, ὅπως διορθώσῃ καὶ καταστρέψῃ τὸ σωσορευθὲν σφάλμα κατὰ διάστημα χρόνου τοσοῦτον μακρὸν καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ τὰ πράγματα εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν, εἰς ἣν εὐλόγοντο τὴν ἐπαύριον τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου».*

Ὁ αὐτὸς σοφὸς κρίνει ὡς ἔπειτα τὴν τροποποίησιν τοῦ ἡμερολογίου ὑπὸ ἀστρονομικῆν ἐποψίν.

«*Τοιαύτη διήρηξεν ἡ πρόθεσις καὶ ἡ σκέψις τοῦ Γρηγορίου XIII, δὲν ὃ ἀσχοληθῶμεν δὲ ἂν τὸ τελικὸν ἀποτελεσμα δὲν ἀναπεκορῆ εἰς πρόθεσιν ἰσοῦν ἀγαθὴν. Ὁ Πάπας οὗτος ἐπραξε πᾶν τὸ δυνατόν εἰς αὐτόν, προσκαλῶν διὰ δαπανῶν ὑπερόγκων τοὺς μαθηματικούς, οὓς ἐνόμιζε καταλλήλους νὰ πραγματοποιήσωσι τοῦτο ἀλλ' ἡ τύχη τῶν μαθηματικῶν εἶναι νὰ εὐρίσκωσι τὴν ἀλήθειαν οὐχὶ ὁπότεν οὗτοι θέλωσιν, ἀλλ' ὁπότεν δύναται νὰ εὐρωσιν ταύτην. Ἐπρεπεν οἱ ὑπὸ τοῦ Πάπα κληθέντες σοφοὶ νὰ μελετήσωσι πολὺ, νὰ σκεφθῶσιν ἐπὶ μακρὸν. Ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ συμβῆ ἐν ἐλαχίστῳ χρόνῳ, διὰ τοῦτο προσέκο-*

* Συνέχεια: ἴδε σελ. 85.

παν. Διὰ τοῦτο συγχωροῦμεν τούτους, ἄνευ δυσκολίας, τὴν ἀδὴν ἐπιείκην αὐτοῦντες καὶ δι' ἡμᾶς αὐτοὺς ἂν ποτε συνέβαινε νὰ προσκόψωμεν ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ ἡμῶν ὁδῷ».

Ἐν τούτοις γνωρίζομεν ὅτι τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον δὲν συντάχθη μετ' ἐλαφρότητος, ἀλλ' εἶναι προϊόν τῆς συνδρομῆς τῶν σοφῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, οἵτινες ἐφαίνοντο οἱ μᾶλλον κατ'ἀλλήλους νὰ ἐξετάσῃ βαθείως καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἰδέαν ταύτην.

Ἀνωτέρω εἶπομεν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ Γρηγορίου XIII προταθὲν πρόβλημα εἰς τὴν σύγχρονον αὐτῷ ἐπιστήμην ἦτο διπλοῦν: διόρθωσις τοῦ ἡμερολογίου δι' ἀποκαταστάσεως τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ ἔτους ὥρων ἐν τῇ θέσει, ἐξ ἧς ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Συνόδου τῆς Νικαίας, καὶ βεβαίως τῆς σταθερότητος αὐτῶν ἐν τῷ μέλλοντι. — Δέον νὰ προστεθῇ ἐνταῦθα ὅτι τὸ διπλοῦν τοῦτο πρόβλημα στερεῶς συνεδέετο μετὰ τοῦ ζητήματος τοῦ Πάσχα. Πρὸ παντός ἡ ἠθικὴ ἀνάγκη τῆς καταπαύσεως τῆς διαφωνίας, σχετικῶς πρὸς τὸ Πάσχα, παρώτρυνε τὸν Γρηγόριον XIII ν' ἀναλάβῃ τὴν τροποποίησιν τοῦ ἡμερολογίου. Οἱ ὑπὸ τοῦ Πάπα κληθέντες σοφοὶ ὥρηνον νὰ κάμωσι καὶ διὰ τὸ Πάσχα ὅ,τι καὶ διὰ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους· νὰ τοποθετήσῃ, δηλαδὴ, κατ' ἀρχὰς τὸ Πάσχα μετὰ τῶν ὁρίων καὶ τῶν ἡμερῶν καθ' ἃς ἔπρεπε νὰ πέσῃ τοῦτο καὶ εἶτα νὰ καθορίωσι τὴν διατήρησιν αὐτοῦ κατὰ τὴν προδιαγεγραμμένην ἡμέραν — μετὰ τῶν αὐτῶν ὁρίων — ἐν τῷ μέλλοντι.

Θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τοῦ Πάσχα ἐν σχέσει πρὸς τὴν δευτέραν ἀντίρρησην. Παρατηρήσωμεν ἤδη ἂν ἀρξάμενον τοῦ 20^{ου} αἰῶνος δυνάμεθα νὰ ἐπιχειρήσωμεν τι καλλίτερον τοῦ γενομένου κατὰ τὸ 1582 καὶ ἀφορῶν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν καὶ διατήρησιν τῶν ὥρων τοῦ ἔτους ἐν τῇ θέσει αὐτῶν.

Διὰ βούλλας αὐτοῦ, *Inter gravissimas*, ὁ Γρηγόριος XIII διέταξεν ἵνα ἡ ἐπαύριον τῆς 4 Ὀκτωβρίου 1582 θεωρηθῇ ὡς ἡ 15 Ὀκτωβρίου. Τοιοῦτον τρόπον ἀφῆρπαζεν ἐκ τοῦ ἡμερολογίου τὸ ὑπερβάλλον τῶν 10 ἡμερῶν τῶν ἀθροισθεισῶν ἀπὸ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου καὶ ἡ ἐαρινὴ ἰσημερία ἀποκαθίστατο εἰς τὴν συνήθη χρονολογίαν, τὴν ὁποίαν τῇ ἔδωκαν τῷ 325, δηλαδὴ ἀποκατέστη εἰς τὴν 21 Μαρτίου· ἀνωφελεῖς νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἡ μετοπωρινὴ ἰσημερία καὶ τὰ δύο ἡλιοστάσια καὶ μιᾷ λέξει πᾶσαι αἱ ὥραι τοῦ ἔτους ἔλαβον ἐπίσης τὰς θέσεις αὐτῶν ἐν τῷ ἡμερολόγιῳ.

Νῦν ἐπρόκειτο νὰ διατηρηθῶσιν αὐταὶ ἐν τῇ θέσει αὐτῶν καὶ ἰδοὺ πῶς τοῦτο κατορθώθη:

Ὁ Βασιλεὺς τῆς Κασιτίλιας Ἀλφόνσος X, ὁ ἐπικληθεὶς «ἀστρονόμος» καὶ «σοφός», μετεκαλέσατο παρ' ἑαυτῷ, εἰς τὸ Τόλεδον, τρεῖς προηγουμένως αἰῶνας, τοὺς διασημότερους ἀστρονόμους τῆς Εὐρώπης, Χριστιανούς, Ἰουδαίους καὶ Ἀραβας πρὸς μελέτην, πρὸ παντός, τοῦ ἡλίου. Ἡ ἐργασία αὐτῶν διήρκεσε τετραετίαν ὀλόκληρον καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ταύτης ἐδημοσιεύθη τῷ 1252 ὑπὸ τὸν τίτλον «*Tabulae Alphonsinae*». Κατὰ τοὺς πίνακας τούτους ἡ μέση διάρκεια τοῦ τροπικοῦ ἔτους ἐξετιμήθη εἰς 365 ἡμ. 5 ὥρ. 49 λ. 12 δ. καίτοι αἱ κατόπιν γενόμεναι παρατηρήσεις παρῆγον ἀμφιβολίας περὶ τῆς πλήρους ἀκριβείας τῆς ἐν λόγῳ τιμῆς· ἐν τούτοις ἡ ἐπιβλητικότης τῶν Ἀλφονσίνων πινάκων τοσοῦτον ἦτο μεγάλη, πᾶσα δ' ἑτέρα ἐκτίμησις ἐφαίνετο τόσον ἀβέβαιος καὶ τὸ πιθανὸν σφάλμα, ἐν πάσῃ περιπτώσει, τοσοῦτον μικρόν, ὥστε ἔκτοτε διὰ τὴν Γρηγοριανὴν τροποποίησιν ἔλαβον ὡς βᾶσιν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐτησίαις ἀντεπιστροφῆς τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας καὶ τῶν λοιπῶν ὥρων τοῦ ἔτους ἐν τῷ Ἰουλιανῷ ἡμερολόγιῳ, τὴν ἀνωτέρω ἐκτιμηθεῖσαν διάρκειαν τοῦ τροπικοῦ ἔτους.

Ὅθεν 365 ἡμ. 5 ὥρ. 49 λ. 12 δ. ἀφαιρούμεναι ἐκ τῶν 365 ἡμ. 6 ὥρ. (διάρκεια τοῦ Ἰουλιανοῦ ἔτους) παρέχουσι

365 ἡμ.	5 ὥρ.	59 λ.	60 δ.
365	5	49	12
10 λ. 48 δ. τὸ ποσὸν			

τούτῃ καθ' ὃ ὑπερέχει τὸ Ἰουλιανὸν ἔτος τοῦ τροπικοῦ. Τὸ ἐτήσιον σφάλμα τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου ἐξετιμήθη οὕτως εἰς 10 λ. 48 δ.

Ἐὰν ἤδη πολλαπλασιασθῇ τὸ 10 λ. 48 δ. ἐπὶ 100, λαμβάνονται 1000 λ. 4800 δ. = 18 ὥρ. καθ' ἃς ἀνέρχεται τὸ βῆθὲν σφάλμα ἐν διαστήματι ἐνὸς αἰῶνος.

Πολλαπλασιαζομένων ἐπίσης τῶν 18 ὥρ. ἐπὶ 4 λαμβάνονται 72 ὥρ. = 3 ἡμ. εἰς ἃς ἀνέρχεται τὸ σφάλμα εἰς διάστημα 400 ἐτῶν.

Ἀπεφασίσθη λοιπὸν νὰ παραλείπωνται τρεῖς ἡμέραι ἀνὰ 400 ἔτη· καὶ πρὸς πλείονα εὐκολίαν θὰ ἐγίνετο τοῦτο ὡς ἐξῆς:

Τὸ ἀρχικὸν τοῦ αἰῶνος ἔτος (*seculaire*) 1600, ὅπερ ἦτο τὸ 18^{ον} ἔτος μετὰ τὴν Γρηγοριανὴν τροποποίησιν (1582) θὰ ἦτο δίσεκτον· τούναντίον τὰ τρία ἐπόμενα ἀρχικὰ τοῦ αἰῶνος ἔτη 1700, 1800, 1900 θὰ ἦσαν κοινὰ· τὸ ἔτος 2000 ἐπίσης θὰ ἦτο δίσεκτον, ἐν ᾧ τὰ ἐπόμενα 2100, 2200, 2300 θὰ ἦσαν κοινὰ, τὸ ἔτος 2400 δίσεκτον καὶ τὰ 2500, 2600, 2700 κοινὰ καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς· ἐξ οὗ ἔπεται *δυ πάντα τὰ ἀρχικὰ τοῦ αἰῶνος ἔτη εἶναι κοινὰ, πλὴν ἐκείνων τῶν ὁποίων αἱ δεκάδες τῶν αἰῶνων εἶναι διαίρεται διὰ 4 καὶ τὰ ὁποῖα εἶναι δίσεκτα (1600, 2000, 2400, 2800 κτλ.)*.

Τοιοῦτος ἐν τῇ ἀπλότητι αὐτοῦ ὁ γρηγοριανὸς κανὼν τῆς παρεμβολῆς, ὅστις δικαίως θεωρεῖται τόσον σοφὸς ὅσον καὶ πνευματώδης. Πᾶς τις ἐννοεῖ ὅτι, ἂν ἡ ὑπὸ τῶν Ἀλφονσίνων πινάκων παρεχομένη τιμὴ τῆς διάρκειας τοῦ τροπικοῦ ἔτους ἦτο ἀκριβής, αἱ ὥραι τοῦ ἔτους θὰ διετηροῦντο διαρκῶς εἰς τὴν αὐτὴν πάντοτε θέσιν ἐν τῷ ἡμερολόγιῳ.

Ἄλλ' ἡ ὑπὸ τῶν Ἀλφονσίνων πινάκων παρεχομένη τιμὴ ἀνεγνωρίσθη διὰ μεταγενεστέρων παρατηρήσεων ὡς παρέρχουσα εἰς τὸ μέσον τροπικὸν ἔτος ὑπεροχὴν ἀρκοῦσαν ν' ἀναβιβασθῇ μετὰ χρόνον ἐκτιμητῶν εἰς μίαν ὀλόκληρον ἡμέραν. Ἴνα ὅμως ἡ ἐν λόγῳ ὑπεροχὴ ἀναβιβασθῇ εἰς μίαν ὀλόκληρον ἡμέραν, ἀνάγκη νὰ παρέλθωσι τριάκοντα καὶ κατ' ἀκριβεστέρους ὑπολογισμοὺς τεσσαράκοντα αἰῶνες! Ἄρ' ἑτέρου τὸ φάρμακον ὑπεδείχθη διὰ τῆς ἀπαλοιφῆς ἐνὸς δισέκτου, ὁποῦν ἐπέλθῃ ἢ κατ'ἀλλήλους περιστάσις.

Ἐν τούτοις τοῦτο ἤρκεσεν ὅπως κατηγορήσῃ τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου ὡς ἀνακριβοῦς καὶ ζητήσῃ προηγουμένην τροποποίησιν τούτου, πρὶν ἢ ἐπιληφθῶσιν οἰασθήποτε τοιαύτης διὰ τὸ Ἰουλιανόν.

Ὁ Mädlar καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Dorpat, ὅστις δὲν ἐπαύσατο μεμρῶμενος διαρκῶς τὴν Ρωσικὴν διὰ τὴν μόνωσιν εἰς τὴν ὁποίαν τὸ ἡμερολόγιον κρατεῖ τοὺς πληθυσμοὺς αὐτῆς, ἤθελε πρὸ παντός νὰ παύσῃ ἡ λειτουργία τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον προέτεινε κατὰ τὸ 1863 ἡμερολόγιον, φαινομενικῶς νέον, διὰ τῆς ἀπαλοιφῆς ἐνὸς δισέκτου ἀνὰ 128 ἔτη, ἵνα οὕτω παρακαμφθῶσιν αἱ τε θρησκευτικαὶ καὶ ἔθνικαὶ δοξασαί τῆς χώρας.

Γνωστὸν σήμερον τυγχάνει ὅτι ἡ μέση διάρκεια τοῦ τροπικοῦ ἔτους εἶναι 365 ἡμ. 5 ὥρ. 48 λ. 51 δ., 93· τὸ ποσὸν τοῦτο ἀφαιρούμενον ἐκ τῶν 365 ἡμ. 6 ὥρ. παρέχει:

365 ἡμ.	5 ὥρ.	59 λ.	60 δ.
365	5	48	51, 93
11 λ. 8 δ., 07 ποσὸν καθ' ὃ			
ὑπερέχει τὸ Ἰουλιανὸν τοῦ Τροπικοῦ. Ἐὰν ἤδη τὸ ποσὸν τοῦτο πολλαπλασιασθῶμεν ἐπὶ 128, ἔχομεν 11 λ. 8 δ., 07 × 128 = 1408 λ. 1037 δ., 96, ἧτοι 23 ὥρ. 45 λ. 12 δ., 96, καθ' ἃς ὑπερβάλλει τὸ Ἰουλιανὸν ἔτος τοῦ Τροπικοῦ κατὰ τὸ διάστημα τῶν 128 ἐτῶν.			
Ἐὰν τὸ ποσὸν τοῦτο ἀφαιρέσωμεν ἐκ τῶν 24 ὥρων, ἧτοι τῆς μιᾶς ἡμέρας, ἔχομεν.			
	23 ὥρ.	59 λ.	60 λ.
	23	45	12, 96
	14 λ.		17 δ., 04

Κατὰ συνέπειαν τὸ σφάλμα ἢ μᾶλλον ἡ ὑπεροχὴ τοῦ

Ἰουλιανοῦ ἔτους πρὸς τὸ Τροπικὸν θὰ ἀνῆρχετο ἐν διαστήματι 128 ἐτῶν εἰς μίαν ὀλόκληρον ἡμέραν περίπου, μικροτέραν κατὰ 1 λ. 17 δ., 04· ἐὰν ὑποθέσωμεν χάριν μεζιζονος ἀκριβείας τὸ ποσὸν τοῦτο ἴσον πρὸς 15 λ., ἔπρεπε νὰ παρέλθωσιν ὑπερεκτὸν κύκλοι ἕκαστος ἐξ 128 ἐτῶν ἵνα τὸ ποσὸν τοῦτο ἀνέλθῃ εἰς μίαν ἡμέραν.

Τὸ διάστημα τοῦτο τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου θὰ ἦτο ἀρκούντως σταθερὸν· προσθέτομεν μάλιστα ὅτι κατὰ νεωτέρας ἐκτιμήσεις ἐπὶ τοῦ τροπικοῦ ἔτους ἀπαιτοῦνται πλέον τῶν 20000 ἐτῶν πρὶν ἢ τὸ διάστημα τοῦ ἡμερολογίου ἀνέλθῃ εἰς μίαν ἡμέραν. Διατί λοιπὸν θὰ εἶπη τις νὰ μὴ γίνῃ τοῦτο ἀποδεκτόν;

Πρῶτον μὲν διότι τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα σφάλλεται ἐκ τῆς βλάβης· διότι δὲν συμφωνοῦσιν ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τοῦ Τροπικοῦ ἔτους, ἵνα μετ' ἐμπιστοσύνης γίνῃ δεκτὴ ἡ ποσότης τῶν 128 ἐτῶν μᾶλλον ἢ τῶν 130 ἢ 132 κλπ. Οὕτω λ. χ. δὲν κατωρθώθη ἀκόμη νὰ γνωσθῇ ἂν ἀπαιτεῖται διάστημα 12800 ἢ μείζον ἔτι πρὶν ἢ τὸ ποσὸν τοῦτο ἀνέλθῃ εἰς μίαν ἡμέραν !!!

Ἄλλ' ὑποθέτοντες πρὸς στιγμὴν ὅτι δυνάμεθα νὰ συμφωνήσωμεν ὡς πρὸς τὸ ἔτος ἐξ οὗ θὰ ἀφῆροῦμεν μίαν ἡμέραν καὶ ὅτι τὸ ἔτος τοῦτο θὰ ἦτο δίσεκτον, δὲν εἶναι ὅλως παράδοξον νὰ προσπαθῶμεν νὰ σύρωμεν, τρόπον τινά, ἐν τῇ αἰωνιότητι τὴν διαφορὰν μιᾶς ἡμέρας μετὰ τοῦ ἡλίου, ἐν ᾧ εὐκόλως ἠδυνάμεθα νὰ ἀφαιρέσωμεν τὴν διαδοχικὴν προσθήκην τοῦ ἐτησίου διαστήματος καὶ ἧτις προσθήκη καθ' ἕκαστον 128^{ον} ἔτος θὰ ἦτο μία περίπου ἡμέρα;

Ἐπίσης ἀφοῦ 128 ἔτη πολλαπλασιαζόμενα ἐπὶ τρία δίδουσι 384 καὶ ἀφοῦ ἄπασι ἡ διαφορὰ μετὰ τοῦ κανόνος τῆς παρεμβολῆς, ἦν προτεινοῦσα, καὶ τῆς τοῦ γρηγοριανοῦ ἐγκρίεται εἰς τὴν ἀπαλοιφὴν τριῶν δισέκτων ἀνὰ 384 ἔτη μᾶλλον ἢ ἀνὰ 400, θὰ ἐρωτήσῃ τις, διὰ τόσον

μικρὰν ποσότητα νὰ μεταβληθῇ τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον; Συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω θὰ παρατηρήσωμεν ὅτι πολὺ εὐκολώτερον εἶναι διὰ τὴν χρονολογίαν νὰ παραλείπωμεν ἐν δίσεκτον εἰς τὴν ἀρχὴν ἕκαστου ἔτους, ἀρχικοῦ αἰῶνος — πλὴν τῶν διὰ 4 διαίρετων — παρὰ νὰ προβαίνωμεν εἰς τὴν ἐξαιρέσιν ταύτην ἀνὰ πᾶν 128^{ον} ἔτος.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ὑπάρχουσιν ἀκριβῶς σπουδαιότατοι λόγοι, καθαρῶς ἐπιστημονικοί, οἵτινες ἐλέχθησαν ἐκ μέρους ἐνὸς ἀληθοῦς ἡγεμόνος τῆς Ἐπιστήμης καὶ ὅστις ἐπὶ πλέον εἶναι εἰδικότης ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν θέματι ἡμῶν· «*τοῦτο εἶναι πῆδημα ἐν τῷ σκότει*» τούτῃ: «*parafronung*» νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν βελτίωσιν τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου». «*Es wäre ein Sprung in's Dunkle, den gregorianischen Kalender verbessern zu wollen*».

Ὁ σοφὸς οὗτος ὁ μὴ διστάζων νὰ μεταχειρισθῇ ἔκφρασιν τοσοῦτον τολμηρὰν εἶναι αὐτὸς ὁ πρόεδρος τοῦ διεθνοῦς συνεδρίου τῶν μέτρων καὶ βαρῶν, ὁ καθηγητῆς κ. Förster, διευθυντῆς τοῦ ἀστεροσκοπεῖου τοῦ Βερολίνου. Ὅσον ὅμως μέγα καὶ ἂν εἶνε τὸ κύρος τοῦ διαστήματος τούτου ἀστρονόμου, ἡ βαρῦτης τοῦ ζητήματος ἀπαιτεῖ νὰ κλίνωμεν πρὸ τῆς λογικῆς καὶ οὐχὶ πρὸ οἰασθήποτε προσωπικότητος.

Ἰδοὺ δύο λόγοι, οἵτινες οὔσαι ἐπιβάλλονται εἰς τὸ θέμα ἡμῶν. Ὁ πρῶτος εἶναι, ὅτι αἱ ἀνωμαλίας τῆς διάρκειας τοῦ τροπικοῦ ἔτους ὡς καὶ πολλαπλαῖα καὶ πολύπλοκα αὐτῶν αἰτία δὲν εἶναι εἰσέτι ἀρκούντως γνωσταί.

Ὁ δεύτερος λόγος εἶναι ὅτι ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν παρατηρήσεων ὅπως τὸ διάστημα τοῦ γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου καταστή δυνατὸν νὰ ἐλαττωθῇ ὑπὸ μόνου τοῦ ἀποτελέσματος τῶν κοσμικῶν νόμων.

Ἀμφότεροι οἱ λόγοι οὗτοι χρήζουσιν ἐξετάσεως· ἀρχόμεθα ἐκ τοῦ πρώτου

[Ἐπεται συνέχεια]

N. K. ΤΡΟΒΣΚΙΑΝΕ
Δ. Φ. Ε.

Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΑΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

ΕΝ ΤΗΓ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ

Ἐρρίθη ἡ ἰδέα ὑπὸ τινων περὶ τῆς ἀπεμπολήσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἀναρμόστου πρὸς τὸν σκοπὸν ὃν δέον νὰ ἐκπληροῖ ἡ μουσικὴ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἢ διότι αὐτὴ ἀπομακρυνομένη τῶν πατροπαράδοτων ἀρχῶν παραβλάπτει τὰ ἔθνικα ἰδεώδη. Μόλις ἀνεκινήθη τὸ ζήτημα τοῦτο, ὡς μὴ ὠφελεν, ἐξεδόθη καὶ ἐγκύκλιος τῆς Σ. Ἱερᾶς Συνόδου, δι' ἧς συνιστάται ἡ Βυζαντινὴ μουσικὴ πρὸς τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς τοῦ τόπου καὶ μόνον ὅτι δὲν ἐζητήθη ὁ ἀφορισμὸς τῆς νεωτέρας μουσικῆς. Τὸ ζήτημα τοῦτο διήρκεσεν εὐθὺς τοὺς φιλοθρήσκους ἀκροατὰς εἰς δύο μερίδας. Καὶ οἱ μὲν ἐκηρύχθησαν ὑπὲρ τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς προφασίζομενοι τὰς πατροπαράδοτους ἀρχὰς, οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι νὰ ἐπηρεασθῶσιν ἐκ τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς ἢ καὶ κακῶς ἐπηρεαζόμενοι ὑπὸ ταύτης κακῶς φέρουσι τὴν ἔλλειψιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἢ μᾶλλον τῆς νεωτέρας μουσικῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Ἄς ἰδῶμεν ποίαν σχέσιν ἔχει ἡ μία μουσικὴ πρὸς τὴν ἄλλην καὶ κατὰ πόσον αὕτη ἢ ἐκείνη ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν ὃν ὀφείλει ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ νὰ ἐκπληροῖ.

Ἡ Βυζαντινὴ μουσικὴ εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὸ μουσικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐπεκράτει εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, δύναται δὲ νὰ θεωρηθῇ θυγάτηρ τῆς πρωτογόνου μουσικῆς, ἧτις

τελευταία ὑπὸ τῶν πρωτογόνων ὀργάνων ἐκπροσωποῦμένη ἀπέδιδεν ἀτέρμονας καὶ ἀρρυθμοὺς μελωδίας.

Τὰ ὄργανα, ἅτινα εἶχεν ἐν χρήσει ὁ λαὸς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ὡς ἡ φλογέρα κτλ., μὴ κατασκευαζόμενα τεχνικῶς ἀπέδιδον ἤχους διαφόρους ἀπ' ἀλλήλων οὐχὶ καθ' ὠρισμένον τι διάστημα, προέκυψαν δὲ οὕτω τὰ γνωστὰ ἐν τῇ Βυζαντινῇ μουσικῇ τέταρτα τόνων.

Ἡ μουσικὴ αὕτη δὲν εἶχεν ἐλευθερίαν ἐνεργείας, διότι τὰ ὄργανα ὡς ἐποιοῦτο ὁ λαὸς χρῆσιν ἦσαν εἰς τοιοῦτο σημεῖον ἀτελεῖ, ὥστε πολλοὺς περιορισμοὺς εἶχε κατ' ἀνάγκην ἡ μουσικὴ αὕτη. Καὶ σήμερον ἔτι εἰς πλείστα ὅσα μέρη τῆς Ἑλλάδος τοιοῦτων ἀρχαίων ὀργάνων σφραζομένων, ἢ μουσικῆ ἢ λαϊκῆ ὁμοίους ἔχει περιορισμοὺς τὸ σαντοῦρι, διὰ τοῦ ὁποῖου συνοδεύεται ὁ ἀνατολικὸς ἀμάνες καὶ τὰ προσόμοια λαϊκὰ ἔσματα, δὲν ἐπιτρέπεται ἐνεκεν τῆς ἀτελείας αὐτοῦ τὴν ποικιλίαν εἰς τόνους καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἔσματων τούτων, δι' ὃ καὶ λίαν μονοτόνως εἶναι ταῦτα περιορισμένα μετὰ τὸ ἐνὸς ἢ δύο τόνων, μὴ δυνάμενα δὲ νὰ ἐπεκταθῶσι πέραν τούτων ἀναζητοῦσι καὶ μορφώνουσι τόνους μετὰ τῶν εἰρημίνων ἀρχικῶς εὐρισκομένων, τὰ τεταρτόνια. καὶ τὰς ναυουριστικὰς ἐκείνας μεταβάσεις ἀπὸ ἐνὸς τόνου εἰς ἄλλον εὐρίσκεται δηλαδὴ μετὰ τῶν δεσμών, τοὺς ὁποῖους ἡ

μουσική αυτή άδυνατεί να διαρρήξη ένεκα τής άτελείας τών λαϊκών τούτων οργάνων. Είπε αληθές ότι μόλις τὰ δεσμά ταύτα, μόλις τούτους τούς άφορισμούς έχει να επιδείξη ή άνατολική αυτή μουσική άδάμαντας, τούς όποιους θά εξήλευεν ή νεωτέρα.

Η Βυζαντινή μουσική, ταύτης ούσα θυγάτηρ, εύρίσκεται μεταξύ όμοίων δεσμών, έχει όμως και αυτή περισσότερους έτι άδάμαντας να επιδείξη. Τούτο είναι και έν τών επιχειρημάτων ύπέρ τής Βυζαντινής, δέν πρέπει δέ να φανή τούτο παράδοξον ή έκπληκτικόν, διότι υπάρχουν ως γνωστόν έργα ζωγράφων δι' ενός μόνον ή δύο χρωμάτων κατεσκευασμένα, άτινα είναι όντως άξιοθαύμαστα διά τήν έκφρασιν και τήν τελειότητα, αλλά τούτο δέν είναι λόγος καταργήσεως τής ποιικιλίας τών χρωμάτων και τών συνδυασμών τούτων.

Τά πρωτόγωνα ταύτα όργανα έτελειοποιήσαν τήν φλογέραν άντικατέστησεν ό πλαγιάλος, τὰ σαντούρια κτλ., τό τετράχορδον κτλ. και σύν τούτοις όλίγον κατ' όλίγον ή μουσική άπέτιναξε τὰ εκ τής άτελείας τών οργάνων δεσμά και διά βαθμιαίας εξέλιξεως άνευρε τεχνικά όρια χωρίς ταύτα τό παράπαν να κωλύσει τήν έλευθερίαν τής μουσικής.

Η Μουσική έν άλλιοις λόγοις δι' εξέλιξεως έτελειοποιήθη. Υπέικον όθεν τό αίσθητήριον τής ακοής εις τήν ακρόασιν τής εξελισσομένης μουσικής τής τελειότερας άδυνατεί να ήπηρεασθή καλώς υπό τής ακρόάσεως τών πρωτογόνων άσμάτων, επί τών όποιων έρείδεται ή βυζαντινή μουσική. άν δέ δέν εξωτραχίσθη ακόμη εκ τής εκκλησίας, τούτο όφείλεται τό μόν εις τήν θεωρίαν τών πατροπαράδοτων, θεωρίαν άκρωσ σακληράν εις ήν εσχάτως προσετέθη και ή τής επιδράσεως τής μουσικής τής νεωτέρας επί τού έθνικου ιδεώδους. Άς ιδώμεν νύν ποιος ό σκοπός τής μουσικής έν τή εκκλησία και κατά πόσον εκπληροί τόν σκοπόν τούτον αυτή ή εκείνη ή μουσική. Η θρησκεία εισαγαγούσα τήν μουσικήν έν τοις ναοίς σκοπεί να προσανατολίση τήν ψυχήν πρós τὰ ύψηλά τής θρησκείας διδάγματα και δοξασίας, ή μουσική δ' όντως κεντούσα άπ' ευθείας τήν ψυχήν άπογορεύει τόν ακροατήν τού γήινου ύλικου περιβάλλοντος εξυψούσα τούτον μέχρι τού άπειρου και διά τού νοϋ άκαταλήπτου τής θεότητας' χρησιμεύει δηλαδή ως ψυχικόν διεγερτήριον, ως γίνεται εις τόν πόλεμον ένθα διά τής σάλπιγγος και τών γοργών έμβατηρίων ό άνθρωπος λησμονών τούς κινδύνους τού πολέμου εξυψούται και προσανατολίζεται πρós τήν ιδέαν τής πατριδος μετά χαράς και καρτερίας βιώνων πολλάκις πρós βέβαιον θάνατον. Εις τήν εκκλησίαν ως και εις τήν μάχην ή μουσική άποτελεί τό ψυχικόν διεγερτήριον πάντα τὰ αισθητά τὰ ύλικά καθέδουσι, μόνον δέ έργαγορεί ή ιδέα, ήτις ως ήλιος τό διανοητικόν στερέωμα κατευγάζουσα άμαυρώνει τήν λάμπιν τών λοιπών πυγολαμπίδων.

Η μουσική ή άνάλογος μετά τού έσωτερικου τών ναών διακόσμου ως και τής σμής τού λιθανωτου και τών λοι-

πών παραστάσεων εκπληροϋσι τόν σκοπόν τούτον ως εκπληροί εις τήν μάχην ή σάλπιγγ, τό έμβατήριον, ό κρότος τών πυροβόλων και ή όσμη τής πυρίτιδος.

Τά διεγερτήρια ταύτα μέσα είναι φυσικά, άνάλογα πρós τήν αισθητικήν άνάπτυξιν τών ανθρώπων τών διαφόρων εποχών και έθνών.

Ημείς και μεθ' ήμών πλείστοι ουδόλωσ διεγείρονται ψυχικάς επί τή ακρόασει τών ψαλμών τής βυζαντινής μουσικής, καιτοι πολλάκις διακρίνομεν, ως και άλλαχού είπομεν, μουσικούς άδάμαντας' ή πρò τών ώτων ήμών παρέλασις τών διαφόρων ναουριστικών ψαλμών—άν μάλιστα υπό άτέγων ψαλτών ή βυζαντινή μουσική δολοφονήται— έχει ως άποτέλεσμα τήν άπομάκρυνσιν ήμών από τής εκκλησίας, ένφ ακούοντες νεωτέραν μουσικήν, τετραφωνίαν, έν τή εκκλησία ακούόντως προσανατολίζομεθα πρós τήν ιδέαν τής θρησκείας. Βεβαίως και εις πλείστους άλλους ή βυζαντινή μουσική δέν εξυπηρετεί τόν σκοπόν όν έπρεπε να εξυπηρετή, είναι όμως αληθές ότι ούτοι είναι όλίγοι σχετικώς πρós τούς άλλους, οϊτινες ακόμη ήπηρεάζονται υπό ταύτης και έπομένως ή εξοστράκισις αυτής είναι πάλιν έντελώς παράλογος. 'Αλλ' όχι μόνον τούτο' ή μουσική αυτή παρ' όλας τās άτελείας αυτής ενέχει και φράσεις, αιτινες είναι όντως έξοχοι' αι φράσεις αυται είναι εκείναι, αιτινες και σήμερα δύνανται να υπαχθώσιν εις τούς κανόνες τής νεωτέρας μουσικής. Διά τόν λόγον τούτον δικαίως μόν συνεστήθη ή βυζαντινή μουσική, δέν έπρεπεν όμως να ληφθῆ γενικόν μέτρον, αλλά να ύφίστανται ως ύφίσταντο μέχρι σήμερα και νασι τινες, εις τούς όποιους θά ήδύναντο να προσέρχωνται και οι όπαδοί τής τετραφωνίας και ως γίνεται τούτο εις τās ελληνικάς εκκλησίας τού έξωτεριου, αιτινες βεβαίως δέν θά υποκύψωσιν εις τήν εγκύκλιον τής Σ. 'Ιερῶς Συνόδου.

Ερρήθη ότι προσκρούει εις τās πατροπαράδοτους άρχάς και εις τὰ έθνικά ιδεώδη' τότε παρκαλούμεν τόν άναγκώστην να άπεκδυθῆ τὰ σημερινά ένδύματα, να εξέλθῃ φουσταναλλοφορών ή, άν θέλῃ έτι ευκλεέστερα ιδεώδη, να εξέλθῃ γυμνόπους φορών χλαμύδα κ.τ.λ.

Ο χρόνος έχει ως άποτέλεσμα τήν εξέλιξιν τών πάντων, τό δέ κίνημα τού διαπρεπούς πολιτευτου και ή εγκύκλιος τής Σ. 'Ιερῶς Συνόδου ουδέν άλλο είναι παρά κραυγή διαμαρτυρίας κατά τής επιδράσεως τού χρόνου, ήτις μόνον κραυγή ούσα είναι άνίκανος να άναχαιτίση τό άκατάσχετον βεύμα τού χρόνου. καθ' ότι πάντα κατά νόμον αναλλοίωτον εξέλισσονται. Η δέ τελειοποιήσις τής βυζαντινής μουσικής ουδέν άλλο θά παραγάγῃ ή πάλιν τήν νεωτέραν μουσικήν έχουσαν χροιάν βυζαντινήν. Τούθ' όπερ πρέπει ταχέως να γίνη διά να μη επέλθῃ ή άπομάκρυνσις από τής εκκλησίας αρκετής μερίδος ανθρώπων, ήτις άπομάκρυνσις άποτελεί πολύ μεγαλύτερον κίνδυνον διά τὰ έθνικά ιδεώδη, έν όσφ λίαν όρθώς ταύτα εξαρτῶνται από τής ορθοδόξου ελληνικής εκκλησίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Τ. ΜΟΝΤΣΕΑΝΤΟΣ
Διπλωματούχος τού 'θδειου της Βιέννης.

ΗΦΑΙΣΤΕΙΟΓΕΝΕΙΣ ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΙ-ΣΕΙΣΜΙΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΛΛΩΝ.— Η φοικαλέα και άνήκουστος διά τήν ταχύτητα αυτής καταστροφή, ή έπελθοϋσα εις τό σύμπλεγμα τών μικρών 'Αντιλλών, ιδίως δέ εις τήν περικαλλή και εύφορον νήσον Μαρτινίκαν, και τήν όποιαν λεπτομερώς περιεγράψαμεν έν τῷ Γ' τεύχει, έξακολουθεί εισέτι έπιτελοϋσα τό από δύο περίπου μηνών άρξάμενον ολέθριον αυτής έργον. Έξ έτέρου τοιαυτή πελωρία εξέγερσις και έκτίναξις τών έν τοις εγκάτοις τού ήμετέρου πλανήτου έδραζομένων γήινων εκρηκτικών ύλών προκαλεί παντός τήν προσοχήν επί τών ήφαιστειογενών φαινομένων ως και τών αιτίων τών άπεργαζομένων ταύτα. Δέν ήά ήτο άρα παράκαιρον οϋδ' άπω τού σκοπού τού περιοδικου τούτου ή έν πάση τῇ δυνατῇ συντομίᾳ ανάπτυξις μὲν άφ' ενός τών αιτίων εκείνων, άτινα άπεργάζονται τὰ φαινόμενα ταύτα, παράθεσις δέ άφ' έτέρου συνοπτικου πίνακος περιλαμβανόντος τās μέχρι σήμερα γνωστās έν τῇ 'Ιστορίᾳ καταστροφῶς, τās όποιας τὰ μεγαλοπρεπέστατα όσον και φρικωδέστατα ταῦτα φαινόμενα έπέφερον επί τήν επιφάνειαν τού ήμετέρου πλανήτου.

Εις εκάστην μικράν ή μεγάλην εκρηξιν ήφαιστείου δύο τινά, ουσιαδώς διάφορα άλλήλων, δύναμεθα να διαστειλωμεν 1ον τὰ αιτια τὰ άπεργαζόμενα εκάστην εκρηξιν και 2ον τήν έν τοις σπλάγγνοις τής γῆς παρουσίαν ύλης εκρηκτικῆς. Η εκρηκτική αυτη ύλη εύρίσκεται έντός διαφόρων τόπων τών γήινων σπλάγγνων και θεωρείται ως διαλύσις ύδρατιών, υπό παμμεγίστην πίεσιν, έντός τής μήξης λάβας, εύρισκομένης έν τετηκνίᾳ και διαπύρην καταστάσει. Παρατηρείται ακριβώς ένταυθα τό φαινόμενον τό όποιον συμβαίνει εις τὰ ύδατα εκείνα τὰ εκλύοντα διάφορα αέρια, και πρò παντός άνθρακικόν οξϋ και εις τὰ όποια τούτο, ένεκα τής υπερμέτρου πίεσεως ήν ύφίστανται, διαλύεται έντός τής μήξης αυτών. Γνωστόν τοις πάνσι είναι ότι άν εκπωματισωμεν φιάλην περιέχουσαν ύδωρ υπό μεγάλην πίεσιν κεκορησμένον δι' άνθρακικου όξέος, τό μὲν ύγρὸν αφρίζον εξακοντίζεται τής φιάλης, τό δέ άνθρακικόν οξϋ άπελευθερούμενον τής ύφ' ήν εύρίσκεται πελωρίας πίεσεως επανέρχεται εις τήν αέριον αυτου φυσικήν κατάστασιν, επανακτῆ τόν πρò τής έν τῷ ύδατι διαλύσεως όγκον αυτου και παρασύρει μετ' αυτου έξερχόμενον τό ύγρὸν εις ό ήτο διαλυμένον.

Έκαστον λοιπόν ήφαιστειον δύναται να παραβληθῆ πρós γιγάντειον φιάλην περιέχουσαν τοιούτον αεριούγον ύδωρ έν όσφ μὲν ή φιάλη αυτη είναι πεπωματισμένη, οϋδέν έξωτερικόν εκδηλοϋται φαινόμενον, μόλις όμως βήγμα τι ένεκα οιασδήποτε αιτίας παραχθῆ έν τοις σπλάγγνοις τής γῆς και θέση εις επικοινωνίαν τὰ τετηκνύτα αυτῆς εγκάτα μετά τής ατμοσφαιρας, άμεσος προκαλείται εκρηξις, ένεκα τής όποιας έκτινάσσονται έν τῷ αέρι πάντα όσα κατά τήν διάβασιν αυτῆς εύρίσκονται και ιδίως μετά τήν εκ σποδου και μικρών λιθων βροχήν, εκχέεται λάβα διάπυρος.

Ίνα λοιπόν εκραγῆ ήφαιστειον τι, αρκεί ν' ανοιχθῆ συγκοινωνία μεταξύ τών εγκάτων τής γῆς και τού έξωτερικου τής ατμοσφαιρας αέρος και να επέλθῃ χαλάρωσις εις τήν αντίστασιν τού πώματος τού φράσσοντος, τρόπον τινά, τό στόμιον τού ήφαιστείου. Νύν εξετάσωμεν τίνι τρόπῳ παράγεται ή εκρηκτική ύλη, ή ένοικούσα έν τοις σπλάγγνοις τής γῆς, ή λάβα.

Δέν δύναμεθα να παραδεχθώμεν ότι ή λάβα αυτη είναι άργέγονος και ότι εύρίσκεται διαρκώς αναλλοίωτος έντός τών εγκάτων τής γῆς, διότι έν τοιαυτή περιπτώσει τό φαινόμενον τών εκρηξεων θά ήτο συνεχές και οϋί διαλείπον. 'Ανάγκη άνευ οϋδεμιᾶς αμφιβολίας να δεχθώμεν ότι τό έν τοις εγκάτοις τής γῆς εισερχόμενον ύδωρ παραχωρείται εις αυτὰ εκ τής έξωτερικῆς αυτῆς επιφανείας.

Η θεωρία αυτη, τής υπό τών ήφαιστειογενών τούτέστιν εργαστηρίων παραδοχῆς ύδατος, λαμβανομένης ύπ' όφιν τής εκεί επικρατούσης ύψηλῆς πίεσεως, φαίνεται εκ πρώτης ύψεως οϋί πιθανή, ή μάλλον άπάρადεκτος.

Έν τούτοις όμως ένταυθα έγχωρεί μία τών μεγαλειτέρων εκείνων άρμονιών τής φύσεως, διά τās όποιας πολλάκις εκπλήσσεται τό ανθρώπινον πνεύμα.

Τό ήφαιστειογενές τούτο ύδωρ, όπερ τὰ μάλιστα άναγκαίον είναι εις τήν κυκλοφορίαν και τήν γένεσιν τών έσωτάτων ύλικών,

κυκλοφορίαν ήτις έν συνόλῳ άποτελεί ένα τών ουσιαδεστάτων παραγόντων τής γήινης φυσιολογίας, φέρεται εις χώρας υπερθερμούς και εκεί δι' άποκλεισμοϋ μίγνυται μετά τής μήξης τής λάβας.

Εις τās χώρας ταύτας ή θερμοκρασία, ένεκα τής πίεσεως ήν εξασκουσι τὰ υπερκείμενα γήινα στρώματα, είναι υπερμέτρος' οι έντός τών χωρών τούτων εύρισκόμενοι πελωριοι όγκοι υπερθερμαινόμενοι διά τής άμοιβαίας πίεσεως ήν ύφίστανται, εξατμίζουσιν ακαριαίως τό διά διαποίσεως εισελθόν εκεί ύδωρ, όπερ υπό τās άρίστας τών συνθηκών εύρισκόμενον ένσωματοϋται έν αυτοις, καταβιβάζει τό σημείον τής βεστοποιήσεως αυτών και μεταβάλλει τήν ύδαρῆ διάλυσιν εις θαμνιλή λίμβαν, ήτις και άναμεινει τήν κατάλληλον στιγμήν ήνα δι' εκρηξων εξέλθῃ τών εγκάτων τής γῆς.

Αυτη έν συνόψει ή πιθανότερα και άπλούτερα θεωρία τών ήφαιστειων εκρηξεων, τών φοβερών τούτων εκρηξεων τών όποίων δυστυχώς διά τήν ανθρωπότητα λίαν νωπὰ εισέτι είναι τὰ καταστρεπτικώτατα αυτών άποτελέσματα και αι όποια έν βροπή όφθαλμού πόλεις άκμαζούσας μεταβάλλουσιν εις τέφραν, έρείπια και νεκροταφείον άπέραντον, πεδιδάς εύφόρους και δάση θάλλοντα και σκίοεντα εις λίμνας πυρίνας, και ατμόσφαιραν καθαράν και διαυγή, εις κόλασιν ένθα πᾶς όργανισμός άδυνατεί, έστω και πρós στιγμήν να ύπάρξῃ... 'Απέραντον νεκρικόν σάβανον καλύπτει πᾶσαν εκείνην τήν χώραν, έφ' ής εξεγυθή τό καταστρεπτικόν τών ήφαιστείων προίον!

Έλθωμεν νύν και παρατηρήσωμεν τό άπέραντον νεκροταφείον, όπερ παρεσκεύασαν αι ήφαιστειογενεις εκρηξεις και έτερον συγγενές αυτῆς φαινόμενον, οι σειμοί. Έν έτει 79 μ. Χ. καταστράφησαν ή Πομπηία και τό 'Ηράκλειον, θύματα 50000· 1667 ή Κεμάχα, 80000 θύματα· 1692, ό Βασιλικός λιμνῆ 'Ιαμαίικας, 30000 θύματα· 1693, ή Σικελία, 100000 θύματα· 1703, ή 'Υεδδϋ έν 'Ιαπωνία, 210000· 1731, τό Χνίσειν-Χόα έν Κίνα, 120000 ή Λίμα και τό Καλλάο, εις τό Περού, 18000· 1751, τό Port-au-Prince, έν 'Αιτή 3000· 1755, τό 'Αντιώ εις τόν 'Ισημερινόν, 5000, και ή Λισαβών, 50000· 1767, ή Μαρτινίκα, 800· 1788, ή 'Αγία Λουκία, 900· 1791, αι Περούβιαναι και Κολομβιαναι 'Ανδεις, 40000· 1812, τό Καρακάς, 12000· 1839, ό Βασιλικός Διμήν τής Μαρτινίκας, 700· 1842, τό 'Ακρωτήριον τής 'Αιτῆς, 4000· 1859, τό 'Αντιώ εις τόν 'Ισημερινόν, 5000· 1868, έν Περούβιζ, 20000· 1883, τό Κρακατόα εις τήν 'Ιαύαν, 35000· 1895, ή Καματάχι έν 'Ιαπωνία, 51000· 1902, ή Κεμάχα, 3000. εις τήν Γουτεμάλαν, 700 και εις τόν 'Αγιον Πέτρον τής Μαρτινίκας, 40000.

Ίδου τό άπέραντον νεκροταφείον, όπερ αι σπουδαιότεραι τών εκρηξεων ήνοιξαν επί τής γήινης επιφανείας. Έξετάσωμεν ήδη τας μικράς 'Αντιλλας, τό θλιβερόν τούτο τής καταστροφῆς θεάτρον.

Όλίγοι έν τῇ 'Ιστορίᾳ τής ανθρωπότητος αριθμούνται καταστροφαι όμοια τῇ έπιτελεσθεισῇ έν ταις θαλάσσις τών μικρών 'Αντιλλών' έν διαστήματι ελαγίστων δευτερολέπων πελωρία ήφαιστειώδης εκρηξις ήρκεσε να εξαφανισῃ ολόκληρον πόλιν μετά πολλών αυτῆς περιγύρων και να επιφέρῃ τόν θάνατον εις υπερτεσσαράκοντα χιλιάδας ανθρώπων, εις όσας αναβιβάζονται μέχρι τής σήμερα τὰ θύματα τής καταστροφῆς. Βεβαίως δέν λέγομεν ότι ό κόσμος δέν παρέστη πρò παρομοίου θλιβερού θεάματος από τού κατά τό έτος 79 μ. Χ. καταποντισμοϋ τής Πομπηίας και τού 'Ηρακλείου, τήν περιγραφῆν τού όποιου ό Πλίνιος ό νεώτερος άφηκεν ήμιν, πρέπει όμως να μη λησμονηθῆ και ή φοβερά εκρηξις τού ήφαιστείου τής 'Ιαύας Κρακατόα, ήτις επίσης έπέφερε τόν θάνατον εις 35000 πρόσωπα.

Μεθ' όλα τὰ άπερίρριθμα τηλεγραφήματα, τὰ όποια καθ' εκάστην φθάνουσιν εκ τού άπέραντου τής καταστροφῆς θεάτρον, δέν δύναται τις εισέτι να συλλάβῃ ασφαλῆ ιδέαν τών έν Μαρτινίκα διαδραματισθέντων' θά προσπαθώσωμεν έν τούτοις να δείξωμεν τὰ γενικά αιτια τού φοβερού συμβάντος και να καταδείξωμεν όποιον ήτο τό μέρος τής σφαιρας εις τό όποιον έγένετο οιδικώς ή καταστροφή. 'Απασαι αι εκ τής θαλάσσης τών 'Αντιλλών ληφθεΐσαι πληροφοριαί αναφέρουσιν ότι αι εκρηξεις δέν περιωρίσθησαν μόνον έν Μαρτινίκα, άλλ' εις άπαν τό σύμπλεγμα τών μικρών 'Αντι-

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΕΤΡΟΣ ΤΗΣ ΜΑΡΤΙΝΙΚΑΣ
ΠΡΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ

ΤΟ ΟΡΟΣ ΠΕΛΕΙΑ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

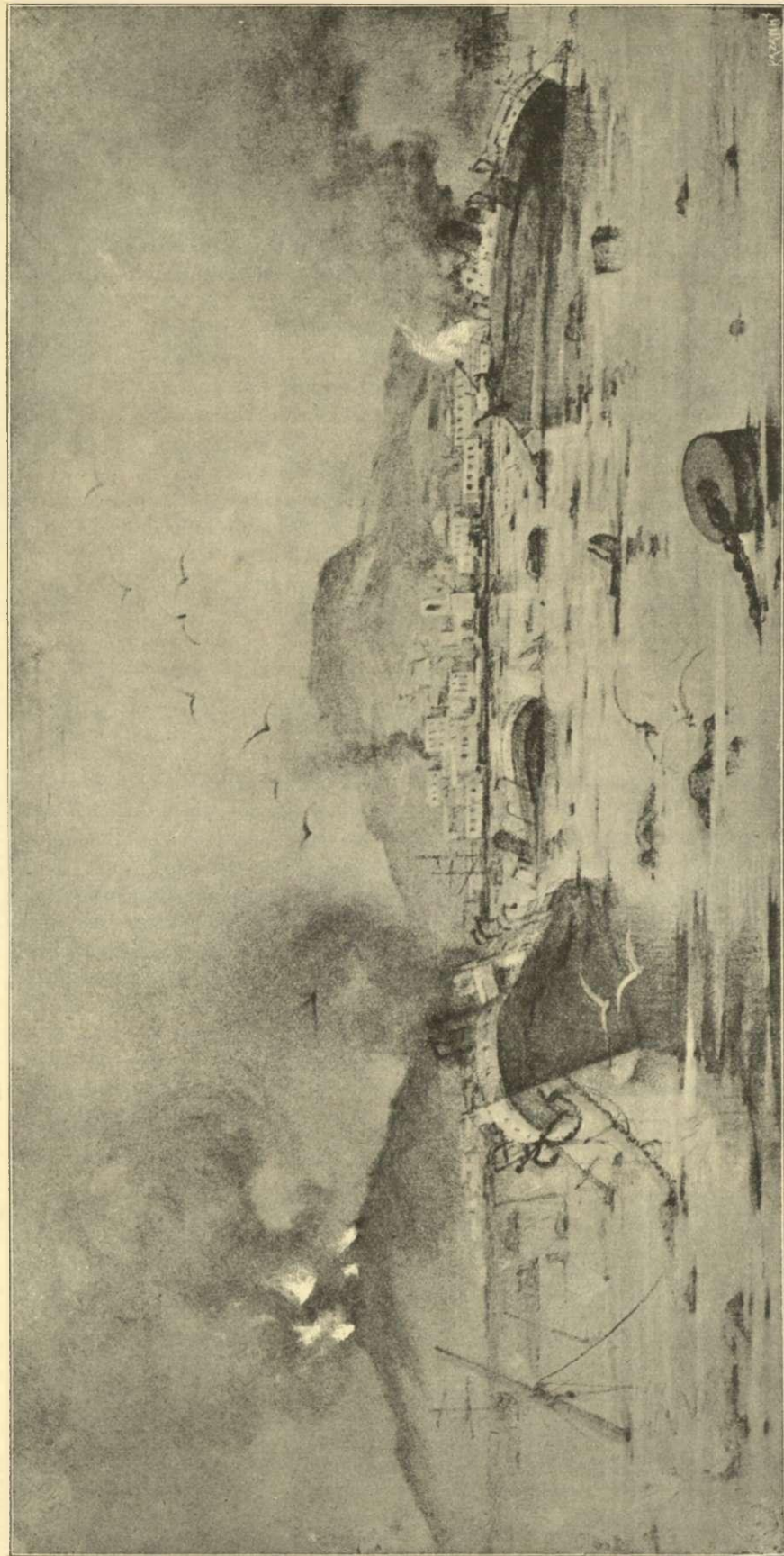
λων*, ἐν τῷ συμπλέγματι τούτῳ τῶν μικρῶν νήσων, αἵτινες εἶναι ἐγκατεσπαρμέναι ἀπὸ Β. πρὸς Ν. καὶ ἀποτελοῦσι τὰς ἐπὶ τὸν ἄρειον νήσους**.

Δὲν ἀναφέρομεν τοὺς σεισμούς, τὰς ἐκρήξεις, τὰς ἐκ σποδοῦ βροχὰς κλπ., αἵτινες ἐσημειώθησαν τὴν 25 Ἀπριλίου ἐν Ἁγίῳ Βικεντίῳ, Δομινίκῃ, Ἀντιγκούῃ κλπ., καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο ὁ τρομακτικὸς ἐνταφιασμὸς τοῦ Ἁγίου Πέτρου. Τὸ σύμπλεγμα τοῦτο τῶν μικρῶν Ἀντιλλῶν, ὅπερ ἀποτελεῖται ἐκ δύο διακεκριμένων σειρῶν, περιλαμβάνει, ὡς καὶ ἐν τῷ ΓΦ τεύχει εἶδομεν, νήσους μικρὰς ἐγούσας σχῆμα ἑλλειπτικὸν καὶ ὄρη ὄξυκόρυφα σχηματίζοντα ἄλυσιν διήκουσαν κατὰ τὴν διάταξιν τῶν νήσων τούτων. Εἰς τὴν Ἀντίγκουαν ὁ λιμὴν English Harbour ἀποτελεῖ σύστημα κρατήρων πλημμυρησάντων ἐξ ὕδατος· εἰς ἅγιον Χριστόφορον τὸ ἕρος Misery φέρει κρατήρα, ὅστις ἐπὶ αἰῶνα περίπου δὲν ἐνήργησεν· εἰς τὴν Δομινίκαν ὑπάρχει λιμνὴ ζέοντος ὕδατος καὶ εἰς τὰ ὄρη τῆς νήσου ταύτης ἀπὸ τοῦ 1880 καὶ ἐφεξῆς νέοι κρατήρες ἐσηματίσθησαν. Ἡ Σουφριέρη τῆς ἁγίας Λουκίας εἶναι εἰσὶ ἐνεργὸν ἡφαιστειὸν καὶ εἰς τὸν ἅγιον Βικέντιον οἱ κορμοὶ τῶν ἀπανθρακωθέντων δένδρων ψευδεῖς μάρτυρες εἶναι τῶν ἀλλεπαλλήλων ἐκρήξεων, αἵτινες ἠρίμωσαν τὴν χώραν, τῆς ὁποίας ἡ ἀσθονος βλάστησις κατεστράφη. Ἐὰν βλέμμα ἀπλοῦν βίβωμεν ἐπὶ τῆς Γουαδελοῦπης καὶ ἐπὶ τῆς ἀτυχοῦς Μαρτινίκας, θὰ ἀναγνωρίσωμεν οὐχὶ δυσκόλως τὸν ἡφαιστειογενῆ αὐτῶν χαρακτῆρα. Εἰς Γουαδελοῦπαν δὲν ἐπαυσε νὰ ἐκδηλοῦται ἡ ἡφαιστειώδης ἐνέργεια ὡς καὶ ἐκ τῶν ὀνομάτων Ζέουσα, Σουφριέρη, μέγα Ρήγμα κτλ. δείκνυται. Τῆς Μαρτινίκας δεσπόζει ὀλόκληρον τὸ ἕρος Πελεία καὶ ἀπειλεῖ ἀμέσως τὸν ἅγιον Πέτρον· αἱ δὲ ἐκ τοῦ ἡφαιστείου κατὰ καιροὺς ἐξεληθούσαι ὕλαι ἠῤῥησαν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ΒΔ. μέρους τῆς νήσου· τὸ ἡφαιστειὸν τοῦτο ἀπὸ τοῦ 1851 εἶχε παύσει ἐνεργεῖν. Ἐὰν διευθυνθῶμεν κατὰ τὸν ἄξονα τῆς νήσου ἀπὸ Β. πρὸς Ν., παρατηροῦμεν ἐκρηξιγενεῖς κώλους σχηματίζοντας συνεχῆ ἄλυσιν καὶ ἐνομένους διὰ τῆς ἐξ αὐτῶν ἐχυθείσης λάβας. Ὁ Ἅγιος Πέτρος ἔκειτο παρὰ τοὺς πρόποδας σχεδὸν τοῦ ἕρους Πελείας, τὸ ὅποιον ἐκτείνεται κατὰ μῆκος τῆς παραλίας καὶ σχηματίζει λιμένα οὐχὶ μὲν τόσον ἀσφαλῆ, συγκαζόμενον ὁμως ὑπὸ πολλῶν φορτηγῶν ἀτμοπλοίων, αἵτινα κατέπλεον ἐκεῖ ἵνα παραλάβωσι τὸ ἐκ ζακχάρεως καὶ ρουμίου φορτίον.

Ἡ γῶρα αὕτη ἦτο θελκτικωτάτη, ἡ βλάστησις θαψιλεστάτη καὶ ἐκ τῶν ἐξωστῶν τῶν οἰκιῶν αὐτοῦ ἀπελάμβανέ τις τὴν ἐξαιρετικὴν θερμοκρασίαν τοῦ τόπου καὶ τὴν βαλσαμωδὴν εὐωδίαν τῆς τροπικῆς φύσεως. Τὰ ξύλινα αὐτοῦ οἰκοδομήματα τὰ τοσοῦτον κατάλληλα διὰ τοὺς σεισμούς, συνετέλεσαν εἰς τὴν ταχυτέραν καταστροφὴν, ἥτις ὑπὸ μορφῆν πυρίνης βροχῆς κατέπεσαν ἐπὶ τῆς πόλεως καὶ τῶν περιγύρων. Ἡ Πελεία ἐξηρεῦγέτο διαρκῶς σποδὸν, λίθους διαπύρους, ἀποπνικτικὰ ἀέρια καὶ λάβαν. Οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ διαφύγωσι τὸν τρομα-

* Βλέπε τεύχος Γον σελ. 95 στήλη α'. στίχ. 13.
** » » » » 95 » α'. » 26.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΟΡΟΣ ΠΕΛΕΙΑ

ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΝ "ΡΟΡΑΪΜΑ"

ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΕΤΡΟΥ 48 ΩΡΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΡΗΞΗΝ

κὸν θάνατον, ὅστις ἀνέμενεν αὐτούς. Καὶ ὁμως προάγγελα σημεῖα δὲν ἔλειψαν ἀπὸ τῆς 14 Ἀπριλίου καπνὸς πυκνότατος ἀνέθρωςκεν ἐκ τοῦ ἡφαιστείου, τὴν δὲ 20 ἐγένετο μικρὰ ἐκρήξις παρακολουθηθεῖσα ὑπὸ μεγάλῳ σεισμοῦ, ὅστις κατέστρεψε πλείστα ἐργαστάσια, ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῶν ὁποίων πλείστοι εἶδον τὸν θάνατον. Πῶς οἱ κάτοικοι τοῦ Ἁγίου Πέτρου δὲν ἔλαβον οὐδεμίαν πρόνοιαν, μετὰ τὴν θλιβεράν ταύτην προαγγελίαν; Ὁ κίνδυνος ἦτο προφανής, ὅπως τὰ ἐπελθόντα γεγονότα κατέδειξαν, ἡ ἐκρήξις ἐγένετο μετὰ κεραυνόβολου ταχύτητος· ἡ ἀποτρόπαιος καταστροφή συνετελέσθη!

N. K. T.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΡΑΤΤΗΣ. — Υπεράνω των θείων αινιγμάτων, με τα όποια παλαίει από αιώνων ο κόσμος, και τότε νικά και τότε ηττάται και τότε θριαμβεύει και τότε συντριβεται, το αίνιγμα της Αθανασίας με τον θάνατον ενός έως χθές άκλεούς θνητού και νυν άθανάτου περικλεούς, του Φράττη, άντιφεγγίζει άναπεταμένως όλας τας πτυχάς του πρό των έγκοσμίαν.

Ο ώραίος ως έρωτική εσπέρα έαρος Ίταλός αυτός εγγώριζε πώς να άποθάνη. Του Νίτσιε τ άρρενωπά διδάγματα έφερον ενότικως μέσα του. Και μίαν κριανήν προΐταν, από εκείνας καθ' ές αι ίταλικαί ψυχαι άμφικταλαντεύοντα μεταξδ έλευθερίας και έρωτος, εροίφθη εις τας άγκάλας παράφορος της πρώτης, κάθε χμίμαρον δόξης κνηγών και κάθε περιγύσμου γήμης λατρευμένης, επί των όρέων μας . . .

Αημότης του Φόρλι, Ίταλός πολίτης, Βουλευτής, φιλελεύθερος, θα παρήχοχοντο ως τόσα φαντάσματα έμπροσθέν του, εάν άφρινεν ένα χυδαίον θάνατον εκεί να τον άρπάσκη, και την επαύριον θα έσβυνεν ως φουαλλίς που φεύγει . . .

Ήδόνατο να όνομασθή: ο τελευταίος των φιλελλήνων του κόσμου. Άλλ' η λεωφόρος προς την ποιητικήν αυτήν άθανασία, ην ηνοιξέ ποτε η μεγαλοφυΐα του Βύρωνος δέν εληξεν έτι. Όλοι οι τελευταίοι αυτοί, ως ο των Άβενεραόγων του Σατωβριάν, ως ο των Μοικανών του Κοΰπερ, εφυαίνονται αιώνα πρώτοι με τα πάθη των, οι δέ Φιλοποίμενες, διά τα έθνη που να ζήσουν, έγένοντο πάντοτε τα ίσχυρότερα του μέλλοντός των θεμέλια. Όλοι οι τελευταίοι αυτοί οι έξ άνωτάτων ερχόμενοι διά να πέσουν ύπερ μιας ιδέας εύνεκέστατα θύματα, έπῆρξαν πάντοτε οι στυλοβάται οδ μόνον των έθνών ύπερ των ηγωνισθησαν, αλλά και του κόσμου όλου, όνειροσολούττος ώραισότεραν την αύριον.

Ο τίτλος του Φιλέλληρος είναι διά τους άνδρας αυτούς τοις θνήσκοντας ύπερ των άλλων, διά τοις ίσους αυτούς εν ίσους ενώπιον κάθε έγκοσμίον σφαιρας, διά τοις άδελφοις αυτούς τοις κοημιζόντας κάθε έθνικόν φραγμαδόν και συντριβοντας κάθε άλλων προλήψεων ύπερ της άγάπης, ο τίτλος του Φιλέλληρος είναι ύπεριστερος κάθε Έλληρος, ύπερ της πατρίδος του αγωνιζόμενον και θνήσκοντος . . .

Υπήρχεν άκόμη Ίταλία άλύτρωτος διά τον Ίταλόν αυτόν. Υπήρχον άκόμη πάτριον εχθροί διά τον Φιλέλληνα αυτόν. Άλλ' οι εχθροί της Ελλάδος, όταν έφαντάσθη ότι ησαν κ' εχθροί του πολιτισμού του κόσμου, όταν έφαντάσθη ότι, πίπτων ύπερ του πολιτισμού, έκπειρε την κόνην του μέσα εις τοις άδελφικότεροις κόλπους και τοις ίσοιμοιότεροις, τινφλός από καρδιάν μέχρι του μετώπου του, —νά, ειπεν, η παλληκαριά μου, τα νηάτα μου, η ζωή μου ύπερ της Ελλάδος! Κ' έπεσε . . .

Πραγματικός Ίταλός άδελφός, με όγκώδη από ιδέα και καρδιά τα στήθη, σαν όγκώδης εστάθη κωκλώπειος προ των εχθρών του, γεμάτος από φωτιά της Μεσημβρίας, γεμάτος από πάθος, ξενο εις κάθε της ζωής χαρά.

Διά ν' άπαθαναιωθῆ, ούτε εοκέπειτο περι Αθανασίας. Και άπηθαναιώθη. Ούτε εοκέπειτο δι ηγωνίζετο ύπερ της Ελλάδος, διά να σωθῆ. Άπεροόφρησεν η καρδιά την Ίδέαν του την κοσμοπολιτικήν. Άπεροόφρησεν η Ίδέα την καρδιάν του την Ίταλικήν. Έτσι έπεσεν, έτσι! ο πραγματικός άδελφός αυτούς, και σήμερα, που τα όστα τον φέρονται εις την πατρίαν, σαν ν' αναδίδεται, μου φαίνεται, κάποια λευκή διαμαρτυρία προς τον Κυανούν εκ της κάλης του, δι δέν άπέθανεν όχι, δέν έπεσεν ο Ίταλός ύπερ της Ελλάδος, άλλ' ο άδελφός ύπερ της άνθρωπότητος . . . Με τοιοϋτο φίλημα η «Ανατολή» ανατέλλει επί της σορού του, και με τοιοϋτον φθόγγον λύρας χαιροίτζει έναρμόμιον την οικίαν του προς το Άγνωστον.

Δ. Α. Α.

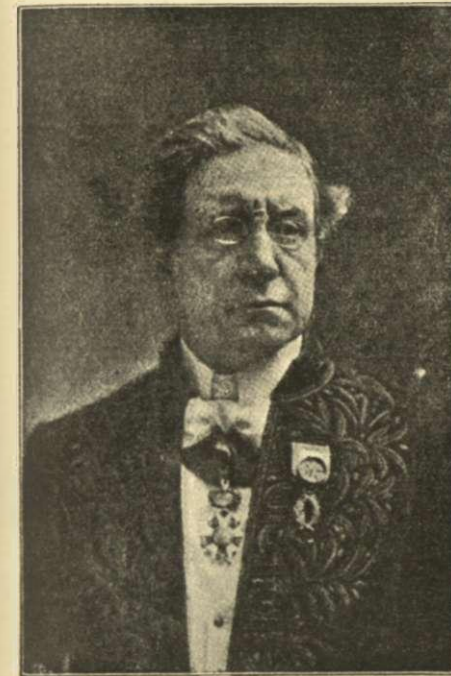

ΟΘΩΝ ΠΑΠΑΔΙΜΗΤΡΙΟΥ. — Άπέθανεν εν Παρισίσις την 14 παρελθόντος μηνός Μαΐου, ενθα διέμεναν από τινων έτών, έπιφανές μέλος του Έλληνικού στρατού και γόνος του Κωνστ. Παπαδιέρου συναγωνιστού του Φαβιέρου, ο άπόστρατος Ταγματάρχης του Πεζικού Όθων Παπαδιέρου, όστις εξεπλήρωσε πάντοτε μετά παραδειγματικής εντιμότητος και ζήλου πάσας τας ύπηρεσίας, τας όποιας άνέθεσεν εις αυτόν η Πολιτεία. Καταγόμενος μητρόθεν εκ της μεγάλης Κρητικής οικογενείας Δ. Λογίου, της όποιας κλάδος είναι και η διακεκριμένη παρ' ημίν οικογένεια Λουμπρίτου, μόλις προβιβάσθεις εις άνθυπαπιστήν έδραμε κατά Σεπτέμβριον του 1866 εις τον ήρωικήν μεγαλόνησον μετά του άειμνήστου Πάνου Κοροναίου και συμμετέσχε γενναίως πασών των προσπαθειών αυτού προς λύσιν της πολιορκίας της μονής του Άρκαδίου. Βίτα δέ μετέσχε πασών των κατά Οκτώβριον και Νοέμβριον του 1866 κατά τας δυτικές επαρχίας γενομένων μαχών. Ότε δέ μετά σειράν μαχών τα επαναστατικά σώματα υπό την αρχηγίαν του άποστράτου αντιστρατήγου Ι. Ζουμβρακάκη πιεσθέντα υπό του εκ Χανίων μετά εικοσακισχιλίων ανδρών εξελθόντος Μουσταφά-Πασά έτράπησαν προς τας ανατολικάς επαρχίας, όπου νέα σώματα άποβιβάσθέντα άνεζωπύρησαν τον άγώνα, ο Όθων Παπαδιέρους συμμετέσχε και εκείσε πασών των συγκροτηθεισών μαχών εις Μυρωνα, Γερακάρι, Άστεράκι και Καμαριάνου, καθ' ές διεκρίθη διά τό θάρρος και την ακάθεκτον ήρμην, ήτις τον εγχαράκτηρίζεν. Ήπανελθών κατόπιν εκείθεν εις Ελλάδα άπογοητευμένος ένεκα της άποτυχίας του επιχειρήματος των γενναίων Κρητών και πάντων των εκ Ελλάδος εις αυτήν κατελθόντων γενναίων αυτής τέκνων, παρέμεινεν εν τῷ στρατώ μέχρι του βαθμού του λοχαγού, πιστός τηρητής πάντοτε του καθήκοντος λαθών δέ τον βαθμόν ταγματάρχου εξήτησε την άποστρατείαν αυτού και άνεχώρησεν εκ Ελλάδος, αποκατασταθείς εκτοτε εις την Γαλλικήν πρωτεύουσαν, όπου και διέμενε μέχρι του θανάτου αυτού. Διά τας διακεκριμένας ύπηρεσίας του, όπου και άπονεμηθῆ εις αυτόν ο Άργυρούς Σταυρός, το δέ ύπουργείον των Στρατιωτικών άμα τῆ αναγγελία του θανάτου αυτού διέταξε την Προσεβίαν μας να τελέσῃ την κηδείαν αυτού δημοσίῃ δαπάνῃ.

Ε. Κ.

ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΚΩΝΣΤΑΝ. — Ο διάτμος Γάλλος ζωγράφος Βενιαμίν Κωνσταν άπέθανεν εις ήλικίαν πενήντα έπτά έτών.

Γεννηθείς εν Παρισίσις τῷ 1845, διήνυσε τας σπουδάς αυτού εν Τουλούζῃ μετά λαμπράς δέ εξετάσεις, καθ' ές έλαβε το υπό του Δήμου της πόλεως ταύτης άπονεμηθέν βραβείον, εισήλθεν εις την σχολήν των Καλών Τεχνών εν τῷ εργαστηρίω του Καμπανέλ. Έκ του ταξιδίου αυτού το όποιον κατά το έτος 1872 επεξεύρησεν εις Μαρόκον, εγεννήθη εις αυτόν ζωηροτάτη έπιθυμία διά την άνατολικήν ζωήν, εκ της έπορίσθη διδάγματα, τα όποια επί σειράν άλλην έτών παρείχον αυτόν θέματα και εμπνεύσεις αξιοθαυμάτων καλλιτεχνικών συνθέσεων. Οι δεσμοί του Μαρόκου, η είσοδος του Μωάμεθ ΙΙ εις την Κωνσταντινούπολιν, η δίρα, οι τελευταίοι αντίρροι, η διασκέδαις του Καλίφου, η δικαιοσύνη του Σερίφ, κατέστησαν ιερών την ψήμην του Βενιαμίν Κωνσταν, όπταν έμφροντις πλέον όστι δέν εξήντηλσε την καλλιτεχνικήν αυτού δεινότητα εις ειδικότητά τινα. Ησχυρήθη εις έτερα καλλιτεχνικά θέματα, διά των όποιων έδίσσασσεν εν τῇ καλλιτεχνία. — Του λοιπού ησχυρήθη εις την σκηνογραφικήν και την προσωπογραφίαν. Έπεξεύρησθη τῇ όσοφῃ της μεγάλης χιθούσης των τελετών του Δημαρχείου των Παρισίων: Οι Παριίοι ανγκάδοντες τον κόσμο. Εξετέλεσε δύο άλληγορικάς εικόνας διά την Σορβόνην: Την φιλολογίαν και τας επιστήμας κλπ. Αί διασημότεραι αυτού προσωπογραφίαι είναι αι του παππου αυτού Έμμανουήλ Άραγώ, της Βασιλίσσης Βικτωρίας,

της πριγκιπίσσης της Ουαλλίας, του Πάπα Λέοντος ΧΙΙΙ, του Saint-Saëns, του δουκός της Ομάλης, του λόρδου Δούσφερν κλπ. Ο Βενιαμίν Κωνσταν ήτο ακαδημαϊκός εν τῇ Ακαδημία των Καλών Τεχνών από του 1893.

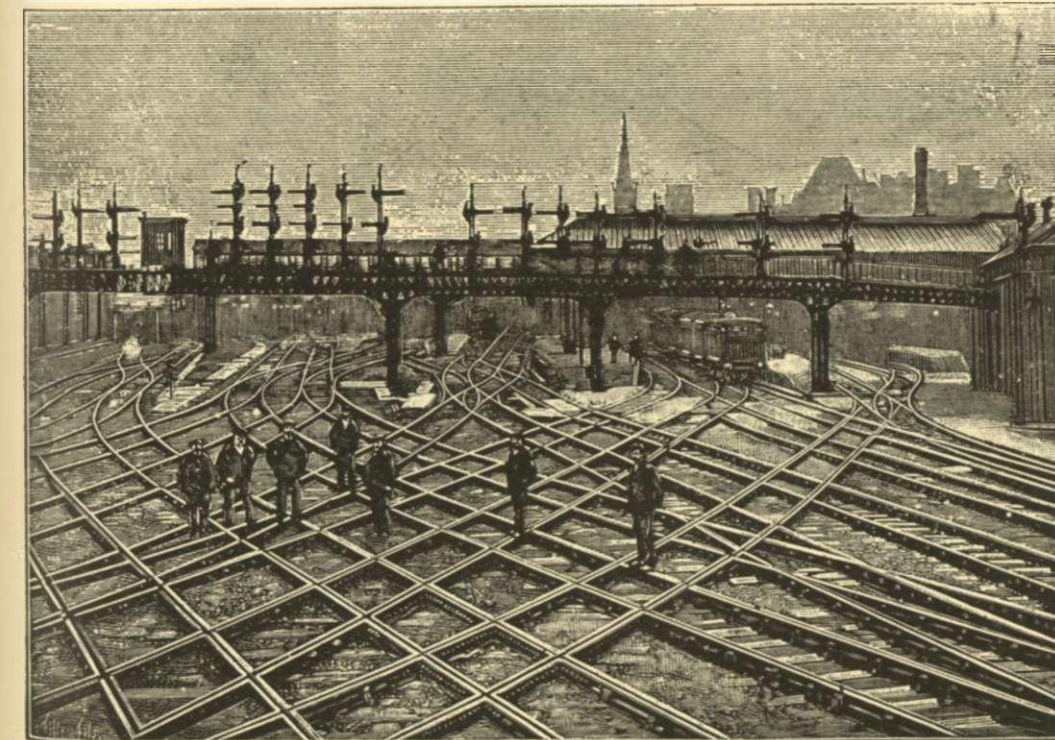
της πριγκιπίσσης της Ουαλλίας, του Πάπα Λέοντος ΧΙΙΙ, του Saint-Saëns, του δουκός της Ομάλης, του λόρδου Δούσφερν κλπ. Ο Βενιαμίν Κωνσταν ήτο ακαδημαϊκός εν τῇ Ακαδημία των Καλών Τεχνών από του 1893.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΣΕΒΕΡΟΣ. — Ο άτυχός εφευρέτης της «Ρακ» εγεννήθη εις Ρίο-Γράνδε της Βραζιλίας, την 11 Ιανουαρίου 1864. Καταγόμενος εκ επισήμου οικογενείας έπεράτωσε τας λαμπράς αυτού σπουδάς εν τῇ πατριχῇ χώρα και νεώτατος εξελέγη βουλευτής, το πρώτον, κατά το έτος 1893. Τρίτην δέ φοράν εξελέγη

κατά τῇ γενετείῃ αυτού κατεσκεύασε το πρώτον αυτού αερόστατον. Είργαζετο εν Παρισίσις επί εν και πλέον έτος ένα πραγματοποιήσῃ τον τύπον εκείνον, δι' οδ ενόμιζεν ότι θα έλυε το πρόβλημα της αεροπορίας. Μετά την κατασκευήν της «Ρακ» έσκόπει να προβῆ εν τῇ χώρα αυτού εις συλλογήν κεφαλαίων προς κατασκευήν μεγαλιτέρου αεροστάτου «του Ίησου», διά του όποιου, ως προανήγγελλε, θα διεπέρα τον Ωκεανόν και θα μετέβαινεν εις Βραζιλίαν. Ηλθῆν ψε! Το ύνεκόν του τούτο διελύθη. Το φοικαλέον τέλος του Σεβέρου ανεξέλιπτον θέλει εγκαταλείψῃ εντόπωσιν εις πάντας. Βίς προσέτι μήτρως της Επιστήμης! Εγκαταλείπει σύζυγον λατρευομένην ύπ' αυτού και επτά τέκνα. — Παρά το όνομα του Σεβέρου δικαίον είναι να γραφῆ και το του μηχανικού Sachet. Όστις την αυτήν μετ' αυτού συνεμείσθη τύχην. Μετά του Σεβέρου επεξεύρησαν τα πρώτα αυτών πειράματα. — Ως ο Βραζιλιάνος αερόπορος, ούτω και ο Sachet μεγίστην έτρεφεν εμπιστοσύνην εις την έπιτυχίαν του αεροστάτου αυτών. Σκληρόν πεπορούμενος! Ο θάνατος εκελθών κατέλαθεν άμφοτέροις και διά του αυτού σαθάνου εκάλυψεν αυτούς καθ' ην στιγμήν πλήρεις ζωής και ελπίδος έπίστευον εις την νίκην.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ EN NEWCASTLE. — Η παρατηθεμένη εικων παριστῆ διπλήν σειράν εκ όκτώ σιδηρών γραμμών, αι όποιαί διασταυροϋνται κατά τρόπον υπερβαλλόντως τολμηρόν και άμεσως μετά την εκ του σπουδαιότατου τούτου σταθμού έξοδον. Η ημερησία κυκλοφορία των άμαξοστοιχιών εις τον κεντρικόν τούτον σταθμόν της Newcastle άνέρχεται εις τον καταπληκτικόν αριθμόν 1135. Έκ των 1135 τούτων συρμών, όστινες μεταφέρουσι ούχι μόνον έπιβάτας αλλά και έμπορεύματα, μεταλλευματα, λιθάνθρακας κλπ., οι μὲν 675 προέρχονται η διευθύνονται προς την καλουμένην γέφυραν High-Level προς δυσμάς, και διερχονται προς τα άριστερά: οι δέ λοιποί οι αναχωροϋντες η προερχόμενοι εκ ανατολών αντιπαρέρχονται προς τα δεξιά.

Απλή της εικόνας ταύτης εξετάσις δεικνύει ότι, εάν συρμός τις αναχωρήσῃ εκ άριστερών διευθυνόμενος προς Λ., πρέπει να διαπεράσῃ πάσας τας λοιπάς γραμμάς τας φερούσας προς την γέφυραν High-Level και επομένως παρίσταται άνάγκη, όπταν εις τον συρμόν τούτον άνοιχθῆ η γραμμή, να κλείσῃσι πᾶσαι αι λοιπαί.

Η διά τας εις τον σπουδαιότατον τούτον σταθμόν γραμμάς πολυπλοκωτάτη αυτή ύπηρεσία εκτελείται υπό μόνον 24 ανδρών, τρις της ήμέρας έναλλασσομένων: αι κλείδες των σιδηροδρομικών γραμμών μετατοπίζονται διά μηχανικό συστήματος άποτελουμένου εκ 224 σιδηρών μοχλών, εκαστος των όποιων φέρει τον αριθμόν του και οι όποιοί πάντες είναι τοποθετημένοι επί σιδηρῶν γεφύρας υπερκειμένης των σιδηρών γραμμών και έχούσης μήκος 46 μέτρων.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥΣ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ.— Το φυσιολογικόν δέρμα, όπερ δια να είναι τοιοῦτο πρέπει να εἶναι απαλόν, ἀβρόν, ὄραϊον, οὔτε πολὺ λιπαρόν, οὔτε ξηρόν, ἀποτελεῖ ἀναμφισβήτητος τὸν σπουδαίωτον παράγοντα τοῦ σωματικοῦ κάλλους. Ἐὰν οἱ ὄραϊοι ὀφθαλμοὶ ἐκπροσωποῦσι τὴν εἰκόνα τῆς ψυχῆς, τὸ δέρμα τὸ ὑγιές καὶ ὄραϊον ἀποτελεῖ τὸ πλείστον τῆς εἰκόνας ταύτης. Ἡ σημασία ὅθεν τῆς υγιείας τοῦ δέρματος, ἥτις εὐρίσκεται κατ' εὐθὺν λόγον τῆς καλλονῆς τούτου, εἶναι εὐνόητος. Τὸ δέρμα εἶναι ἐκτεθειμένον εἰς πλείστα ὅσας ἐξωτερικὰς καὶ ἐσωτερικὰς ἐπιδράσεις, αἵτινες μεταβάλλουσι τὰς φυσικὰς ιδιότητας τούτου καὶ παραμορφώνουσι τοῦτο εἰς τρόπον ὥστε μετὰ τῆς εἰς τὸ παρὰ φύσιν ἀλλοιώσεως ἐξαφανίζεται καὶ πᾶσα ἰδέα τῆς καλλονῆς τούτου. Αἱ ἐπιδράσεις αὗται εἶναι ἀτμοσφαιρικαί, μηχανικαί, παρασιτικά, χημικαί, ἢ ἐσωτερικαὶ τοῦ ὄργανισμοῦ νοσηρὰ καταστάσεις, ὡς χρονία δυσπεψία, νόσοι τοῦ γεννητικοῦ συστήματος, ἀρθριτισμὸς κ.τ.τ. Εὐνόητον ὅθεν εἶναι ἐπιτεταχθῆναι ἡ υγιεία τοῦ δέρματος πρέπει πρὸ παντὸς νὰ στρέφεται κατὰ τὴν αἰτίαν τούτων πρώτον, καὶ εἶτα νὰ προσπαθῆται διὰ τοπικῶν βοθημάτων νὰ ἐπαναφέρῃ τοῦτο εἰς τὴν φυσικὴν αὐτοῦ κατάστασιν.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον οὗτοι οἱ κίνδυνοι, εἰς τοὺς ὁποίους εὐρίσκεται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὸ ἀνθρώπινον δέρμα. Πρὸ πολλῶν αἰῶνων ὑφίσταται εἰδικὸν ἐμπόριον φαρμακευτικῶν σκευασμάτων πρὸς καλλονὴν τοῦ δέρματος καὶ τῶν τριῶν εἰς πᾶσας τὰς χρόνας καὶ εἰς πᾶσας τὰς ἐποχάς. Ἐν Ἑλλάδι οἱ κούρειοι, οἱ μυροπόλοι, αἱ μαῖαι, τὰ γραῖδια φιλοτιμοῦνται νὰ προσφέρωσι τὰς πολυτιμύς (!) αὐτῶν γνώσεις πρὸς καλλονὴν τοῦ δέρματος. Πῶσαι αὗται αἰ γνώσεις συνίστανται εἰς ἀνάμεικτον ἀλάτων τοῦ ὑδαργύρου, μολύβδου, βισμούθιου, ψευδαργύρου κτλ. μετὰ ὑδατῶδων ἢ λιπαρῶν οὐσιῶν. Οὐδόλος δὲ διαφέρουσι καὶ αἱ ἐκ τῆς ἑσπερίας ἐνταῦθα ὑπὸ τινων μυροπολεῶν κομιζόμεναι εἰδικότερες (Spécialités) κατὰ τινων νόσων τοῦ δέρματος, ὡς τῶν χρωστικῶν κηλίδων, τῶν ἐξηλιθῶν κ.τ.τ. ἀποτελούμεναι ἐκ πυκνῶν διαλυσῶν ἀλάτων ὑδαργύρου (Sublimé), τὰς ὁποίας, ἐνῶ οἱ φαρμακοποιοὶ δὲν δικαιούνται νὰ παρέχωσιν ἄνευ συνταγῆς ἰατροῦ, ὅστις θὰ κανόνισῃ καὶ θὰ ἐπιτηρήσῃ τὴν χρῆσιν τούτων, οἱ μυροποιοὶ πωλοῦσιν ἐλευθέρως τὰς διαλύσεις ταύτας εἰς τιμὰς μάλιστα ὑπερόχους.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν φαρμάκων τούτων ἢ ἱατρικῆ τὰ περιγράψει εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν χρονίων ἐξ ὑδαργύρου, μολύβδου, κλπ. δηλητηριάσεων, εἰς τὸ ὅποιον παραπέμπωμεν τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν, ὡς κοινότερον δὲ συνέπειαν τῆς χρήσεως τούτων σημειούμεν τὴν εὐκίνησιαν, μελάνωσιν καὶ ἀπολείαν τῶν ὀδόντων, τῆ ὑποκί συμπαρομαρτοῦσιν αἱ τοῦ στομάχου διαταραχαὶ καὶ αἱ ἐκ ταύτης συνέπειαι. Ἐκείνο δ' ὅπερ περισσότερον ἐνδιαφέρει ἡμᾶς εἶναι ἡ βλάβη τοῦ δέρματος, ἥτις ἐπιγιγνεται τῇ χρῆσει τῶν δηλητηριωδῶν τούτων οὐσιῶν. Ρίψατε βλέμμα ἐπὶ τοῦ προσώπου τῶν γυναικῶν ἐκείνων, αἷτινες τὴν ἐπιπλάστον διὰ ψιμυθίου ἀποχρῶσιν θεωροῦσιν ὡς καλλονὴν ἢ παρατηρήσῃτε ὅτι πρὶν ἢ παρῆλθαι τριάκοντα καὶ Μάϊοι ἢ σφραγῆς τοῦ γήρατος ἐναποτίθηται ἀνεξήλεπτος ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῶν. Ἡ φύσις ἐν ἄλλοις λόγοις ἀποτελεῖ τὴν πρώτην καὶ μόνιμον συνέπειαν.

Τὸ ἐμπόριον τῶν ψιμυθίων ἐξασκεῖται ὑπὸ τῶν ἄνωγων τῶ σώμα καὶ τῆν ψυχὴν ἐκείνων ἀθιγγανῶν, αἷτινες πολλὰκις κατὰ τρόπον ὄντως περιεργον συνοδεύουσι τὸ ἐμπόριον τοῦτο τῶν ψιμυθίων μετὰ τοῦ ἐμπορίου τῆς τιμῆς.

Ἐξευγενισμένα καὶ ἄρωματισμένα ψιμυθία πολοῦνται παρὰ τῶν μυροπολεῶν, εἶναι δὲ ὄχι ὀλιγώτερον, τὰ πλείστα τούλαχιστον, ἐπιβλαβῆ. Τέλος δὲ αἱ ἐφημερίδες τῆς πρωτεύουσος, τὸν ὅποιον ἢ τελευταία σελίς ἀποτελεῖ παγίδας πρὸς ἄγαν πελατῶν τῆς ἱατρικῆς, εἰς ἧς ἐμπλέκονται οἱ πλείστοι τῶν ἀπολικῶν κατοίκων τῶν ἐπαρχιῶν, γέμουσι σωτηρίων καὶ παντοίων ἄλλων κοσμητικῶν φαρμάκων, ὧν τὸ ἀπὸτέλεσμα καίπερ οὐχὶ πάντοτε ἐπιβλαβές, σταθερῶς ὅμως ἀρνητικόν.

Ἴσως διαμαρτυρηθῶσιν οἱ διάφοροι διαφημισταὶ σωτηρίων καὶ τῶν λοιπῶν κοσμητικῶν εἰδῶν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ μοναδικοὶ ἐφευρέται, οἱτινες πρὸ τινος ἐσκότισαν τὸν γαλανόν τῆς Ἀττικῆς ὄριζοντα καὶ οἱτινες ἀμελεῖα μὲν ἀστυνομικῆ, τῆ ἀνοχῆ δὲ τοῦ ἱατροσυνοδίου ἀρετὰς ποιοῦσιν ἀφαμαΐξεις ἀπὸ τῶν ἀναμικῶν θυλακίων τῶν ἀπολικῶν. ἡμᾶς ὅμως οὐδόλους ἐνδιαφέρει τοῦτο ἄλλως ἢ μὴ θεωρηθῶσιν οἱ ἀπολικοὶ ἀγορασταὶ τῶν θὰ εἶναι πολλοὶ, πολὺ ὀλίγους δὲ θὰ ἐπηρεάσωσι τὰ γραφόμενα ἡμῶν. Τοιοῦτοι εἰμεθα. Τὴν συνταγὴν τοῦ κούρεως, τῆς μαΐας, τοῦ γραΐδιου, τοῦ πρώτου τυγνῶτος ἀγύρτου ἐκτελούμεν κατὰ γράμμα, ἐνῶ, ὅταν τὸ φῶς ἔρχεται ἐκ τῆς ἐπιστήμης, μᾶς σκοτίζει.

Δὲν θὰ ἐνδιατρίψωμεν πολλὸ ἐνταῦθα εἰς τὴν διὰ τοῦ ὕδατος κόσμησιν τοῦ δέρματος, εἶναι ἐπιναγκὰς ὅμως νὰ σημειώσωμεν καὶ νὰ τόνισωμεν τὰς πολλαπλὰς βλάβας τοῦ δέρματος, αἷτινες προσγιγνόνται εἰς τοῦτο ἐκ τοῦ κούρεωτος, μετὰ τῶν νεφῶν τοῦ ὁποίου ζῶμεν οἱ κάτοικοι τοῦ Ἀστως. Αἱ βλάβαι αὗται τοῦ δέρματος αἰροῦνται διὰ τῆς τακτικῆς πλύσεως τοῦ προσώπου καὶ τῶν χειρῶν πρὸ τῆς κατακλίσεως. Εἰς τοὺς ἔχοντας δέρμα λιπαρὸν ὁ κούρε-

τός καὶ τὰ παράσιτα, ἅτινα συναποκομίζονται μετὰ τούτου, ἐπικαθίηται εὐκολώτερον ἐπὶ τούτων, βυπαίνουσι συνεπῶς εὐκολώτερον τὸ δέρμα καὶ εὐχερέστερον προκαλοῦσι δερματικὰς νόσους. Οὗτοι πρέπει πρὸ τῆς κατακλίσεως νὰ πλύνωσι τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας διὰ θερμότερου ὕδατος, εἰς τὸ ὅποσον δύνανται νὰ προσθέτωσιν 20-30 σταγόνας ὕδατος Κολωνίας μετὰ μικρὰς ποσότητος ἰεὺλικοῦ ὀξέος καὶ βάμματος βενζόνης (ἰεὺλικοῦ ὀξέος 5 γρ., βάμματος βενζόνης 2 γρ., ὕδατος Κολωνίας 200 γρ.). Οἱ ἔχοντες δέρμα ξηρόν, ἀφοῦ πλύνωσι τὰ εἰρημένα μέρη δι' ἀπλοῦ γλυκεροῦ ὕδατος, ἐπαλείφουσιν τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας διὰ τῆς ἐξῆς ἀλοιφῆς: λευκοῦ κηροῦ 6 γρ., παραξίνης 6 γρ., ἐλαίου ἀμυγδαλλῶν 25 γρ., ὕδατος ῥόδων 10 γρ., βαζελίνης 10 γρ., εἰς ταύτην δὲ δύναται τις νὰ προσθήσῃ οἰονόητος ἄρωμα θέλη. Ἡ εὐνοῦς αὕτη ἀλοιφὴ μὴ ἐρεθίζουσα οὐδόλους τὸ δέρμα προσδίδει ἀπλότητα, ἀβρότητα, σφρίγγος, τὸ ὅποσον ματαίως θὰ ἐπιζητήσῃ τις διὰ τῶν πολυτιμῶν εἰς τὸ ἐμπόριον φερομένων κοσμητικῶν ἀλοιφῶν.

Ἐν τῇ φιλίᾳ « Ἀνατολῆς », ἥτις φιλοξενεῖ τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμὰς ἡμῶν, θέλομεν πραγματευθῆναι εἰς σειράν ἀριθμῶν, ἐν πάσῃ δυνατῇ βραχυλογίᾳ, πάντα τὰ μέσα ἐκεῖνα, δι' ὧν τὸ δέρμα διατηρεῖται ἀκαμίον καὶ σφριγγλόν, ἐπίσης δὲ τὰ μέσα ἐκεῖνα δι' ὧν ἐπιτυγχάνεται ἡ θεραπεία τῶν ὀχληρῶν ἐκείνων νοσηρῶν ἐκδηλώσεων τοῦ δέρματος. ἔχομεν δὲ δι' ἔλπιδος ὅτι θέλομεν φανῆ χρῆσιμοι εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν καὶ κατὰ τοῦτο ὅτι ἄνευ οὐδεμῶς σχεδὸν δαπάνης θὰ ἐπιτυγχάνωσιν ἐκεῖνο, ὅπερ ἐπιζητοῦσιν ἀπειδίως πληρόνως τὰς εὐρωπαϊκὰς εἰδικότητάς τῶν μυροπολεῶν καὶ κατὰ κανόνα μάτην ἐπιζητοῦντες ἐκ τῶν φαρμακευτικῶν τούτων σκευασμῶν ἔστω καὶ τὴν ἐλαχίστην ὠφέλειαν.

Δ. Ε. Μ.

Η ΤΕΦΡΑ ΤΗΣ ΜΑΡΤΙΝΙΚΑΣ.— Ὁ κ. Λακροά καθηγητῆς τοῦ Φυσιολογικοῦ Μουσείου καὶ μέλος τῆς ἐπιστημονικῆς ἀποστολῆς, ἥτις ἀνεχώρησε διὰ Μαρτινίκαν, ἀνέλυσε τὴν σποδὸν τοῦ ἐν ἐκρήξει ἥφαιστείου Πελείας. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀναλύσεως ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν ὑπὸ τοῦ Μιχαῆλ Λεβύ.

Τὸ πρῶτον εἶγμα τῆς σποδοῦ τὸ ἀναλυθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Λακροά ἐλήφθη τὴν 2 Μαΐου ἐκ τῶν ὀδῶν τοῦ Ἁγίου Πέτρου κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἥφαιστείου ἐκρήξιν, τὸ δὲ δεύτερον προήρξατο ἐκ τῆς γερύρας πλοῖου ἠρμούτος ἐν τῷ λιμένι τῆς πόλεως.

Τὰ ἀποτελοῦντα τὴν σποδὸν στοιχεῖα σύγκεινται ἐκ θραυσμάτων πυριτικῆς ἄμμου καὶ κρυσταλλικῶν ὀρυκτῶν ἀνηκόντων εἰς τὰ ἐξῆς εἶδη: ὑπερθενίτης, πλαγιόκλαστον, μαγνητίτης μετὰ μικρῶν κρυστάλλων αὐγίτου καὶ σφαλερίτου. Οἱ πλείστοι τῶν κρυστάλλων τούτων εἶνε θερμασμένοι κατὰ γωνίας ἀκανόνιστους, εὐρίσκονται ὅμως καὶ τινες οἱ ὁποῖοι ἔγρουσι ταύτας κανονικάς καὶ ἀκέραιας.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω γημικῆς ἀναλύσεως ἐξίχεται τὸ πόρισμα, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἥφαιστείου Πελείας ἐκπεμφθεῖσα σποδὸς ἀνίκει εἰς τὸ ὄρυκτολογικὸν εἶδος τὸ γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀνθρακίτης - βασανίτης.

Ἡ τέφρα αὕτη ἔχει ὑψὴν λεπτοτάτην, καὶ χροῖμα φαῖον ὁμοιον πρὸς τὴν ἡμετέραν Θηραϊκὴν γῆν. Ὁ κ. Λακροά παρέβαλε τὴν τέφραν ταύτην πρὸς τὴν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἥφαιστείου κατὰ τὸ ἔτος 1851 ἐκπεμφθεῖσαν. Ἐν τῷ Φυσιολογικῷ Μουσείῳ τῶν Παρισίων πρᾶγματι ὑπάρχουσι δύο εἰγμάματα τῆς τέφρας ἐκείνης κομισθέντα τότε ὑπὸ ἀτόπου μαρτυρῶς τῆς ἐκρήξεως τῆς Πελείας. Τὸ ἐν τούτων εἶνε κόνις λεπτοτάτη συλλεγείσα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν φύλλων τῶν δένδρων, τὸ δὲ ἕτερον προέρχεται ἐξ αὐτοῦ τοῦ κρατήρος τοῦ ἥφαιστείου. Ἀμφοτέρα τὰ εἰγμάματα ταῦτα ἀναλυθέντα γημικῶς τὴν αὐτὴν δεικνύουσι σύστασιν πρὸς τὴν σποδὸν τῆς σήμερον. Οἱ κ. κ. Λακροά καὶ Λεβύ δια-

ΑΡΓΥΡΟΥΝ

ΣΑΜΟΒΑΡ

ΠΡΟΣΦΕΡΘΕΝ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΤΣΑΡΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕ

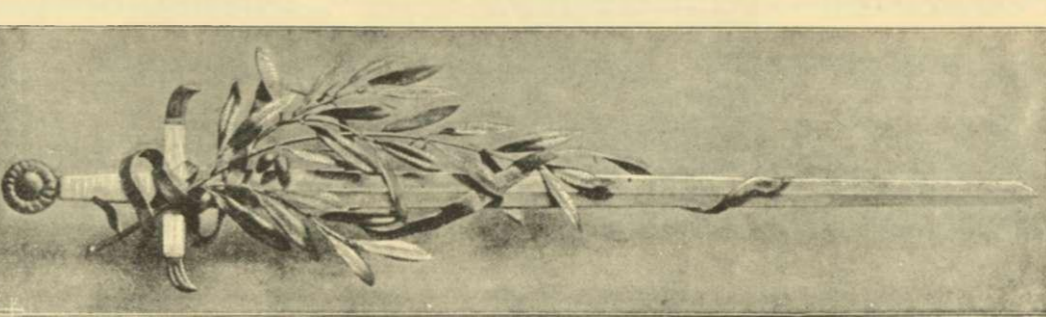
ΔΡΟΝ ΤΗΣ ΓΑΛ

ΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑ

ΤΙΑΣ

**ΞΙΦΟΣ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ
ΥΠΟ ΤΟΥ ΛΟΥΜΠΕ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΑΦΟΥ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΙΙΙ**

τείνονται, ὅτι αἱ ἥφαιστειογενεῖς ὕλαι αἱ ὑπὸ τοῦ ἥφαιστείου τῆς Μαρτινίκας ἐκποθευθεῖσαι παρουσιάζουσι μεγάλην ὁμοιότητα πρὸς τὰς τῶν ἥφαιστείων τῆς Σουφριέρης, τοῦ Ἁγίου Βικεντίου, τῶν τῶν Μεξικῶν κλπ., διαφέροντι ὅμως οὐσιωδῶς τὴν κατὰ τὴν διάσημον ἐκρήξιν τοῦ 1885 ὑπὸ τοῦ Κρακατᾶ ἐκπεμφθεισῶν.

ΜΙΑ ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ ΒΕΛΙΣ 60000 ΔΡ.— Τὸ ἀμερικανικὸν Φυσιολογικὸν Μουσεῖον τῆς Νέας Ὑόρκης ἐπιλοῦσά τῃ μετὰ τὴν ὥρασιόεραν συλλογὴν ἀπὸ πεταλοῦδαις. Ἡ συλλογὴ αὕτη ἀσθίμει 250000 περίπου εἶδη καὶ ἡ ἀξία αὐτῆς κατὰ τοὺς εἰδήμονας ἀνέρχεται εἰς 1,000,000 δολλάρια ἴτι ὑπὲρ τὰ 9,000,000 δραχμὰς.

Ἡ συλλογὴ αὕτη ἀνήκεν εἰς Ἀμερικανὸν ἐρασιτέγγον τὸν Δα Ἔρμαν Στρήκερ ἐκ Πενσυλβανίας, ὅστις ἐδωρήσατο ταύτην εἰς τὸ Φυσιολογικὸν Μουσεῖον τῆς Νέας Ὑόρκης. Τὰς πλείστας ἐκ τῶν πεταλοῦδων τῆς συλλογῆς τοῦ συνέλεξεν ὁ ἴδιος Ἔρμαν κατὰ τὰς ἐπικινδύνους αὐτοῦ θήρας, καὶ τὰ ἀνὰ τὴν ὑδρογένειον ταξείδιον αὐτοῦ... Τὰς περισσοτέρας δὲ τούτων ἀπέκτησε μετὰ πολυετῆ ἀναζήτησιν σημαντικὰ δαπανήσας ποσά: ὡς προηγεθεῖ ἢ γ. εἶδος τι ψυχρῆς σπανιώτατον ἀπαντῶν εἰς Σιέραν Λεωνῶν ἐξέδοραμε μετὰ πολυαριθμοῦ συνοδείας καὶ ἐπὶ δύο ἔτη περιέτρεψε τὰς παραλάς τῆς Γουίνεας. Ἡ ἔπιμονος αὕτη ἀναζήτησις τῷ ἔστοίχισε 60,000 δραχμὰς: ἐπέστρεψεν ὅμως ἐκ Γουίνεας εἰς Ν. Ὑόρκην κάτοχος τοῦ σπανιώτατου τούτου λεπιδοπτεροῦ.

ΑΠΟ ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΕΙΣ ΣΙΔΝΕΪ, ΔΙΑ ΤΟΥ ΣΙΒΗΡΙΚΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ.— Μετὰ τὸ προσεγὲς πέρας τοῦ σιβηρικῶν σιδηροδρομικοῦ δικτύου θὰ τεθῶσιν εἰς κυκλοφορίαν διεθνεῖς ἀμαξοστοιχίαι, αἷτινες θὰ ἐκτελοῦσι τὰ ἐξ Ἐυρώπης διὰ τὴν ἀνωτάτην Ἀνατολὴν καὶ τὴν Αὐστραλίαν ταξείδια. Ἡδὴ ἀμαξοστοιχία πολυτελέως ἐκτελεῖ τὸ ἀπὸ Μόσχας εἰς Ἱρκουτσκὴν ταξείδιον ἀπὸ τοῦ προσεγγὺς μηνὸς Σεπτεμβρίου ἢ ὕληρεσιν αὕτη θὰ ἐκπατῆθῇ διὰ τῆς νέας, διὰ Μαντζουρίας, σιδηρᾶς ὁδοῦ μέχρι τοῦ λιμένος Ἀρθούρ. Ἐπειτα διαδοχικῶς, ἢ ἀμαξοστοιχία αὕτη, ἐξδομαδιαία κατ' ἀρχάς, θὰ κυκλοφορῆθῃ καθ' ἐκάστην διέυθυνσιν δις ἢ τρίς καθ' ἐξδομάδα. Τέλος ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1905 συμπὸς πολυτελέως ἢ ἀναχωρῆθῃ ἐκ Βαρσοβίας διὰ Μοσχάν καὶ τὸν λιμένα Ἀρθούρ. Τότε γάρ εἰς τὴν συγκοινωνίαν τὴν ὑπάρχουσαν ἐν Βαρσοβίᾳ μετὰ τῶν λοιπῶν διεθνῶν συμπῶν τῶν συνδεδεμένων τὴν πόλιν ταύτην πρὸς τὰς κυριώτερας τῆς Εὐρώπης πρωτευούσας θὰ δύναται τις ἀπ' εὐθείας ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τοῦ σιδηροδρομοῦ ἐκ Παρισίων, Βρυξελλῶν, Βερολίνου, Βιέννης, Πετροπόλεως, Ρώμης, καὶ ἐκ Λισαβώνας καὶ Μαδρίτης ἀκέμῃ, μέχρι τοῦ λιμένος Ἀρθούρ, καὶ ἀναμφιβόλως μέχρι Πεκίνου. Οἱ Ἀγγλοὶ, τοὺς ὁποίους ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέρει τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀπέπτονται νὰ ἰδουσίωσι γραμμὴν ἐκ ταχυτάτων ἀτμοπλοίων μεταξὺ λιμένος Ἀρθούρ καὶ Αὐστραλίας, οὕτως ὥστε διὰ τοῦ δρομολογίου τούτου νὰ εἶναι δυνατὴ ἢ ἀπὸ Λονδίνου εἰς Σιδνεὺ ἀφίξις ἐν διαστήματι 22 μόνον ἡμερῶν ἐνῶ σήμερον τὸ ταξείδιον τοῦτο διὰ Σουὲζ ἐκτελεῖται ἐν διαστήματι 34.

ΧΙΩΝ ΚΙΤΡΙΝΗ.— Πολλὰκις ἀκούομεν ὅτι κατέπεσε χιών ἐρυθρὰ ἢ βροχῆ ἐρυθρά. Ἡ ἐρυθρὰ μάλιστα χιὼν πολλὰκις κατέγει μεγάλας ἐκτάσεις εἰς τὰς πολικάς χώρας. Ὁ ἐρυθρός αὗτος χρωματισμὸς ὀφείλεται εἰς διαφόρους μικροσκοπικοὺς ὄργανισμούς. Ἡ ἐρυθρὰ βροχῆ εἶναι φαινόμενον σύνηθες εἰς τὰς χώρας ταύτας, καὶ εἶναι βροχῆ κοινῆ τῆς ὁποίας αἱ σταγόνας ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ κατὰ τὴν πτώσιν αὐτῶν, παραλαμβάνουσι κόνιν ἐρυθρὰν γενικῶς σιδηροχρῶν. ἢν ὁ ἄρ ἔκτρατε μετέωρον, καὶ ἡ ὑποία κόνις ἀπεσπίσθη ἐκ τοῦ εἰδῶτος ὑπὸ τῶν ὀρητικῶν ἀνέμων. Ἡ κίτρινη χιὼν, ἡ ὅποια πολλὰκις κατέπεσε, κατὰ τὸν αὐτὸν ἐξηγεῖται τρόπον, ὡς καὶ ἡ κίτρινη βροχῆ. Ἡ τελευταίως καταπεσούσα ἐν Μιγγιγάνη τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐξητάσθη ἐπισταμένως ὑπὸ τῶν μετεωρολόγων, οἷτινες ἀπεφάνθησαν ὅτι ὁ κίτρινος οὗτος χρωματισμὸς ὀφείλεται εἰς μικρὰ μόρια ἔχοντα τὸ χροῖμα τοῦτο. Ἡ κίτρινη αὕτη κόνις ἐπηγεματίσθη ἀρχικῶς ἐκ πυριτικῶν θραυσμάτων περιεχόντων ὀλίγον σιδηρῶν.

Ἡ πτώσις τῆς χιὼνος ταύτης δὲν ἦτο ἀβνος: μόλις μίαν ὥραν διήρκεσεν ἐν τούτοις ὑπελογίσθη ὅτι ἡ μετὰ τῆς χιὼνος πεσούσα κόνις εἶχε βάρος 5000 χιλιogramμων κατὰ τετραγωνικὸν μίλιον. Ἡ κόνις αὕτη προεργομένη βεβαίως ἐκ τῶν πεδιάδων Βισκονσὲν μετεφέρθη μέχρι τῆς λίμνης Μιγγιγάνης ὑπὸ θεάλλης.

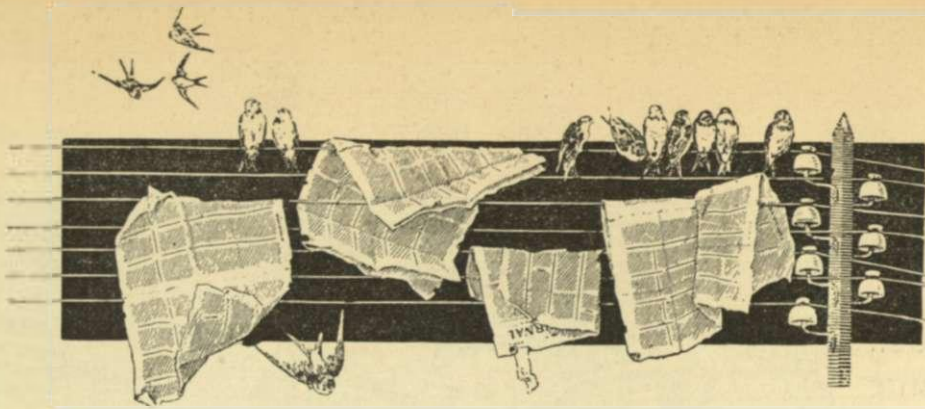
ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΔΕΞΙΟΙ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΕΡΟΙ.— Ὁ ἄνθρωπος οὐδέποτε παρουσιάζει ἐν τῇ κατασκευῇ τοῦ σώματος αὐτοῦ συμμετρικὴν ἀναλογίαν ὑπὸ τὴν ἐποψίν μάλιστα τοῦ μήκους τῶν ὀστέων αὐτοῦ πάντοτε παρατηρεῖται διαφορά μεταξὺ τοῦ ἀριστεροῦ καὶ τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ σώματος αὐτοῦ. Ἐπὶ ἑκατὸν ἀνθρώπων οἱ 93 ἔγρουσι τὸ βραχίονιον ὀστοῦν ἐπιμηκέστερον τοῦ ἀριστεροῦ: τὸ αὐτὸ παρατηρεῖται καὶ διὰ τὸν πήχυν τῆς χειρὸς: ἐξ ὅσων ἐπαταὶ ἐντελής ἰσότης εἰς τὸ μήκος τῶν ὀστέων τῆς χειρὸς δὲν ὑφίσταται. Ἡ κατὰ μήκος αὕτη διαφορά ποικίλλει ἀπὸ 8 μέχρις 22 γ.τ.μ. Ἡ ὑπεροχὴ τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ σώματος παρατηρεῖται ἐπίσης καὶ ἐν τῇ κατασκευῇ τοῦ προσώπου: τὸ δεξιὸν μέρος αὐτοῦ εἶναι μᾶλλον ὀγκώδες: τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦτο ἀνευρίσκεται μάλιστα καὶ εἰς τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου, τῆς ὁποίας τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ προσώπου ὑπερέχει τοῦ ἀριστεροῦ κατὰ 7 ὄλα γ.τ.μ. Διὰ τὰ κάτω ἄκρα τοῦ σώματος συμβαίνει ὅπως τὸ ἀντίθετον. Ἡ κατὰ μήκος αὕτη ὑπεροχὴ παρατηρεῖται μᾶλλον εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος. Ἡ ἀριστερὰ κνήμη εἶναι ἐπιμηκέστερα τῆς δεξιᾶς: τοῦτο ἀπεδείχθη ἐκ τῆς καταμετροῦσεως τῶν στρατιωτῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς κληρώσεως αὐτῶν. Ὁθεν παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ ἐπικρατοῦσιν ἐπιμηκέστερα ἄνω μὲν ἄκρα δεξιὰ, κάτω δὲ ἄκρα ἀριστερά. Παρὰ τοῖς πιθήκοις συμβαίνει ὅπως τὸ ἀντίθετον. Παρὰ τοῖς ζώοις παρατηρεῖται μεγάλη πρὸς συμμετρίαν τάσις: καὶ ὅταν τὰ μέλη εἶναι ἀνίσου μήκους, ἡ ὑπεροχὴ ἀνήκει μόνον εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ σώματος διὰ τὰ ἐμπροσθία αὐτῶν ἄκρα. Ὡστε ὁ μὲν ἄνθρωπος εἶναι δεξιὸς κατὰ τὰ ἄνω αὐτοῦ ἄκρα, ὁ δὲ πιθήκος ἀριστερός. Κατὰ γενικὸν κανόνα τὰ ζῶα εἶναι ἀριστερά: διὰ τοῦ ἀριστεροῦ αὐτοῦ ἐμπροσθίου ποδὸς πάντοτε ὁ λεῶν φρονεῖ τὴν λιείαν αὐτοῦ καὶ ὁ ψιττακὸς διὰ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς λαμβάνει τὴν τροφὴν τοῦ.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ.— Μετεωρολογικὸν δελτίον τοῦ μηνὸς Μαΐου 1902 (ν. ἡ.).
Μέση θερμοκρασία 18°,69 κανον. τοῦ μῆνός 21°,07 διαφορά —2°,38
» βαρομ. πίεσις 751,35 » » » 751,32 » 0,03
» σχετ. ὑγρασία 58,8 » » » 60,2 » —1,4
» δύναμ. ανέμου 2,2 » » » 1,6 » 0,6
» νέφοςσις 3,7 » » » 3,6 » 0,1
» ὕψος βροχῆς εἰς γ.τ.μ. 8,1 » » » 21,4 » —13,3
Ἡ μέγιστη θερμοκρασία τοῦ μηνὸς 23°,3 παρατηρήθη τὴν 15ην.
Ἡ ἐλαχίστη » » 12°,0 » » 23ην.
Ἄνεμος ἐπικρατέστερος ΝΝΔ.

Παρατηρήσεις.— α') Αἱ μέσαι τιμαὶ τῆς θερμοκρασίας, βαρομετρικῆς πίεσεως καὶ τῆς σχετικῆς ὑγρασίας εἶναι ὁ μέσος ὄρος τῶν παρατηρήσεων τῶν 24 ὡρῶν τῆς ἡμέρας: αἱ δὲ τῆς δυνάμεως τοῦ ανέμου καὶ τῆς νεφώσεως εἶναι ὁ μέσος ὄρος τῶν τριῶν ἡμέρων παρατηρήσεων 8 π.μ., 2 μ.μ., 9 μ.μ. β') Κλίμαξ δυνάμεως ανέμου καὶ νεφώσεως 0...10.

Ὁρανὸς Ἀθηνῶν κατὰ τὸν Ἰούνιον (ν. ἡ.).

Ἀρχὴ θεοῦς τῇ 22 Ἰουνίου.
Ἁλιός εἰς τὸν Καρκίνον 22 Ἰουνίου.
Πανσέληνος τῇ 20 Ἰουνίου.
Ἡ Ἀφροδίτη ἀνατέλλει, κατὰ τὰς 15 Ἰουνίου περὶ τὴν 3^ω. π.μ. καὶ εὐρίσκεται ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ Κριοῦ.
Ἁλιός, ἄρατος.
Ἁ Ζεὺς, ἀνατέλλει περὶ τὰ μέσα τοῦ Ἰουνίου, κατὰ τὴν 11^ω. μ.μ. καὶ εὐρίσκεται ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ Αἰγόκερω.
Ἁ Κρόνος, ἀνατέλλει καὶ ὅσως κατὰ τὰ μέσα Ἰουνίου περὶ τὴν 10 π.μ. καὶ εὐρίσκεται πλησίον τοῦ Τοξότου-Αἰγόκερω.

* Ο Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἐγκαρδιωτῆτος ἔτυγεν ὑποδοχῆς παρὰ τοῦ Τσαίρου κατὰ τὸ εἰς Πετροῦπολιν ταξείδιον αὐτοῦ.

* Μεγαλοπρεπέσταται ἑορταί ἐτελέσθησαν πρὸς τιμὴν του ἐν Πετροῦπολει φαντασμαγορικαί ἤλεκτρικαί φωταψίαι κατηύγαζον τὰς ὄχθας τοῦ Νεῦα.

* Λαμπρᾶς ἐπίσης ὑποδοχῆς ἔτυγεν ὁ Λουμπὲ ἐν Κοπεγχάγη ὁ Βασιλεὺς Χριστιανὸς πλείστας ἐπεδαψίλευσεν αὐτῷ περιποιήσεις. Κατὰ τὸ εἰς Ἀμαλιέμποργ παρατεθὲν γεῦμα θερμόταται ἐκατέρωθεν ἀντηλλάγησαν προπόσεις.

* Ἀπήχησις τοῦ εἰς Κοπεγχάγην ταξειδίου τοῦ προέδρου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας εἶναι καὶ ἡ δημοσιευθεῖσα ὑπὸ τῶν Παρισινῶν φύλλων εἰδήσις περὶ συμμετοχῆς τῆς Δανίας εἰς τὴν Γαλλορωσικὴν συμμαχίαν.

* Ἡ αὐτοκράτειρα Εὐγενία ἐπιβαίνουσα τῆς θαλαμηγοῦ αὐτῆς ἀνεχώρησεν ἐκ Παλέομου κατευθυνομένη εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου θὰ διαμείνῃ χάριν τῆς ὑγείας Τῆς.

* Ἐπιβλητικωτάτη ἐγένετο ἐν Καστελμορνέζε τελετὴ ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις ἀναμνηστικῆς στήλης τῶν εἰς Δομοκὸν πεσόντων Ἰταλῶν φιλελλήνων. Παρήσαν πᾶσαι αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ τοῦ τόπου, πολλοὶ βουλευταὶ κλπ.

* Ὁ Βασιλεὺς τῆς Σαξονίας ἀπέθανεν. Ἐπὶ τὸν θρόνον ἀνῆλθεν ὁ νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ ἀποθανόντος ἀτέκνου Βασιλέως.

* Ὁ ὑποπλοίαρχος Μποντι ἐπιχειρήσας ἀνάβασιν δι' αεροστάτου ναυτικῷ εἰς Τουλὼν ἀνετράπη καὶ καταπεσὼν ἐξ ἄρκετου ὕψους ἐπνίγη τορπιλικὸν συνοδεῦον αὐτὸν προσέδραμεν ὀλοταχῶς πρὸς τὸ μέρος τῆς πτώσεως, ἀλλ' εὐρε μόνον τὰ ὄλικα τοῦ αεροστάτου, διότι τὸ πτώμα τοῦ δυστυχοῦς ὑποπλοίαρχου ἀπωλέσθη· μόνον δὲ τὴν ἐπομένῃν ἐξεβράσθη τὸ πτώμα ὑπὸ τῆς θαλάσσης.

* Μέγα σιδηροδρομικὸν δυστύχημα συνέβη περὶ τὴν 11 τῆς νυκτὸς τῆς 21 πρὸς τὴν 22 Μαΐου εἰς τὴν θέσιν Κούμπρι-Μένας τῆς Αἰγύπτου.

* Ἐκ Καίρου κατήρχετο ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 88 ἀμαξοστοιχία καὶ ἄλλη ἀνήρχετο ἐξ Ἀμπουκίρ. Αἱ δύο ἀμαξοστοιχίαι συνεχροῦσθησαν μετὰ τρομεροῦ πατάγου εἰς τὴν ἀνωτέρω θέσιν· αἱ ἀμαξάμαζαι ἐθρυμματίσθησαν, πολλὰ βαγόνια ἐξετροχιάσθησαν καὶ ἀνετράπησαν.

* Θύματα ἀναφέρονται 5 φονευμένοι καὶ 45 τραυματίαι τὸ πλείστον ἰθαγενεῖς, οἵτινες εὐρίσκονται εἰς ἀξιοθρήνητον κατάστασιν.

* Ὁ Τσαίρος καὶ ὁ Γουλιέλμος θὰ συναντηθῶσι τὴν 13 Ἰουνίου εἰς Ραβάλ, ὅπου θὰ καταπλεύσουν οἱ συνοδεύοντες αὐτοὺς στόλοι.

* Τὸ μέγα γεγονός τοῦ μηνὸς τούτου εἶναι ἡ μεταξὺ τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῶν δύο ἀφρικανικῶν δημοκρατιῶν τῆς Ν. Ἀφρικῆς συνομολογηθεῖσα εἰρήνη.

* Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις τὴν 18 Μαΐου ἐλάμβανε τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα :

Ἡρατωρία 17 Μαῖου 11 ὧρ 15 λ. μ. μ.

Τὸ κείμενον τῆς συνθήκης ὑπεγράφη τὴν δεκάτην καὶ ἡμίσειαν μ. μ. ὑπὸ τῶν Βόερς ἀντιπροσώπων, ὑπὸ τοῦ λόρδου Μίλνερ καὶ ἐπ' ἐμοῦ.

Κίτσενερ.

* Ἐπὶ τῇ εἰδήσει τῆς συνομολογηθείσης εἰρήνης ὁ Βασιλεὺς Ἐδουάρδος ἀπηύθυνε διάγγελμα πρὸς τὸν ἀγγλικὸν λαόν, δι' οὗ ἐκφράζει τὴν χαρὰν του ἐπὶ τῇ παύσει τοῦ δεινοῦ ἀγῶνος καὶ τῇ ἰκανοποιητικῇ εἰρήνῃ.

* Καθ' ὅλον τὸ Ἀγγλικὸν Κράτος ὁ λαὸς δι' ἀπεριγράπτων ἐκδηλώσεων ἐκφράζει τὴν χαρὰν του· ἀπειρα συγχαρητήρια τηλεγραφήματα πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Κυβέρνησιν συρρέουν πανταχόθεν.

* Ἡ Ἀγγλικὴ Βουλὴ ἐψήφισε πίστωσιν ἐκ 50000 λιρῶν ὡς ἀμοιβὴν εἰς τὸν μέγαν Κίτσενερ.

* Μετὰ τὴν συνομολογηθεῖσαν σύμβασιν ἅπαντες οἱ Βόερς κατέθεσαν τὰ ὄπλα καὶ ἐπανῆλθον εἰς τὰς ἐστίας των.

* Οἱ γενναῖοι Βόερς στρατιῶται Δέβετ καὶ Δελαρέυ ἀνεχώρησαν εἰς Εὐρώπην, ἵνα παραστῶσιν εἰς τὰς ἑορτάς τῆς στέψεως· πανηγυρικὴ προετοιμάζεται πρὸς αὐτοὺς δεξίωσις.

* Μετὰ τὸν θρίαμβον ὃν ἤρατο ἡ Ἀγγλία ἐν Ν. Ἀφρικῇ φροντίζει νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ ἐξῆς ἰδεώδες αὐτῆς κατακτητικὸν σγέδιον :

Νὰ διανεμῆ μετὰ τῆς Γερμανίας τὰς ὑπεράνω τοῦ Τράνσβααλ πορτογαλλικὰς κτήσεις· νὰ κηρύξῃ τὴν Αἰγυπτὸν ἀποικίαν ἀγγλικὴν καὶ ν' ἀποκτήσῃ τὸν λιμένα τοῦ Λορένζο-Μαρκέξ.

* Φοβερὸς κυκλὼν ἐνέσκηψεν εἰς τὸ Τεξάς· εἰς τὴν πόλιν Γολιάθ ἅπασαι αἱ οἰκίαι πλὴν μιᾶς κατέρρευσαν· καὶ αἱ λοιπαὶ πόλεις τοῦ

Τεξᾶς παμμεγίστας ἔπαθον ζημίας. Εἰς μίαν μόνον πόλιν τὰ θύματα ἀνέρχονται εἰς ὑπερδιακόσια.

* Αἱ ἐκ τῶν ἐκρήξεων τοῦ ἠφαιστείου τῆς Μαρτινίκας ἐπελθούσαι ζημίαι ὑπολογίζονται διὰ μὲν τὰ βιομηχανικὰ ἐργοστάσια εἰς 18 ἑκατομμύρια δολλάρια, διὰ δὲ τὰ τιμαλφῆ εἶδη καὶ τὰς ἰδιωτικὰς περιουσίας εἰς 15 ἑκατ. καὶ διὰ τὰ ἐμπορεύματα εἰς 40 ἑκατομ.

* Ἡ Βουλὴ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἐψήφισε διὰ καταπληκτικῆς πλειονοψηφίας νόμον κατὰ τῶν ἀναρχικῶν, δι' οὗ τιμωρεῖται διὰ τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου ἡ δολοφονία οὐ μόνον τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἀλλὰ καὶ παντὸς ἀντιπροσώπου ξένου κράτους.

* Ἡ Βασίλισσα Βιλελμίνη ἀναρρώσασα ἐντελῶς μετέβη εἰς Σόεμβεργ τῆς Γερμανίας πρὸς ἀλλαγὴν κλίματος.

* Ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς ἑταιρείας, ἡ ὁποία ἀνέλαβε τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐφευρέσεως τοῦ Μαρκόνη, ὑπέβαλε προτάσεις πρὸς τὴν Κρητικὴν Πολιτείαν, ὅπως ἐγκαταστήσῃ ἐν τῇ νήσῳ τὸν νέον τοῦτον τηλεγράφων. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν σύμβουλος ὑπέβαλε τὰς προτάσεις ταύτας πρὸς τὸν Ὑπατον ἀρμοστήν, τοῦ ὁποίου ἀναμένεται ἡ ἀπάντησις.

* Τὸ θωρηκτὸν «Ψαρά» ἀπέπλευσε μ. μ. τῆς 20 Μαΐου ἐκ τοῦ ὄρου τοῦ Νέου Φαλήρου κατευθυνόμενον εἰς Ἀγγλίαν, ὅπως μετὰσχῇ τῆς ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῆς στέψεως τοῦ Βασιλέως Ἐδουάρδου γενησομένης εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πορτσμουθ μεγάλης ναυτικῆς ἐπιθεωρήσεως.

* Ἐπίσης ἀπέπλευσε διὰ τὰ παράλια τῆς Τριπολιτίδος τὸ ὀπλιταγωγὸν «Κρήτη», ἵνα παράσχῃ πᾶσαν συνδρομὴν εἰς τοὺς ἐκεῖ στογγαλεῖς.

* Ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου ἐμπορικὴ σύμβασις πρόκειται ν' ἀνανεωθῇ· πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ πρεσβευτὴς τοῦ Βελγίου κ. Γκιγιώμ ἔσχε πολύωρον συνέντευξιν μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ κ. Νέργη.

* Ὁ πρίγκιψ Νικόλαος ἐμνηστεύθη τὴν 2 Ἰουνίου ἐν Παρισίοις μετὰ τῆς μεγάλῃς Δουκίσσης Ἑλένης θυγατρὸς τοῦ θεοῦ τοῦ Τσαίρου Βλαδιμήρου Ἀλεξάνδροβιτς καὶ τῆς Μ. Δουκίσσης Μαρίας τοῦ Μεκλεμβούργου.

* Σεμνὴ καὶ ἐπιβλητικὴ τελετὴ ἐτελέσθη τὴν 7 Ἰουνίου εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν τελετῶν τοῦ Δημαρχείου Πειραιῶς.

* Ἡ τελετὴ ἐγένετο διὰ τὴν μετακομιδὴν τῶν ὄστων τοῦ ἐν Δομοκῷ πεσόντος ἐνδόξου φιλελλήνου Φράττη, τὰ ὅποια μετ' ὀλίγον ἐπιβιβάσθησαν ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου «Σερβίας» ἀποπλέοντος δι' Ἰταλίαν.

* Τὸ Δημαρχεῖον, τὸ Λιμεναρχεῖον καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ λιμένι πλοῖα ἀνήρτησαν μεσιστίους τὰς σημάϊας, τὸ δὲ ἀκταιῶνρον πολεμικὸν σκάφος ἐκανονιοβόλοι ἀνὰ πᾶν λεπτόν.

* Ὁ Δήμαρχος Πειραιῶς κατέθηκεν ἐπὶ τῆς κεκαλυμμένης δι' Ἑλληνικῶν καὶ Ἰταλικῶν σημαῖων ὀστεοθήκης βαρύτιμον στέφανον· ἐπίσης στέφανος πολυτελὴς κατετέθη ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων.

* Τὴν 10 π. μ. ἐγένετο ἐκ τοῦ Δημαρχείου ἡ ἐκφορά· ἡ πομπὴ ἐφθασεν εἰς τὴν βασιλικὴν ἀποβάθραν ἐνθα ἀνέμενον ἡ ἀμαξάτος τοῦ Βασιλέως «Δάγμαρ», διὰ τῆς ὁποίας τὰ ὄστα τοῦ Φράττη μετακομίσθησαν ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου, τὸ ὁποῖον ἀνεχώρησεν ἐκ Πειραιῶς τὴν 11 π. μ.

* Κατὰ τὴν ἐκ Πατρῶν διέλευσιν τοῦ ἀτμοπλοίου τοῦ κομίζοντος τὰ ὄστα τοῦ Φράττη οὐδεὶς ἀπολύτως ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀνῆλθεν· τοῦτο ἔκαμε χειρίστην ἐντύπωσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν.

* Τὸ ἀτμόπλοιον «Σερβία» κατέπλευσεν εἰς Κέρκυραν τὴν 11 π. μ. τῆς 9 Ἰουνίου· ἐπ' αὐτοῦ ἀνῆλθεν ὁ Ἰταλὸς πρόξενος Κερκύρας, ὁ Δήμαρχος μετὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, πολλοὶ βουλευταὶ, ἀξιωματικοί, καθηγηταὶ κλπ.

* Κατετέθησαν πρὸ τῆς φερούσης τὰ ὄστα θήκης βαρύτιμοι στέφανοι καὶ προσεφώνησαν ὁ Δήμαρχος, εἰς βουλευτὴς καὶ ὁ κ. Βλάχος διευθυντὴς τοῦ λυκείου Καποδίστρια καὶ ἀντεφώνησεν ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεως Φόρλι κ. Βελλίνη καὶ ὁ βουλευτὴς κ. Κιέζη.

* Τὰ ὄστα τοῦ αἰδίου φιλέλληνο Φράττη μετακομίζονται εἰς τὴν γενέθλιον αὐτοῦ πόλιν Φόρλι.

* Ἔτερον σιδηροδρομικὸν δυστύχημα τρομερὸν ἐγένετο τὴν 8 Ἰουνίου ἐν Ἰταλίᾳ. Ἠλεκτρικὸν τραῖνον πλήρες ἐπιβατῶν καὶ προερχόμενον ἐκ Βαρεζίου συνεχροῦσθη με' ἕτερον τραῖνον προερχόμενον ἐξ ἀντιθέτου διευθύνσεως.

* Φρικωδестаτὴ ὑπῆρξεν ἡ σύγκρουσις, αἱ δύο ἀμαξοστοιχίαι κατασυνετριβήσαν· τὰ θύματα ἀνέρχονται εἰς πεντήκοντα.